Ársskýrsla Seðlabanka Íslands 2010

ÁRSSKÝRSLA 2010

Efnisyfirlit

3	I	*Markmið og stefna*
5	II	*Stefnan í peningamálum*
9	III	*Fjármálastöðugleiki*
13	IV	*Varsla og ávöxtun gjaldeyrisforða*
17	V	*Lánamál ríkissjóðs*
23	VI	*Alþjóðleg samskipti*
25	VII	*Sérstök verkefni*
27	VIII	*Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands, stjórn og starfslið*
33		*Samstæðuársreikningur 2010*
		Viðaukar
57		*Aðdragandi að stofnun Seðlabanka Íslands og nokkur atriði úr sögu bankans*
61		*Fréttir Seðlabanka Íslands á árinu 2010*
63		*Ritaskrá Seðlabanka Íslands fyrir árið 2010*
65		*Ræður, erindi og greinar*
67		*Annáll efnahags- og peningamála 2010*
87		*Töflur*

Mynd af bankaráði og stjórnendum í Seðlabanka Íslands sem tekin var fyrir fund í ráðinu 29. mars 2011. Á myndinni eru frá vinstri: Friðrik Már Baldursson, Hildur Traustadóttir, Anna Ólafsdóttir Björnsson, Már Guðmundsson seðlabankastjóri, Ragnar Árnason, Lára V. Júlíusdóttir formaður bankaráðs, Ingibjörg Ingvadóttir, Arnór Sighvatsson aðstoðarseðlabankastjóri, Björn Herbert Guðbjörnsson og Jón Þ. Sigurgeirsson ritari ráðsins. Nánari upplýsingar um bankaráð og stjórn Seðlabanka Íslands er m.a. að finna á síðu 31 í þessari ársskýrslu.

Útgefandi:
Seðlabanki Íslands, Kalkofnsvegi 1, 150 Reykjavík.
Sími: 569 9600, símbréf: 569 9605
Netfang: sedlabanki@sedlabanki.is
Veffang: www.sedlabanki.is

Prentun og bókband: Ísafoldarprentsmiðja
Reykjavík 2011
ISSN 1670-522X

Merking tákna:

*	Bráðabirgðatala eða áætlun.
0	Minna en helmingur einingar.
-	Núll, þ.e. ekkert.
...	Upplýsingar vantar eða tala ekki til.
.	Tala á ekki við.

I Markmið og stefna

Meginmarkmið stjórnar peningamála er að stuðla að stöðugleika í verðlagsmálum eins og fram kemur í lögum um Seðlabanka Íslands (lög nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, með síðari breytingum). Með samþykki efnahags- og viðskiptaráðherra er bankanum heimilt að lýsa yfir tölulegu markmiði um verðbólgu. Þetta verðbólgumarkmið kemur fram í sameiginlegri yfirlýsingu Ríkisstjórnar Íslands og Seðlabanka Íslands 27. mars 2001 sem 2½% hækkun á verði vöru og þjónustu á 12 mánaða tímabili (miðað við vísitölu neysluverðs)[1]. Lögin veita bankanum fullt sjálfstæði við að framkvæma peningastefnuna til þess að ná þessu markmiði, en jafnframt er tekið fram að bankinn skuli stuðla að framgangi stefnu ríkisstjórnarinnar í efnahagsmálum enda telji hann það ekki ganga gegn meginmarkmiði sínu um stöðugt verðlag. Þá kemur fram í lögunum að bankinn skuli sinna viðfangsefnum sem samrýmast hlutverki hans sem seðlabanka, svo sem að varðveita gjaldeyrisvarasjóð og stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi, þ.m.t. greiðslukerfi í landinu og við útlönd. Bankinn skal m.ö.o. sinna viðfangsefnum sem varða fjármálastöðugleika. Í lögunum eru jafnframt ákvæði um reikningsskil og gagnsæi peningastefnunnar og starfsemi bankans almennt.[2]

Vegna þeirra sérstöku aðstæðna sem sköpuðust í kjölfar falls bankanna haustið 2008 varð stöðugleiki í gengi krónunnar einn af lykilþáttum þeirrar stefnu í peningamálum sem stjórnvöld og Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn hafa mótað í sameiningu. Við þær aðstæður sem ríkt hafa síðustu misseri stuðlar stöðugt gengi að stöðugu verðlagi og verðbólguvæntingum í samræmi við peningastefnuna og ver jafnframt skuldsett heimili og fyrirtæki í landinu gegn skuldaaukningu vegna gengis- eða verðbreytinga. Þar með stuðlar stefnan einnig að stöðugleika fjármálakerfisins.

Peningastefna

Við framkvæmd stefnunnar í peningamálum gerir Seðlabankinn þjóðhags- og verðbólguspá þrjú ár fram í tímann. Spáin er birt í riti bankans, *Peningamálum*, sem gefið var út fjórum sinnum á árinu. Í *Peningamálum* birtir bankinn ítarlega greiningu á framvindu og horfum í efnahags- og peningamálum samhliða birtingu spárinnar.

Með síðustu breytingum á lögum um Seðlabanka Íslands árið 2009 var stofnuð fimm manna peningastefnunefnd sem tekur ákvarðanir um beitingu stjórntækja í peningamálum. Stjórntæki bankans teljast í þessu sambandi vera vextir Seðlabanka Íslands, viðskipti við lánastofnanir önnur en þrautavaralán, bindiskylda og viðskipti á gjaldeyrismarkaði. Nefndin hefur sett sér reglur um starfshætti sem bankaráð hefur staðfest.[3] Seðlabankastjóri er formaður peningastefnunefndar, en í henni sitja að auki aðstoðarseðlabankastjóri, einn af yfirmönnum

1. Yfirlýsingin var birt í *Peningamálum* 2001/2 og á heimasíðu bankans. Lítils háttar breyting var gerð á henni í nóvember 2005.
2. Greint er nánar frá verkefnum bankans í ýmsum köflum þessarar skýrslu.
3. Reglur um starfshætti peningastefnunefndar eru aðgengilegar á vef Seðlabanka Íslands.

bankans á sviði peningastefnumótunar og tveir aðrir sérfræðingar á sviði efnahags- og peningamála sem efnahags- og viðskiptaráðherra skipar.

Árið 2010 voru vaxtaákvörðunardagar 8, þ.m.t. fjórir útgáfudagar *Peningamála*. Vaxtaákvörðunardagar eru tilkynntir fyrirfram, en nefndin getur breytt eða bætt við áætlun.

Fjármálastöðugleiki

Seðlabankinn leitast jafnan við að hafa góða yfirsýn yfir stöðu lánastofnana og fjármálamarkaða. Hann birtir ítarlega greiningu sína á þáttum sem varða fjármálastöðugleika tvisvar á ári í ritinu *Fjármálastöðugleiki*. Auk þess stuðlar Seðlabankinn að virku og öruggu fjármálakerfi með því að hafa eftirlit með að innlend greiðslu- og uppgjörskerfi séu í samræmi við alþjóðlega viðurkenndar kröfur.

Með vísan til heimildar í lögum um Seðlabankann hefur hann sett reglur um lágmark lausafjár sem lánastofnunum ber ætíð að hafa yfir að ráða og reglur um gjaldeyrisjöfnuð lánastofnana. Bankinn á viðskipti við lánastofnanir og tekur ýmist við innlánum eða veitir þeim lán. Í lögunum er Seðlabankanum einnig veitt heimild til að veita lánastofnunum í lausafjárvanda ábyrgðir eða lán þegar sérstaklega stendur á og hann telur þess þörf til að varðveita traust á fjármálakerfi landsmanna.

Gjaldeyrisforði, erlend lán og gjaldeyrismál

Seðlabankinn varðveitir gjaldeyrisforða landsmanna. Gjaldeyrisforðanum er ætlað að auka öryggi í viðskiptum Íslands, einkum ríkis og aðila með ríkisábyrgð, við önnur lönd, en um sjóðinn gilda sérstakar reglur sem seðlabankastjóri setur og bankaráð staðfestir, m.a. um ávöxtun og öryggi. Seðlabankanum er heimilt að taka lán til að efla gjaldeyrisforðann og að taka þátt í alþjóðlegu samstarfi m.a. í því skyni. Auk þess er bankinn samkvæmt lögum ríkisstjórn til ráðuneytis um allt er varðar gjaldeyrismál, þar á meðal um erlendar lántökur.

II Stefnan í peningamálum

Eins og kveðið er á um í lögum um Seðlabanka Íslands er meginmarkmið peningastefnunnar að stuðla að stöðugu verðlagi. Þetta markmið er útfært nánar sem 2½% verðbólgumarkmið í sameiginlegri yfirlýsingu bankans og ríkisstjórnar frá 27. mars 2001. Frá því að fjármálakreppan skall á af fullum þunga árið 2008 hefur nærmarkmið peningastefnunnar verið að stuðla að stöðugu gengi krónunnar, í samræmi við sameiginlega efnahagsstefnu stjórnvalda, Seðlabankans og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Það hefur verið gert m.a. í því skyni að verja efnahag heimila og fyrirtækja fyrir frekari áföllum á meðan á efnahagslegri endurskipulagningu og endurreisn stendur. Jafnframt hefur hækkandi gengi stuðlað að því að verðbólgan hjaðni að markmiði. Eftir því sem efnahagslegri endurskipulagningu miðar áfram hefur vægi verðbólguhorfa við ákvarðanir í peningamálum hins vegar aukist á ný.

Vaxta-, gengis- og verðbólguþróun

Peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands hélt áfram að lækka vexti á árinu 2010. Í upphafi árs voru vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana 8,5% og hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 9,75%, en þessir vextir hafa frá því að fjármálakreppan skall á ráðið mestu um þróun skammtímavaxta.[1] Veðlánavextir bankans voru á sama tíma 10,0%. Í kjölfar vaxtaákvörðunar nefndarinnar í desember 2010 voru vextir á viðskiptareikningum komnir niður í 3,5%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 4,25% og veðlánavextir í 4,5%. Á desemberfundinum var vaxtagangur bankans einnig þrengdur um 1 prósentu, í 2 prósentur, með það að markmiði að draga úr sveiflum í skammtíma markaðsvöxtum og færa daglánavexti á millibankamarkaði nær miðju vaxtagangsins (sjá myndir II-1 og II-2).

Miðað við viðskiptavegna gengisvísitölu hækkaði gengi krónunnar um tæplega 12% frá ársbyrjun til ársloka, þar af um tæp 17% gagnvart evru og 8,5% gagnvart Bandaríkjadal (sjá mynd II-3). Seðlabankinn hóf reglubundin kaup á erlendum gjaldeyri 31. ágúst 2010 og keypti alls 27 milljónir evra fram að árslokum. Fyrir utan reglubundin viðskipti keypti Seðlabankinn erlendan gjaldeyri fyrir jafngildi 168 milljóna evra á tímabilinu 25. ágúst 2010 til ársloka í fjórum mismunandi viðskiptum.

Víðtæk höft á fjármagnshreyfingar til og frá landinu voru sett í nóvember 2008. Án þeirra hefðu vextir Seðlabankans að öllum líkindum þurft að vera töluvert hærri. Í kjölfar vaxtaákvörðunarinnar í nóvember 2010 gaf seðlabankastjóri yfirlýsingu um gjaldeyrishöftin þar sem meðal annars kom fram að áætlunin um afnám gjaldeyrishafta frá ágúst 2009 yrði endurskoðuð með hliðsjón af breyttum aðstæðum og reynslu. Ennfremur yrðu engar grundvallarbreytingar tilkynntar á núverandi reglum fyrr en í fyrsta lagi í mars 2011, nema sérstakra

1. Þeir vextir Seðlabankans sem hafa mesta þýðingu við ákvörðun skammtíma markaðsvaxta geta verið mismunandi. Um langt skeið réðu 7 daga veðlánavextir bankans úrslitum um markaðsvexti, en frá því snemma árs 2009 hafa vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana hjá bankanum og vextir á innstæðubréfum ráðið mestu við vaxtamyndun. Frekari umfjöllun er að finna í *Peningamálum* 2009/4, bls. 7-8 og 21-23.

Tafla II-1 Vextir Seðlabanka Íslands 2010

Dagsetning	*Viðskiptareikningur*	*28 daga innstæðubréf (hámark)*	*7 daga veðlán*	*Daglánavextir*
8. des.	3,50	4,25	4,50	5,50
3. nóv.	4,00	5,25	5,50	7,00
22. sept.	4,75	6,00	6,25	7,75
18. ágúst	5,50	6,75	7,00	8,50
23. júní	6,50	7,75	8,00	9,50
5. maí	7,00	8,25	8,50	10,00
17. mars	7,50	8,75	9,00	10,50
27. jan.	8,00	9,25	9,50	11,00

Mynd II-1
Vextir Seðlabanka og daglánavextir á millibankamarkaði
Daglegar tölur 1. janúar - 31. desember 2010

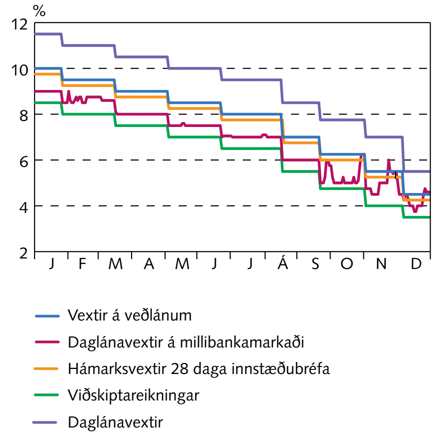

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd II-2
Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa
Daglegar tölur 3. janúar 2007 - 30. desember 2010

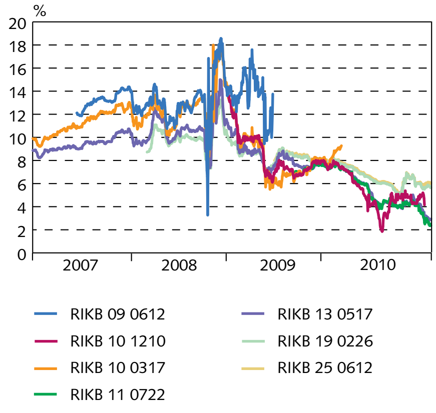

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd II-3
Gengi krónu gagnvart evru, gengissveiflur og inngrip Seðlabankans á gjaldeyrismarkaði
Janúar - desember 2010

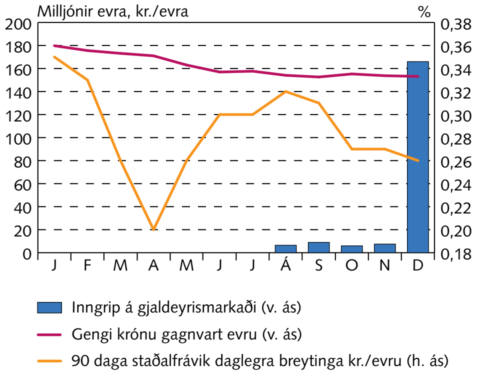

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd II-4
Verðbólga: ýmsir mælikvarðar

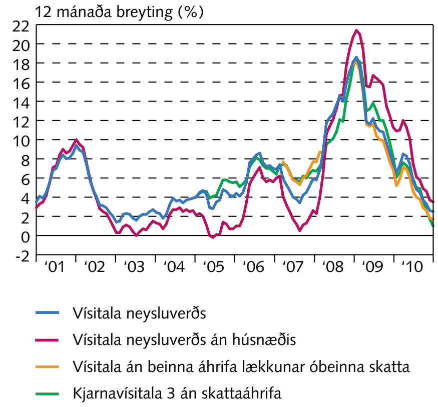

Heimild: Hagstofa Íslands.

aðgerða yrði þörf til að undirbúa alhliða afnám hafta á útstreymi fjármagns.

Hækkandi gengi krónunnar, hjaðnandi verðbólguvæntingar og vannýtt framleiðslugeta stuðluðu að hjöðnun verðbólgu í verðbólgumarkmið á árinu 2010. Verðbólga nam 6,6% í upphafi árs, jókst í 8,5% í mars 2010 en hafði hjaðnað í 2,5% í lok ársins (sjá mynd II-4). Ef tímabundin áhrif hækkunar neysluskatta eru frátalin, eins og yfirleitt er talið eðlilegt að gera við ákvarðanir í peningamálum, nam verðbólga 1,7% í lok ársins.

Ákvarðanir í peningamálum og rökstuðningur þeirra

Lög um Seðlabanka Íslands leggja bankanum á herðar þá skyldu að gera opinberlega grein fyrir stefnu sinni í peningamálum og fyrir þróun peningamála, gengis- og gjaldeyrismála og aðgerðum sínum á þeim sviðum. Í riti sínu *Peningamálum* gerir bankinn grein fyrir horfum í efnahags- og peningamálum. Ritið kemur út fjórum sinnum á ári. Ritið er einnig gefið út á ensku undir heitinu *Monetary Bulletin*.

Lög um Seðlabanka Íslands kveða svo á að peningastefnunefnd bankans birti fundargerðir sínar opinberlega og geri grein fyrir ákvörðunum sínum og forsendum þeirra. Peningastefnunefnd birtir fundargerðir sínar hálfum mánuði eftir að vaxtaákvörðun er tilkynnt, en þar kemur fram mat nefndarinnar á stöðu og horfum í efnahags- og peningamálum og rökstuðningur nefndarmanna fyrir atkvæðum sínum.

Lögin kveða einnig svo á að peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands skuli gefa Alþingi skýrslu um störf sín tvisvar á ári og skal efni hennar rætt á sameiginlegum fundi efnahags- og skattanefndar, fjárlaganefndar og viðskiptanefndar. Seðlabankastjóri mætti fyrir umræddar þingnefndir 26. febrúar og 12. nóvember.

Til þess að peningastefna geti verið framsýn þarf seðlabanki að ráða yfir líkönum sem gera honum kleift að meta efnahagshorfur, einkum verðbólguhorfur. Stór hluti rannsókna í Seðlabankanum er helgaður þessu viðfangsefni. Í byrjun árs 2006 var tekið í notkun ársfjórðungslegt þjóðhagslíkan sem lýsir helstu miðlunarleiðum peningastefnunnar. Stöðugt er unnið að þróun líkansins en jafnframt er nú unnið að þróun nýs heildarjafnvægislíkans sem notað verður samhliða ofangreindu ársfjórðungslíkani en slík jafnvægislíkön henta betur við hagstjórnarhermanir.

Einn liður í því að auka gagnsæi er að hafa ársfjórðungslíkanið og gagnagrunn þess aðgengileg á heimasíðu bankans.

Peningastefnunefnd og ákvarðanir hennar

Með breytingum á lögum um Seðlabanka Íslands árið 2009 skal peningastefnunefnd taka ákvarðanir um beitingu stjórntækja bankans í peningamálum. Stjórntæki bankans teljast í þessu sambandi vera vaxtaákvarðanir hans, tiltekin viðskipti við lánastofnanir, ákvörðun bindiskyldu og viðskipti á gjaldeyrismarkaði sem hafa það að markmiði að hafa áhrif á gengi krónunnar.

Peningastefnunefnd er skipuð Má Guðmundssyni seðlabankastjóra sem er formaður nefndarinnar, Arnóri Sighvatssyni, aðstoðarseðlabankastjóra, Þórarni G. Péturssyni, aðalhagfræðingi Seðlabanka Íslands, Anne Sibert, prófessor við Birkbeck-háskólann í Bretlandi, og Gylfa Zoëga, prófessor við Háskóla Íslands.

Vaxtaákvarðanir 2010

Lög um Seðlabanka Íslands kveða svo á að peningastefnunefnd haldi fundi að minnsta kosti átta sinnum á ári. Átta fundir voru haldnir á árinu og voru vaxtaákvarðanir nefndarinnar með eftirfarandi hætti:

27. janúar: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 0,5 prósentur. Arnór Sighvatsson og Gylfi Zoëga greiddu atkvæði með tillögu seðlabankastjóra en Þórarinn G. Pétursson og Anne Sibert gegn henni. Þórarinn G. Pétursson vildi lækka vexti um 0,25 prósentur en Anne Sibert vildi halda vöxtum óbreyttum.

17. mars: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 0,5 prósentur. Tillagan var samþykkt samhljóða, þótt þrír nefndarmenn hefðu kosið að niðurstaðan yrði önnur: Gylfi Zoëga hefði kosið að lækka vexti um 1 prósentu, Þórarinn G. Pétursson hefði kosið að lækka vexti um 0,25 prósentur og Anne Sibert hefði kosið að halda vöxtum óbreyttum. Öll voru þó þeirrar skoðunar að munurinn væri það lítill að þau gætu fallist á tillögu seðlabankastjóra.

5. maí: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 0,5 prósentur. Tillagan var samþykkt samhljóða, þótt tveir nefndarmenn hefðu kosið að niðurstaðan yrði önnur: Gylfi Zoëga hefði kosið að lækka vexti um 1 prósentu og seðlabankastjóri hefði kosið að lækka vexti um 0,75 prósentur en þar sem það hafði ekki hljómgrunn hjá meirihluta nefndarinnar lagði hann fram tillögu um að lækka vexti um 0,5 prósentur.

22. júní: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 0,5 prósentur. Tillagan var samþykkt samhljóða, þótt tveir nefndarmenn hefðu kosið að niðurstaðan yrði önnur: Gylfi Zoëga hefði kosið að lækka vexti um 0,75 prósentur og Anne Sibert hefði kosið að lækka vexti um 0,25 prósentur. Bæði voru þó þeirrar skoðunar að munurinn væri það lítill að þau gætu fallist á tillögu seðlabankastjóra.

18. ágúst: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 1 prósentu. Tillagan var samþykkt samhljóða. Anne Sibert var fjarverandi.

22. september: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 0,75 prósentur. Tillagan var samþykkt samhljóða, þótt tveir nefndarmenn hefðu kosið að niðurstaðan yrði önnur: Gylfi Zoëga hefði kosið að lækka vexti um 1 prósentu og Anne Sibert hefði kosið að lækka vexti um 0,5 prósentur. Bæði voru þó þeirrar skoðunar að munurinn væri það lítill að þau gætu fallist á tillögu seðlabankastjóra.

3. nóvember: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 0,75 prósentur. Tillagan var samþykkt samhljóða, þótt einn nefndarmaður hefði kosið að niðurstaðan yrði önnur: Gylfi Zoëga hefði kosið að lækka vexti um 1 prósentu. Hann var þó þeirrar skoðunar að munurinn væri það lítill að hann gæti fallist á tillögu seðlabankastjóra.

8. desember: Seðlabankastjóri lagði til að vaxtagangurinn yrði þrengdur um 1 prósentu, í 2 prósentur. Arnór Sighvatsson, Gylfi Zoëga og Þórarinn G. Pétursson voru sammála tillögu seðlabankastjóra en Anne Sibert taldi ekki þörf á að þrengja vaxtaganginn. Eftir ákvörðun nefndarinnar um að þrengja vaxtaganginn lagði seðlabankastjóri til að vextir á viðskiptareikningum yrðu lækkaðir um 0,5 prósentur, að hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum og vextir á lánum gegn veði til sjö daga yrðu lækkaðir um 1 prósentu hvorir og að daglánavextir yrðu lækkaðir um 1,5 prósentur. Anne Sibert, Arnór Sighvatsson og Gylfi Zoëga greiddu atkvæði með tillögu seðlabankastjóra, þótt Anne Sibert og Arnór Sighvatsson hefðu kosið að niðurstaðan yrði önnur: Arnór Sighvatsson hefði kosið 0,25 prósentum minni lækkun á öllum vöxtum Seðlabankans og Anne Sibert hefði kosið 0,5 prósentum minni lækkun á vöxtum á lánum gegn veði til 7 daga. Bæði voru þó þeirrar skoðunar að munurinn væri það lítill að þau gætu fallist á tillögu seðlabankastjóra. Þórarinn G. Pétursson greiddi atkvæði gegn tillögu seðlabankastjóra og vildi að vextir yrðu lækkaðir um 0,25 prósentum minna en í tillögu seðlabankastjóra.

III Fjármálastöðugleiki

Eitt af lögbundnum hlutverkum Seðlabanka Íslands er að stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi, þ.m.t. greiðslumiðlun í landinu og við útlönd. Heilbrigt fjármálakerfi er nauðsynleg forsenda hagstæðrar framvindu í efnahagsmálum og virkrar stefnu í peningamálum. Seðlabankinn leggur áherslu á að meta áhættu í fjármálakerfinu, þ.m.t. lausafjáráhættu fjármálafyrirtækja og uppgjörsvanda í greiðslu- og uppgjörskerfum. Jafnframt beitir hann sér fyrir úrbótum og jákvæðri þróun fjármálakerfisins.

Fjármálafyrirtæki

Endurreisn bankakerfisins

Líkt og á árinu 2009 var það forgangsmál árið 2010 að endurreisa og finna leiðir til að treysta fjármálakerfið eftir hrun. Öflug efnahagsstarfsemi er háð því að bankakerfið sé traust og virki sem skyldi. Endurreisn bankakerfisins er langt komin, en starfsemi þess felst nú einkum í þjónustu við innlend fyrirtæki, stofnanir og heimili.

Á árinu 2010 náði Seðlabankinn samningum um skuldir fimm sparisjóða sem ekki uppfylltu skilyrði um lágmark eigin fjár í kjölfar bankahrunsins. Umræddir sparisjóðir eru: Sparisjóður Bolungarvíkur, Sparisjóður Norðfjarðar, Sparisjóður Svarfdæla, Sparisjóður Vestmannaeyja og Sparisjóður Þórshafnar og nágrennis. Auk þess greiddu Sparisjóður Suður-Þingeyinga og Sparisjóður Höfðhverfinga skuldir sínar við Seðlabankann. Eftir endurskipulagninguna urðu endurheimtur krafna á hendur sparisjóðunum mun lægri en fjárhæð yfirteknu innlána. Niðurfelling krafna nam alls 4.763 m.kr. en til fullnustu krafna fengust hins vegar einungis 3.982 m.kr. Þar af eru 1.735 m.kr. í stofnfjárbréfum, 450 m.kr. í víkjandi lánum, 1.184 m.kr. í samningsbundnum lánum og 613 m.kr. í reiðufé. Við endurskipulagninguna eignaðist Seðlabankinn stóran hluta stofnfjár í sparisjóðunum en stofnfjárhlutirnir voru framseldir Bankasýslu ríkisins sem fer með eignarhaldið fyrir hönd ríkisins.

Skýrslur um fjármálastöðugleika 2010

Á árinu 2010 gaf Seðlabankinn út tvær skýrslur um fjármálastöðugleika. Fyrri skýrslan kom út í júní og sú seinni í nóvember. Í Fjármálastöðugleika 2010/2 kom fram að íslenska fjármálakerfið væri að vinna úr margvíslegum vanda, einkum lökum gæðum eigna auk þess sem fjármögnun fjármálafyrirtækja var varin af gjaldeyrishöftum og yfirlýsingu stjórnvalda um að innlán væru að fullu tryggð. Jafnframt var fjallað um litla virkni mikilvægra fjármálamarkaða og að þeir gegndu ekki sem skyldi hlutverki sínu við að dreifa áhættu og miðla fé, bæði hlutafé og lánsfé. Á móti kom að efnahagsáætlun stjórnvalda og peningastefnan hefðu skilað hækkandi gengi krónunnar á árinu 2010, hjöðnun verðbólgu og traustari stöðu ríkisfjármála. Þá var unnið að framförum í opinberri umgjörð, eftirliti og greiðslukerfum á árinu 2010.

Eftirlit og reglur

Mikilvægur áfangi náðist í Basel hinn 12. september á fundi seðlabankastjóra og forstjóra fjármálaeftirlitsstofnana þeirra landa sem aðild eiga að Basel-nefndinni um bankaeftirlit þegar staðfestar voru nýjar alþjóðlegar viðmiðunarreglur um eiginfjárhlutfall bankastofnana. Auk þess hefur verið samþykkt að innleiða ný viðmið varðandi hámark á skuldsetningarhlutfalli og varðandi lágmark lausafjár banka. Hinar nýju reglur, sem kallaðar eru Basel-III, munu taka gildi á komandi árum.

Framundan er vinna við að bæta úr ágöllum sem voru á skipulagi og tækjum er miða að því að varðveita fjármálastöðugleika. Í því sambandi var á ársfundi Seðlabankans boðað af efnahags- og viðskiptaráðherra að lög um Seðlabanka Íslands og lög um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi verði tekin til endurskoðunar.

Á árinu 2010 var reglum um gjaldeyrisjöfnuð breytt og tóku nýjar reglur gildi 1. janúar 2011. Meðal helstu breytinga má nefna að leyfileg opin gjaldeyrisstaða í einstökum erlendum gjaldmiðlum lækkar úr 20% í 15% og leyfilegur heildargjaldeyrisjöfnuður lækkar úr 30% í 15%. Þá er ákvæði til bráðabirgða þess efnis að vegna þeirra aðstæðna sem sköpuðust í kjölfar falls íslenska bankakerfisins geti bankinn veitt tímabundna heimild til þess að hafa sérstakan jákvæðan eða neikvæðan gjaldeyrisjöfnuð. Fjármálafyrirtæki skulu leggja til grundvallar umsókn sinni tímasetta áætlun um hvernig þau hyggjast ná gjaldeyrisjöfnuði sem uppfyllir reglurnar. Undanþágur verða ekki veittar til lengri tíma en 1. janúar 2013.

Í lok júní birtu Seðlabankinn og Fjármálaeftirlitið tilmæli til fjármálafyrirtækja til leiðbeiningar um hvernig bregðast skyldi við dómum Hæstaréttar vegna óskuldbindandi gengistryggingarákvæða.

Fjármálaeftirlitið og Seðlabanki Íslands unnu að því á síðustu mánuðum ársins að móta tillögur um samstarf stofnananna um mat á kerfisáhættu í fjármálakerfinu, gagnkvæm upplýsingaskipti og sameiginlega gagnagrunna. Afrakstur þessarar vinnu hefur birst í nýjum samstarfssamningi stofnananna frá 6. janúar 2011.

Greiðslukerfi

Reiknistofa bankanna og Fjölgreiðslumiðlun hf.

Um margra áratuga skeið hefur verið samstarf fjármálafyrirtækja um samrekstur í greiðslumiðlun og upplýsingatækni, ekki síst á vettvangi Reiknistofu bankanna (RB) og Fjölgreiðslumiðlunar (FGM). Rekstur RB hefur frá stofnun grundvallast á samstarfssamningi og litið hefur verið svo á að starfsemi RB væri hluti af starfsemi eigendanna. Seðlabanki Íslands hefur frá upphafi verið í eigendahópi RB. Fyrirkomulagið hefur á margan hátt reynst hagkvæmt og traust og sannaði gildi sitt í fjármálaáfallinu. Hagræðing á vettvangi upplýsingatæknimála var á árinu 2010 til umræðu í hópi eigenda RB og FGM. Hinn 30. apríl 2010 undirrituðu Arion banki, Íslandsbanki, NBI, Samband íslenskra sparisjóða og Seðlabanki Íslands áformayfirlýsingu um breytingar í samstarfi um greiðslumiðlun og upplýsingatækni. Í framhaldinu var unnið að nánari útfærslu þessara breytinga og 15. nóvember undirrituðu eigendur fyrirtækjanna rammasamning þar sem meginatriði breytinganna eru rakin, en þau eru:

- RB yrði breytt í hlutafélag. Eigendur yrðu þeir sömu og áður, að Seðlabanka Íslands undanskildum, sem hyrfi úr eigendahópnum. Breytingin fæli í sér að nýja félagið yrði sjálfstætt gagnvart eigendum sínum.
- Veitukerfið og tengdir þættir á vettvangi greiðslumiðlunar yrðu skildir frá öðrum þjónustuþáttum Reiknistofu bankanna hf. (RB hf.) og fluttir yfir til FGM.
- Seðlabanki Íslands eignaðist FGM að fullu sem fengi nýtt nafn, Greiðsluveitan hf., og yrði starfsemi hennar felld undir starfsemi Seðlabanka Íslands. Þetta væri liður í að aðgreina eignarhald og stýringu þýðingarmikilla kjarnainnviða frá notendum á samkeppnismarkaði. Hér væri um að ræða innviði sem öll fjármálafyrirtæki með tilskilin starfsleyfi þyrftu að hafa aðgang að til þess að geta starfað á íslenskum fjármálamarkaði. Þeir innviðir sem hér um ræðir eru: Stórgreiðslukerfi Seðlabanka Íslands, Jöfnunarkerfið, RÁS-kerfið, heimildarkerfi tengt greiðslukortanotkun, Kröfupottur og Birtingur, og SWIFT-Alliance-kerfið.

Ofangreindar breytingar voru síðan staðfestar með samningum aðila um einstök kerfi 15. desember 2010. Breytingarnar voru ákvarðaðar með fyrirvara um samþykki Samkeppniseftirlitsins sem gerði kröfu um breytingar á tilteknum þáttum í starfsemi Greiðsluveitunnar sem varða samkeppnisumhverfi. Gengið var frá sátt milli aðila um þessi atriði og í kjölfar þess heimilaði Samkeppniseftirlitið samruna Seðlabanka Íslands og Greiðsluveitunnar hf. (áður FGM), en samkvæmt ákvæðum samkeppnislaga er litið svo á að yfirtaka Seðlabanka Íslands á Greiðsluveitunni jafngildi samruna. Í kjölfar þessa var félagsforminu breytt úr hf. í ehf., gengið var frá nýjum samþykktum fyrir félagið og stjórnarmönnum fækkað úr fimm í þrjá. Fulltrúar í stjórn félagsins eru óháðir notendum kerfanna.

Lögð verður áhersla á að rekstur þeirra innviða og kerfa sem Greiðsluveitan hefur með höndum sé aðgreindur frá annarri kjarnastarfsemi Seðlabanka Íslands, enda um að ræða sérstakt þjónustuhlutverk í þágu íslensks fjármálamarkaðar og notendur kerfanna, þ.e. fjármálafyrirtækin, standa undir rekstri þessara innviða. Í því sambandi er m.a. mikilvægt að gagnsæi einkenni rekstur Greiðsluveitunnar í eins ríkum mæli og frekast er unnt.

Stórgreiðslukerfið

Beinir þátttakendur í stórgreiðslukerfinu 31. desember 2010 voru eftirtaldir: Arion banki hf., Byr hf., Clearstream, Íbúðalánasjóður, Íslandsbanki hf., MP banki hf., NBI hf. og Saga Fjárfestingarbanki hf. Að auki gerðu verðbréfauppgjörskerfið og jöfnunarkerfið upp viðskipti í stórgreiðslukerfinu. Einn aðili sótti um aðild að kerfinu haustið 2010. Umsóknin var samþykkt og er verið að undirbúa þátttöku viðkomandi.

Veltan í stórgreiðslukerfinu árið 2010 nam 78.557 færslum (útgreiðslum), samtals að verðmæti 11.533 ma.kr. Færslufjöldinn jókst um 13% frá árinu áður, en veltan dróst hins vegar saman um 13% á sama tíma.

Mynd III-1
Velta í stórgreiðslukerfi
2009-2010

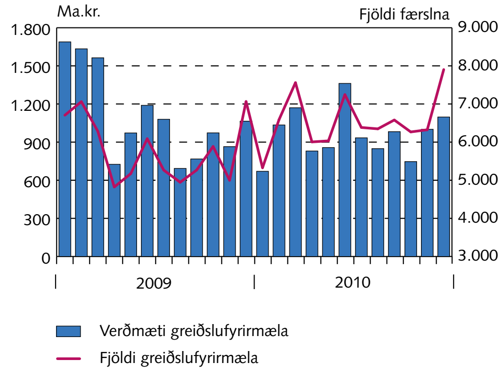

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd III-2
Velta jöfnunarkerfis
2009-2010

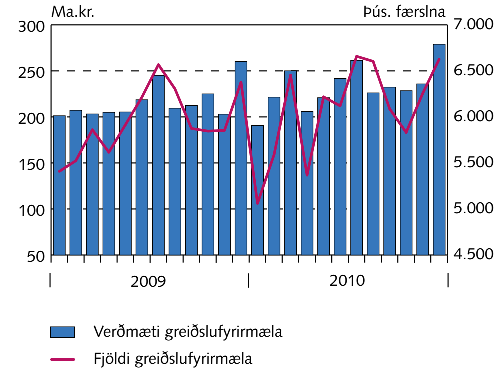

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd III-3
Velta í verðbréfauppgjörskerfi
2009-2010

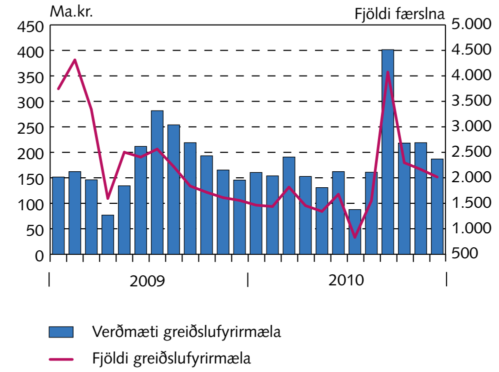

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd III-4
Seðlar og mynt í umferð
2009-2010

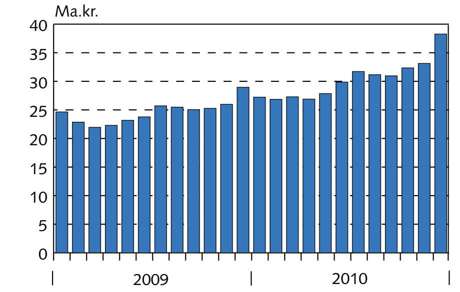

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd III-5
Greiðslukort (debet- og kreditkort)
2009-2010

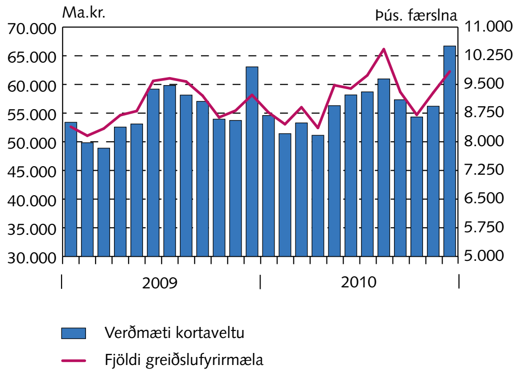

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Jöfnunarkerfi

Beinir þátttakendur í jöfnunarkerfinu 31. desember 2010 voru eftirtaldir: Arion banki hf., Byr hf. með tvo uppgjörsreikninga, Íbúðalánasjóður, Íslandsbanki hf., MP banki hf., NBI hf. og Seðlabanki Íslands. Veltan í kerfinu árið 2010 nam 72.874.000 færslum að verðmæti 2.794 ma.kr. Færslufjöldinn jókst um 2% frá árinu á undan.

Verðbréfauppgjörskerfið

Uppgjörsstofnanir í verðbréfauppgjörskerfi 31. desember 2010 voru: Arion banki hf., Byr hf., Clearstream, Íslandsbanki hf., MP banki hf., NBI hf. og Saga Fjárfestingarbanki hf.

Fjöldi uppgerðra viðskipta í verðbréfauppgjörskerfi árið 2010 nam 22.120 færslum að verðmæti 2.225 ma.kr. Fjöldi viðskipta dróst saman þriðja árið í röð og nam samdrátturinn 25%. Fjöldi utanþingsviðskipta nam 50.280 færslum árið 2010 en 50.869 árið á undan.

Greiðslumiðlar

Seðlar og mynt í umferð utan Seðlabanka Íslands námu samtals 38,3 ma.kr. í árslok 2010, sem var 34% meira en í árslok 2009. Af því voru um 35,9 ma.kr. í seðlum og um 2,4 ma.kr. í mynt. Verðmæti var mest í 5.000 kr. seðlum eða samtals 31,4 ma.kr.

Fjöldi greiðslukortafærslna nam tæpum 111 m. færslum að verðmæti 679 ma.kr. árið 2010 og jókst færslufjöldinn um 3% frá árinu áður. Til notkunar debetkorta mátti rekja 373 ma.kr. og 306 ma.kr. til notkunar kreditkorta.

Erlend greiðslumiðlun

Erlend greiðslumiðlun komst í eðlilegt horf á árinu 2010. Íslenskar fjármálastofnanir höfðu að fullu tekið yfir greiðslumiðlun sína og viðskiptasambönd og aðkoma Seðlabanka Íslands var orðin hverfandi. Greiðslur sem sendar eru erlendum aðilum eru afgreiddar af viðskiptabönkum og sparisjóðum en einstaka greiðslur eru þó að berast sömu aðilum um Seðlabankann.

IV Varsla og ávöxtun gjaldeyrisforða

Seðlabanki Íslands varðveitir gjaldeyrisforða landsmanna. Seðlabankastjóri setur starfsreglur um varðveislu forðans sem bankaráð staðfestir. Til gjaldeyrisforðans teljast eignir Seðlabankans í erlendum verðbréfum, innstæður í erlendum bönkum, innstæður í peningamarkaðssjóðum, gull, sérstök dráttarréttindi (eign Seðlabankans hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum í reikningseiningunni SDR) og gjaldeyrisstaða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn.

Samkvæmt starfsreglum um fjárfestingarstefnu er heimilt að festa fé á reikningum í erlendum bönkum, peningamarkaðssjóðum og skuldabréfum skráðum í kauphöllum og gefnum út af aðilum í aðildarríkjum Efnahags- og framfarastofnunarinnar, OECD. Útgefendur geta verið ríki og sveitarfélög, ríkisstofnanir, fjölþjóðastofnanir og fjármálastofnanir. Lánshæfiseinkunn langtímabréfa skal vera að lágmarki A+ (Moody's) eða A1 (S&P og Fitch). Skammtímabréf skulu hafa að lágmarki lánshæfiseinkunnina A-1/P-1/F-1 að mati sömu aðila. Sömu lánshæfiskröfur gilda um stofnanir sem ávaxta innstæður bankans. Samkvæmt reglunum er þorri forðans bundinn í skuldabréfum með lengri líftíma en eitt ár en hluti hans skal vera á óbundnum bankareikningum. Meðalbinditími verðbréfa í gjaldeyrisforða skal ekki vera lengri en 5 ár. Gulleign bankans nam 64 þúsund únsum í lok ársins 2010. Gullið er varðveitt í Englandsbanka.

Á árinu 2010 fékk ríkissjóður aðra og þriðju fyrirgreiðslu frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum að fjárhæð 210 milljónir SDR. Einnig fengu Seðlabankinn og ríkissjóður aðra fyrirgreiðslu láns frá Danmörku, Svíþjóð, Finnlandi og Seðlabanka Noregs í tengslum við efnahagsáætlun Íslands og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins að fjárhæð 587,5 milljónir evra. Samhliða því fékk ríkissjóður fyrsta hluta láns frá Póllandi að fjárhæð 210 milljónir pólskra zlota. Ónotaðar voru lánsheimildir hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum að fjárhæð 525 milljónir SDR og hjá Norðurlöndunum að fjárhæð samtals 887,5 milljónir evra. Þá voru lánsheimildir að fjárhæð 420 milljónir pólskra zlota enn ónotaðar. Mestur hluti svokallaðs Avenssamnings var á árinu gerður upp við lífeyrissjóði landsins en heildarfjárhæð hans var 549 milljónir evra.

Seðlabankinn hafði á árinu fyrirvaralausan aðgang að endurhverfum verðbréfaviðskiptum við Alþjóðagreiðslubankann að fjárhæð 400 milljónir Bandaríkjadala.

Gjaldeyrisforði Seðlabanka Íslands var í lok árs 2010 665 ma.kr. og hafði því aukist um 180 ma.kr. á árinu. Aukningu forðans má helst rekja til ofangreindra lána frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum og Norðurlöndunum, innlána frá þrotabúum gömlu bankanna, viðskipta við lífeyrissjóði landsins (Avens-samningur) auk gjaldeyrisviðskipta við fjármálastofnanir landsins til að draga úr gjaldeyrismisvægi þeirra. Helsta útstreymið úr gjaldeyrisforðanum var vegna fyrirframgreiðslu á erlendu láni ríkissjóðs fyrir 225 milljónir evra og uppkaupa á erlendum skuldabréfum ríkissjóðs að fjárhæð 379 milljónir evra.

Leitast er við að haga gjaldmiðlaskiptingu þannig að virði gengisbundinna eigna Seðlabankans að frádregnum gengisbundnum skuld-

Tafla IV-1 Ávöxtun verðbréfa, skuldabréfasafna og bundinna innlána, og binditími í árum

	2006	2007	2008	2009	2010
Bandaríkjadalir (USD)					
Vaxtatekjur (%)	4,06%	4,34%	3,17%	2,71%	2,25%
Verðhagnaður/-tap (%)	0,01%	2,74%	4,21%	-0,37%	2,04%
Ávöxtun verðbréfa (%)	4,07%	7,08%	7,38%	2,34%	4,29%
Meðalbinditími í árslok	2,09	2,4	2,12	2,51	2,635
Áv. EFFAS 1-3 ára vísit.[1]	3,95%	7,34%	6,70%	0,77%	2,39%
Meðalbinditími í árslok	1,70	1,66	1,77	1,91	1,86
Áv. EFFAS 3-5 ára vísit.[1]	3,50%	9,83%	12,21%	-0,76%	5,77%
Meðalbinditími í árslok	3,52	3,62	3,84	3,84	3,79
Áv. bundinna innlána	4,93%	5,09%	1,97%	0,16%	0,16%
O/N LIBID (ársmeðaltal)	4,96%	5,10%	2,27%	0,17%	0,17%
Evrur (EUR)[2]					
Vaxtatekjur (%)	3,67%	4,27%	4,37%	3,33%	1,94%
Verðhagnaður/-tap (%)	-2,55%	-1,84%	1,59%	2,38%	0,54%
Ávöxtun verðbréfa (%)	1,12%	2,42%	5,96%	5,71%	2,48%
Meðalbinditími í árslok	3,52	2,96	2,5	1,81	1,37
Áv. EFFAS 1-3 ára vísit.[1]	1,80%	3,83%	6,94%	4,16%	0,92%
Meðalbinditími í árslok	1,81	1,70	1,78	1,84	1,87
Áv. EFFAS 3-5 ára vísit.[1]	0,62%	3,37%	8,76%	5,51%	1,56%
Meðalbinditími í árslok	3,56	3,56	3,61	3,70	3,74
Áv. bundinna innlána	2,82%	3,86%	4,08%	0,41%	0,31%
O/N LIBID (ársmeðaltal)	2,83%	3,87%	3,87%	0,63%	0,32%
Sterlingspund (GBP)					
Vaxtatekjur (%)	5,01%	5,51%	4,51%	3,28%	2,70%
Verðhagnaður/-tap (%)	-2,86%	0,68%	4,41%	0,84%	1,21%
Ávöxtun verðbréfa (%)	2,15%	6,18%	8,92%	4,12%	3,91%
Meðalbinditími í árslok	2,22	2,23	2,07	2,66	2,504
Áv. EFFAS 1-3 ára vísit.[1]	3,07%	7,48%	9,18%	3,27%	2,72%
Meðalbinditími í árslok	1,79	1,75	1,92	1,72	1,57
Áv. EFFAS 3-5 ára vísit.[1]	1,48%	7,54%	11,80%	3,31%	5,87%
Meðalbinditími í árslok	3,38	3,42	3,36	3,68	3,67
Áv. bundinna innlána	4,70%	5,58%	4,71%	0,35%	0,47%
O/N LIBID (ársmeðaltal)	4,66%	5,58%	4,74%	0,62%	0,48%

1. Vísitöluávöxtun 2007 til 2009 er samkvæmt Bloomberg/EFFAS-ríkisskuldabréfavísitölunni sem tók við af MSCI-vísitölunni.

Mynd IV-1
Gjaldeyrisforði
31. desember 2001 - 31. desember 2010

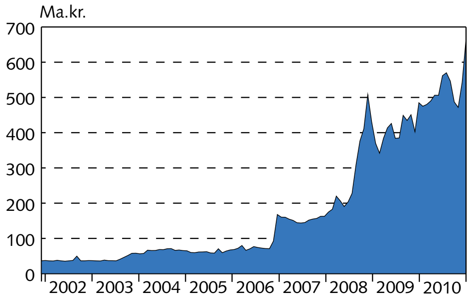

Heimild: Seðlabanki Íslands.

um sveiflist sem minnst. Hlutdeild gjaldmiðla í þessari hreinu eign eða gjaldeyrisjöfnuði Seðlabanka Íslands er endurskoðuð reglulega og staðfest í starfsreglum um gjaldeyrisforðann. Samkvæmt reglunum á vægi gjaldmiðla í gjaldeyrisjöfnuði að vera þessi: Bandaríkjadalur 35%, evra 45%, sterlingspund 15% og japanskt jen 5%.

Ávöxtun einstakra gjaldmiðla í gjaldeyrisforða

Tafla IV-1 sýnir ávöxtun helstu gjaldmiðla í gjaldeyrisforða undanfarin ár. Skuldabréfavísitölur frá Morgan Stanley (e. Sovereign Bond Index (MSCI)) eru hafðar til hliðsjónar við samanburð á árangri af ávöxtun skuldabréfasafna 2005-2006. Hins vegar er Bloomberg/EFFAS-ríkisskuldabréfavísitalan notuð fyrir árin 2007 til 2010 þar sem uppfærslu á MSCI-vísitölunni hefur verið hætt og EFFAS-vísitalan kemur í staðinn.

Frá miðju ári 2008 hefur Seðlabankinn lagt sérstaka áherslu á öryggi við ávöxtun lausafjár og beint viðskiptum sínum í meira mæli til seðlabanka í Evrópu og Bandaríkjunum í stað þess að notfæra sér millibankamarkaði. Aukna varfærni við ávöxtun lausafjár Seðlabankans má rekja til óstöðugleika á erlendum fjármálamörkuðum.

Stýring á skuldabréfasöfnum gjaldeyrisforðans hefur verið í samræmi við bankastjórnarsamþykkt nr. 1019. Miðað hefur verið við vísitölur gerðar af Lehman Brothers og Barclays. Í töflu IV-2 er ávöxtun skuldabréfasafnsins borin saman við vísitöluna. Barclays hefur nú tekið yfir þessa starfsemi Lehman. Ávöxtun skuldabréfasafnanna árið 2010 var betri en ávöxtun viðmiða í EUR og USD, en lakari en viðmiðun í GBP.

Tafla IV-2 Samanburður ávöxtunar og viðmiðunarvísitalna Lehmans

	Ávöxtun verðbréfa 2010
Bandaríkjadalir	4,29%
Viðmiðun Lehman Brothers/Barclays	3,64%
Mismunur	*0,654%*
Evrur	2,48%
Viðmiðun Lehman Brothers/Barclays	2,18%
Mismunur	*0,304%*
Sterlingspund	3,91%
Viðmiðun Lehman Brothers/Barclays	4,41%
Mismunur	*0,498%*

V Lánamál ríkissjóðs

Samningur um lánamál ríkissjóðs

Seðlabanki Íslands sér um framkvæmd innlendra og erlendra lánamála og skuldastýringu ríkissjóðs í umboði fjármálaráðuneytisins. Í samningi þeirra á milli er kveðið á um verkaskiptingu og ákvörðunarvald. Seðlabankanum er falið að sjá um erlendar lántökur ríkissjóðs ásamt framkvæmd innlendra útboða, uppkaupa og innlausnar ríkisverðbréfa, gerð aðalmiðlarasamninga og umsjón með verðbréfalánum til aðalmiðlara. Seðlabankinn annast áhættu- og lánsfjárstýringu eftir viðmiðunum sem fjármálaráðuneytið setur um stýringu á lánasafni ríkissjóðs. Einnig sinnir hann upplýsingagjöf um lánamál ríkissjóðs til markaðsaðila og fjármálaráðuneytis með reglubundnum hætti og viðheldur vefsíðunum www.bonds.is og www.lanasysla.is. Í samningnum er kveðið svo á að bankinn annist samskipti og miðlun upplýsinga um íslensk efnahagsmál til erlendra matsfyrirtækja og lánastofnana, að hann sinni verkefnum er snúa að ríkisábyrgðum og endurlánum, t.d. umsýslu ríkisábyrgða og mati á áhættu ríkissjóðs vegna þeirra. Þá veitir hann ráðuneytinu umsagnir vegna ríkisábyrgða, sér um afgreiðslu ábyrgða og innheimtir ríkisábyrgðagjald. Ennfremur sér bankinn um útgáfu skuldabréfa vegna endurlána.

Innlend lánamál

Í upphafi ársins 2010 birti Seðlabankinn fyrir hönd ríkissjóðs útgáfuáætlun í lánamálum. Samkvæmt henni var stefnt að því að gefa út ríkisbréf fyrir samtals 170 ma.kr. á árinu til að mæta rekstrarhalla ríkissjóðs og lánum sem féllu í gjalddaga. Á árinu 2010 voru tveir flokkar ríkisbréfa á innlausn. Hinn 17. mars kom til innlausnar RIKB 10 0317 fyrir 71 ma.kr. að nafnverði og 10. desember kom til innlausnar RIKB 10 1210 fyrir 60 ma.kr. að nafnverði. Samtals voru því á innlausn ríkisbréf fyrir 131 ma.kr. að nafnverði. Á árinu 2010 var útgáfa ríkisbréfa umfram innlausn 62 ma.kr.

Í ársáætluninni var tilkynnt um útgáfu á nýjum 2 ára óverðtryggðum ríkisbréfum og var fyrirhuguð sala í flokknum fyrir 50 ma.kr. á árinu. Einnig var tilkynnt um útgáfu á nýjum 5-6 ára óverðtryggðum flokki ríkisbréfa þar sem stefnt var að því að selja fyrir 20 ma.kr. að nafnverði á árinu. Ríkissjóður hafði ekki selt verðtryggð skuldabréf í hefðbundnum útboðum um árabil. Samfara aukinni útgáfu óverðtryggðra ríkisskuldabréfa hafði vægi verðtryggðra markaðsskulda í lánasafninu lækkað jafnt og þétt og var komið niður í 3% í lok árs 2009. Í ljósi aukinna umsvifa ríkissjóðs á lánamarkaði og minnkandi framboðs á verðtryggðum skuldabréfum þótti mikilvægt að ríkissjóður svaraði þeirri eftirspurn. Ríkissjóður tilkynnti því um útgáfu á nýjum 10 ára verðtryggðum skuldabréfaflokki þar sem markmiðið var að selja 50 ma.kr. í flokknum. Þetta var fyrsta verðtryggða markaðsútgáfa ríkissjóðs síðan árið 1995. Afgangurinn af 170 milljarða króna heildarútgáfu, þ.e. 50 ma.kr., átti að fara í áframhaldandi uppbyggingu á RIKB 11 og RIKB 25 sem voru upphaflega gefnir út árið 2009.

Tafla V-1 Sala og innlausn ríkisbréfa að nafnverði í m.kr.

	2010
RIKB 10 0317	-70.583
RIKB 10 1210	-59.744
RIKB 11 0722	44.484
RIKB 12 0824	30.000
RIKB 16 1013	21.631
RIKB 19 0226	15.341
RIKB 21 0414	50.631
RIKB 25 0612	30.868
Samtals, þ.e. sala umfram innlausn	*62.628*

Mynd V-1

Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa

Daglegar tölur 1. janúar - 31. desember 2010

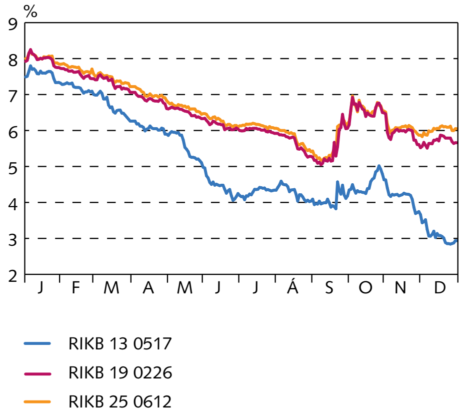

Heimild: NASDAQ OMX.

Mynd V-2

Útboð ríkisvíxla og vextir 2010

Janúar - desember 2010

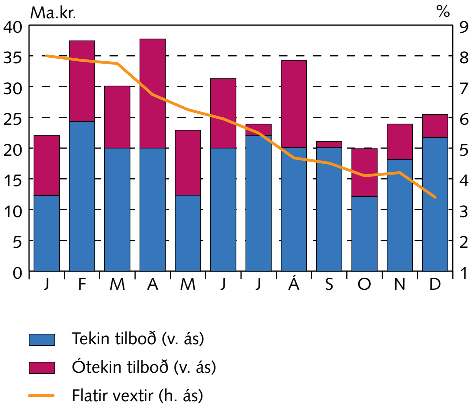

Heimild: Lánamál ríkisins.

Til að mæta betur eftirspurn frá markaðsaðilum og lengja líftíma á lánasafni ríkissjóðs var tilkynnt um breytingu á útgáfuáætluninni í apríl. Ákveðið var að auka útgáfu ríkisbréfa um 20 ma.kr. og draga úr útgáfu ríkisvíxla um sömu fjárhæð. Einnig var ákveðið að breyta samsetningu í útgáfunni þannig að útgáfan á nýja 2 ára flokknum yrði minnkuð úr 50 ma.kr. í 30 ma.kr. og útgáfan á RIKB 11 yrði aukin um allt að 15 ma.kr. og RIKB 19 og RIKB 25 um allt að 25 ma.kr. Í fljótu bragði má segja að framangreind útgáfuáætlun ríkisbréfa hafi nánast alveg gengið eftir. Í töflu V-1 er sýnd sala og innlausn ríkisbréfa árið 2010, skipt niður eftir flokkum.

Samfara lækkandi verðbólgu og lækkun stýrivaxta Seðlabanka Íslands fóru vaxtakjör lækkandi sem ríkissjóði buðust í útboðum. Ávöxtunarkrafa samþykktra tilboða í útboðum á 2 ára óverðtryggðum ríkisbréfum lækkaði t.d. úr 7,3% í 2,4% á árinu 2010. Vaxtakjör á lengri bréfum hafa einnig lækkað umtalsvert. Í mynd V-1 er sýnd þróunin á ávöxtunarkröfu ríkisbréfa á eftirmarkaði, sem endurspeglar þau kjör sem ríkissjóði standa til boða í útboðum.

Seðlabanki Íslands f.h. ríkissjóðs sér einnig um framkvæmd á útboðum ríkisvíxla. Slík útboð eru haldin einu sinni í mánuði og voru þar boðnir út 4 mánaða víxlar árið 2010. Heildarsala ríkisvíxla var 223 ma.kr. að nafnverði sem jafngildir tæplega 19 ma.kr. útgáfu á mánuði. Í meðfylgjandi töflu eru sýnd vaxtakjör og þátttaka í útboðum ríkisvíxla.

Vextir í útboðum lækkuðu verulega á árinu. Í upphafi árs fjármagnaði ríkissjóður sig til 4 mánaða á 8% vöxtum. Í síðasta útboðinu í desember samþykkti ríkissjóður tilboð í 4 mánaða víxla fyrir rúman 21

Tafla V-2 Erlendar skuldir ríkissjóðs (fjárhæðir í milljónum)

Tvíhliða lán

	Mynt	*Lánsloforð Fjárhæð*	*Nýttar heimildir*	*Ónýtt heimild*	*Lánsloforð ISK*	*Nýttar heimildir ISK*	*Ónýtt heimild ISK*
Danmörk	EUR	480	240	240	73.973	36.987	36.987
Finnland	EUR	320	160	160	49.316	24.658	24.658
Svíþjóð	EUR	495	248	248	76.285	38.220	38.220
Pólland	PLN	630	210	420	23.871	7.957	15.914
Færeyjar	DKK	300	300	0	6.209	6.209	0
Samtals					*229.654*	*114.030*	*115.778*

Markaðsskuldabréf

	Gjalddagi	*Mynt*	*Upphafleg lánsfj.hæð*	*Uppkaup/ afborgun*	*Staða í árslok*	*Staða í árslok í isk*
Eurobond (MTN)	2011	EUR	1.000	362	638	98.429
Eurobond (MTN)	2012	EUR	250	42	208	32.066
Eurobond (MTN)	2014	USD	200	0	200	23.064
Skuldabréf	2016	GBP	30	2	28	5.063
Eurobond (MTN)	2025	EUR	402	29	373	57.451
Samtals						*216.073*

Sambankalán

	Gjalddagi	*Mynt*	*Upphafleg lánsfj.hæð*	*Uppkaup/ afborgun*	*Staða í árslok*	*Staða í árslok í isk*
Eurobond (MTN)	2011	EUR	300	225	75	11.535
Erlendar skuldir ríkissjóðs samtals						*341.638*

ma.kr. að nafnverði á 3,4% vöxtum. Þessi vaxtamunur jafngildir 283 m.kr. miðað við 19 ma.kr. útgáfu til 4 mánaða. Miðað við 223 ma.kr. sölu ríkisvíxla árið 2010 þýðir þetta sparnað sem nemur 3,4 ma.kr. í fjármögnunarkostnaði. Vaxtakostnaður er stærsti einstaki útgjaldaliður ríkissjóðs en árið 2010 voru greiddir 73,8 ma.kr. í vexti.

Erlend lánamál

Erlendar skuldir ríkissjóðs voru 342 ma.kr. í árslok 2010. Skuldunum má skipta í þrennt: tvíhliða lán, erlend markaðslán og sambankalán. Engin erlend lán voru á gjalddaga árið 2010. Hins vegar voru á árinu keypt til baka markaðsskuldabréf ríkissjóðs fyrir rúmar 400 milljónir evra sem vikið verður að síðar. Ríkissjóður gaf út skuldabréf að fjárhæð 400 milljónir evra vegna kaupa á Avens B.V. Einnig var dregið á helming af 1.295 milljóna evra tvíhliða láni frá Norðurlöndunum eða 887,5 milljónir evra og þriðjung tvíhliða láns frá Póllandi eða 210 milljónir af 630 milljónum pólskra zlota.

Tvíhliða lán eru veitt af ríkissjóðum Danmerkur, Færeyja, Finnlands, Póllands og Svíþjóðar í tengslum við efnahagsáætlun stjórnvalda og AGS. Heildarfjárhæð lánsloforða nemur 230 ma.kr. og eru þau greidd í áföngum. Ríkissjóður hefur dregið á helming af þeirri fjárhæð eða 114 ma.kr. Lánin hafa verið nýtt til að styrkja gjaldeyrisforða Seðlabanka Íslands. Eins og fram kemur í töflu V-2 átti ríkissjóður ónýttar lánsheimildir að andvirði 116 ma.kr. í árslok 2010. Lánin endurgreiðast á 7 ára tímabili og hefjast afborganir árið 2014.

Útistandandi erlend markaðsskuldabréf námu 216 ma.kr. í árslok 2010. Í töflu V-2 má sjá lista yfir skuldabréfin og stöðu í lok árs 2010. Í desember 2011 er á gjalddaga markaðsskuldabréf sem var upphaflega að fjárhæð 1.000 milljónir evra. Ríkissjóður keypti með afföllum á árinu 362 milljónir evra að nafnvirði úr flokknum á eftirmarkaði og eftir stóðu því 638 milljónir evra. Á næstu árum stefnir ríkissjóður að útgáfu á erlendum mörkuðum. Það fé sem aflast verður notað til að endurfjármagna markaðsskuldabréf og ofangreind tvíhliða lán en afborganir af þeim hefjast árið 2014 og standa til ársins 2021. Í árslok 2010 var búið að kaupa upp 42 milljónir evra af 250 milljóna evra skuldabréfaláni ríkissjóðs með gjalddaga árið 2012. Staða skuldabréfsins var því 208 milljónir evra að nafnvirði. Nýtt markaðsskuldabréf að fjárhæð 402 milljónir evra var gefið út á árinu 2010 vegna kaupa ríkissjóðs á Avens B.V. Lokagjalddagi þess er árið 2025 og dreifast afborganirnar yfir lánstímann.

Auk skuldabréfa er eitt sambankalán ríkissjóðs útistandandi, en upphafleg fjárhæð þess var 300 milljónir evra. Lánið var tekið haustið 2008 með milligöngu Bayerische Landesbank sem jafnframt var leiðandi lánveitandi. Það er á gjalddaga í lok september 2011. Í desember 2010 greiddi ríkissjóður upp 225 milljónir evra af nafnvirði lánsins og voru eftirstöðvar þess því 75 milljónir evra í árslok 2010 eða 11 ma.kr.

Samningur um skuldabréfaútgáfu á Evrópumarkaði (EMTN-samningur)

Rammasamningur um skuldabréfaútgáfu á Evrópumarkaði, svokallaður EMTN-samningur (e. Euro Medium Term Note Program), var fyrst undirritaður á árinu 2001. Umsjónaraðili samningsins er Citibank,

Mynd V-3
Endurgreiðsluferill lána ríkissjóðs
31. desember 2010

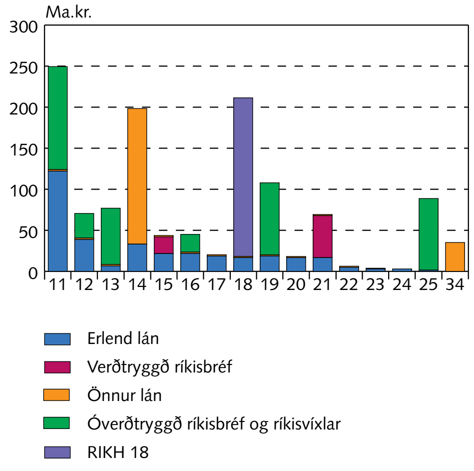

Tafla V-3 Viðmið fjármálaráðuneytis

	Viðmið	*Staða 31.12.2010*
Óverðtryggð lán	60-80%	66%
Verðtryggð lán	20-40%	28%
Erlend lán	0-20%	6%

Heimild: Fjármálaráðuneytið.

en á grundvelli samningsins eru mögulegar bæði opinberar útgáfur og einkaútgáfur. Samningurinn var síðast endurnýjaður sumarið 2008 og nemur hámarksfjárhæð hans nú fimm milljörðum evra. Eins og fram kemur í töflu V-2 eru nú útistandandi fjórar skuldabréfaútgáfur á grundvelli samningsins, samtals að fjárhæð um 1,4 milljarðar evra.

Ríkisábyrgðir og endurlán

Kveðið er á um ríkisábyrgðir í lögum nr. 121/1997. Ríkissjóður má ekki takast á hendur ríkisábyrgð nema heimild sé veitt til þess í lögum. Vegna áhættu ríkissjóðs skulu teknar fullnægjandi tryggingar að mati Ríkisábyrgðasjóðs, en hann hefur samkvæmt lögunum umsjón með veittum ríkisábyrgðum, skal fylgjast með rekstri þeirra aðila sem fengið hafa ríkisábyrgð og halda skrá yfir skuldbindingar sem ríkisábyrgð hvílir á.

Stærstur hluti ríkisábyrgða er til kominn vegna eignaraðildar ríkissjóðs að Íbúðalánasjóði og Landsvirkjun. Lántökur þessara aðila fara ekki í sama farvegi í gegnum Ríkisábyrgðasjóð og þegar aðilar utan ríkisgeirans óska ríkisábyrgðar á tiltekið lán. Þó er aðilum sem njóta ríkisábyrgðar vegna eignaraðildar ríkissjóðs skylt að fá samþykki fjármálaráðherra á lánskjörum og skilmálum lána sem þeir hyggjast taka erlendis.

Alþjóðlegt mat á lánshæfi ríkissjóðs

Helstu matsfyrirtækin sem meta lánshæfi ríkissjóðs eru Moody's Investors Service, Fitch Ratings og Standard & Poor's. Seðlabanki Íslands fer með regluleg samskipti við fyrirtækin fyrir hönd ríkissjóðs. Matsfyrirtækin hafa mikil áhrif á lánskjör á alþjóðlegum lánamarkaði og er lánshæfismatið m.a. vísbending um þau vaxtakjör sem lántakandi mun njóta. Í kjölfar bankaáfallsins árið 2008 versnaði lánshæfismat ríkissjóðs til muna.

Lánshæfiseinkunnir Moody's fyrir erlendar og innlendar langtímaskuldbindingar ríkissjóðs voru í árslok Baa3 og fyrir skammtímaskuldbindingar P-3. Þessar einkunnir teljast til fjárfestingarflokks hjá fyrirtækinu. Horfur fyrir þær voru neikvæðar í árslok en þeim hafði til skamms tíma verið breytt í stöðugar í apríl. Breyting á horfum í neikvæðar í júlí átti að sögn Moody's einkum rætur sínar að rekja til dóms Hæstaréttar um ólögmæti gengisbundinna lána og Icesave-deilunnar.

Matsfyrirtækið Fitch Ratings breytti í byrjun árs lánshæfiseinkunnum Ríkissjóðs Íslands í erlendum og innlendum gjaldmiðli til langs tíma úr BBB- í BB+ og erlendri mynt til skamms tíma úr F3 í B með neikvæðum horfum. Hvort tveggja felur í sér lækkun lánshæfiseinkunnar úr fjárfestingarflokki í spákaupmennskuflokk. Í greinargerð Fitch var breytingin á lánshæfismati rakin til ákvörðunar forseta Íslands um að vísa Icesave-samningnum til þjóðaratkvæðagreiðslu. Aðrar breytingar áttu sér ekki stað á árinu af hálfu Fitch Ratings.

Lánshæfiseinkunnir ríkissjóðs hjá matsfyrirtækinu Standard & Poor's voru í lok árs BBB- og BBB fyrir erlendar og innlendar langtímaskuldbindingar og A-3 fyrir erlendar og innlendar skammtímaskuldbindingar. Lánshæfiseinkunnir voru settar á athugunarlista með neikvæðum horfum í janúar og var meginástæða þess samkvæmt

greinargerð Standard & Poor's óvissa í kjölfar synjunar forseta Íslands á lögum um Icesave. Einkunnir fyrir erlendar skuldbindingar héldust óbreyttar á árinu en einkunnir innlendra skuldbindinga voru lækkaðar um eitt þrep í mars; úr BBB+ í BBB fyrir innlendar langtímaskuldbindingar og úr A-2 í A-3 fyrir innlendar skammtímaskuldbindingar. Horfum var einnig breytt í neikvæðar. Einkunn Standard & Poor´s telst til fjárfestingarflokks.

VI Alþjóðleg samskipti

Seðlabanki Íslands hefur miklum skyldum að gegna á alþjóðlegum fjármálavettvangi. Bankinn á náið samstarf við aðra seðlabanka og fjölþjóðlegar stofnanir á sviði efnahags- og peningamála.

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn

Seðlabanki Íslands er fjárhagslegur aðili að Alþjóðagjaldeyrissjóðnum fyrir hönd íslenska ríkisins. Samstarf íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins hefur verið umfangsmikið á árinu. Í tengslum við efnahagsáætlun íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins heimsóttu þrjár sendinefndir Ísland. Auk þessara heimsókna fengu íslensk stjórnvöld tæknilega aðstoð frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum á sviði ríkisfjármála, gjaldeyrisforða, lausafjárstýringar og gjaldeyrishafta. Alls komu þrjár sendinefndir í heimsókn til Íslands í tengslum við tæknilega aðstoð. Tvær endurskoðanir á efnahagsáætlun stjórnvalda voru samþykktar í framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Önnur endurskoðun var samþykkt 16. apríl 2010 og að ósk íslenskra stjórnvalda var samþykkt að framlengja lánafyrirgreiðslu sjóðsins um þrjá mánuði eða til 30. ágúst 2011, og verða útgreiðslur lánsins lagaðar að þeirri breytingu. Óskað var eftir framlengingu vegna þeirra tafa sem höfðu orðið á framkvæmd og endurskoðun áætlunarinnar á árinu 2009. Þriðja endurskoðun efnahagsáætlunarinnar var afgreidd í framkvæmdastjórn sjóðsins 29. september og fól í sér að fjórði áfangi lánafyrirgreiðslunnar að fjárhæð 105 milljónir SDR var til reiðu. Í tengslum við fjórðu endurskoðun átti sendinefnd sjóðsins fundi með íslenskum stjórnvöldum í nóvember, en fjórða endurskoðun var samþykkt 10. janúar 2011. Í lok árs nam ádráttur á lánafyrirgreiðslu sjóðsins 875 milljónum SDR eða jafnvirði 158 milljarða króna. Ádráttur á lánsheimildir frá Færeyjum, Póllandi og Norðurlandaþjóðunum sem veittar voru samhliða efnahagsáætluninni nam að jafnvirði samtals um 150 milljörðum króna í lok ársins. Allar skýrslur í tengslum við efnahagsáætlunina og lánafyrirgreiðslu Alþjóðagjaldeyrissjóðsins eru birtar á heimasíðu Seðlabanka Íslands.

Már Guðmundsson seðlabankastjóri var fulltrúi Íslands í sjóðráði Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Ísland starfar með Norðurlöndum og Eystrasaltslöndum á vettvangi Alþjóðagjaldeyrissjóðsins og myndar kjördæmi með þeim. Sameiginlega kjósa þessi lönd einn fastafulltrúa í framkvæmdastjórn sjóðsins sem í sitja alls 24 fulltrúar. Fulltrúi kjördæmisins í framkvæmdastjórn sjóðsins í Washington á árinu 2010 var Daninn Per Callesen. Fulltrúi kjördæmis Norðurlanda og Eystrasaltslanda í stjórnarnefnd Alþjóðagjaldeyrissjóðsins á vorfundi var Erkki Liikanen, en á ársfundi sjóðsins kom það í hlut norska fjármálaráðherrans Sigbjørns Johnsen. Fundir stjórnarnefndarinnar fóru fram í höfuðstöðvum sjóðsins í Washington D.C. í apríl og í október. Í tengslum við fundina voru birtar á heimasíðu Seðlabankans greinargerðir skrifstofu Norðurlanda og Eystrasaltslanda hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum um þau málefni sem hæst bar í starfi sjóðsins og framkvæmdastjórnarinnar. Einnig voru birt sameiginleg ávörp fulltrúa landanna átta á ársfundi sjóðsins og fundum stjórnarnefndarinnar.

Alþjóðagreiðslubankinn í Basel

Seðlabanki Íslands er hluthafi í Alþjóðagreiðslubankanum í Basel í Sviss (e. Bank for International Settlements). Bankinn er mikilvægur samráðsvettvangur seðlabanka auk þess að vera upplýsinga- og rannsóknarstofnun á sviði peningamála og fjármálastöðugleika. Seðlabankastjóri og aðrir starfsmenn Seðlabankans taka reglulega þátt í ýmsu starfi á vettvangi Alþjóðagreiðslubankans.

Efnahags- og framfarastofnunin

Fulltrúar Seðlabanka Íslands tóku á árinu þátt í ýmsu starfi á vegum Efnahags- og framfarastofnunarinnar, OECD. Meðal þeirra eru efnahagsstefnunefndin og undirnefnd hennar, fjármagnsmarkaðsnefndin, og sérfræðinganefnd um lánamál opinberra aðila. Sérfræðingar OECD koma reglulega til Íslands til að kynna sér framvindu efnahagsmála og gefa reglulega út skýrslur sem lýsa mati stofnunarinnar á efnahagsaðstæðum.

Samstarf við seðlabanka

Seðlabanki Íslands átti á árinu margvíslegt samstarf við aðra seðlabanka. Samstarf við seðlabanka á Norðurlöndum hefur löngum verið náið. Þá er reglubundið samstarf við Seðlabanka Evrópu og aðra evrópska seðlabanka, þ.m.t. seðlabanka í Eystrasaltslöndum sem hefur farið vaxandi. Á árinu var auk þess samstarf við Seðlabanka Lúxemborgar vegna kaupa á evruskuldabréfum Avens. Ennfremur var samstarf við Seðlabankann í Póllandi. Á árinu var skrifað undir tvíhliða gjaldmiðlaskiptasamning á milli Seðlabanka Kína og Seðlabanka Íslands.

Aðrar fjármálastofnanir

Í tengslum við vörslu gjaldeyrisforðans, umsjón með erlendum lánamálum ríkissjóðs og önnur viðfangsefni á bankinn samstarf við fjölmargar erlendar fjármálastofnanir.

VII Sérstök verkefni

Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ)

Í kjölfar bankahrunsins á Íslandi eignaðist Seðlabanki Íslands umtalsverðar kröfur á innlend fjármálafyrirtæki, sem tryggðar eru með veðum af ýmsum toga. Hluti þessara krafna var færður til ríkissjóðs eftir bankahrunið, en Seðlabankinn veitti ríkissjóði ráðgjöf um meðferð þeirra krafna. Megnið af vinnunni á árinu 2009 fór í að undirbúa kröfulýsingar á þrotabú fjármálafyrirtækja en á árinu 2010 tók hin eiginlega eignaumsýsla við.

Í lok árs 2009 voru umræddar eignir fluttar yfir í sérstakt dótturfélag Seðlabankans sem ber heitið Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ). Annað dótturfélag Seðlabankans, Sölvhóll ehf., er rekstrarfélag sem hefur það hlutverk að hámarka virði þeirra eigna sem eru í eignarhaldsfélaginu (ESÍ) og koma þeim í verð þegar markaðsaðstæður leyfa, með samþykki stjórnar ESÍ. Með þessu skipulagi hefur náðst betri aðgreining á þeim rekstri og þeim eignum sem tengjast bankahruninu og síðan hefðbundinni starfsemi Seðlabankans.

Í lok árs 2010 nam efnahagur ESÍ 395 ma.kr. og var 30% af heildarefnahag Seðlabankans. Eignir ESÍ höfðu lækkað um 96 ma.kr. frá því í lok árs 2009 eða um tæp 20% sem má að mestu leyti rekja til niðurgreiðslu skulda gagnvart Seðlabankanum vegna endurheimta. Hagnaður félagsins nam 2,1 ma.kr. fyrir skatta.

Gjaldeyriseftirlit

Gjaldeyriseftirlit Seðlabanka Íslands var formlega sett á fót sem sérstök deild innan Seðlabankans í september 2009. Meginverkefni gjaldeyriseftirlitsins á árinu 2010 hafa verið almennt eftirlit með lögum og reglum um gjaldeyrismál, rannsókn mála vegna meintra brota á gjaldeyrisreglum, afgreiðsla og ákvarðanataka varðandi beiðnir um undanþágur frá reglum um gjaldeyrismál, endurskoðun reglna um gjaldeyrismál og almennt leiðbeiningar- og upplýsingahlutverk gagnvart einstaklingum og lögaðilum.

Í júní 2010 tóku gildi lög nr. 78/2010, um breytingu á lögum um gjaldeyrismál nr. 87/1992 og tollalögum. Með þeim eru Seðlabankanum veittar heimildir til að rannsaka meint brot á lögum og reglum um gjaldeyrismál, en áður heyrðu þessar heimildir undir starfssvið Fjármálaeftirlitsins. Þessi lög tryggja Seðlabankanum þau úrræði og heimildir sem þörf er á við rannsókn þessara mála. Í þeim felast heimildir til gagnaöflunar vegna rannsókna á meintum brotum, heimildir til skýrslutöku vegna rannsókna, heimild til að leggja stjórnvaldssektir á einstaklinga og lögaðila vegna brota og eftir atvikum skylda til að kæra meiri háttar brot á lögunum til efnahagsbrotadeildar ríkislögreglustjóra. Breytingar á lögunum sem tóku gildi í júní 2010 hafa það ennfremur í för með sér að ákvarðanir Seðlabankans um undanþágur frá reglum um gjaldeyrismál eru ekki lengur kæranlegar til efnahags- og viðskiptaráðuneytisins eins og þær voru fram til þess tíma sem lögin tóku gildi, en unnt er að bera þær undir dómstóla eins og aðrar stjórnsýsluákvarðanir.

Endurskoðun reglna um gjaldeyrismál skal fara fram innan sex mánaða frá gildistöku þeirra. Núgildandi reglur nr. 370/2010 voru endurútgefnar í október 2010.

Á árinu 2010 voru fjölmörg mál til eftirlits og rannsóknar hjá gjaldeyriseftirlitinu. Fram til júní 2010, meðan Seðlabankanum bar að tilkynna brot á gjaldeyrislögum til Fjármálaeftirlitsins, voru 6 mál tilkynnt þangað. Eftir að lögunum var breytt kærði Seðlabankinn 4 mál til efnahagsbrotadeildarinnar árið 2010.

Gjaldeyriseftirlitinu bárust 762 undanþágubeiðnir frá reglum um gjaldeyrismál á árinu 2010. Þar af var 431 samþykkt, 178 hafnað, 28 hafnað að hluta og 83 voru afgreiddar með öðrum hætti, þær afturkallaðar eða afgreiddar með leiðbeiningum. Í lok ársins voru 42 beiðnir óafgreiddar.

Skráð nýfjárfesting á grundvelli ákvæðis 13. gr. reglna um gjaldeyrismál, jafngilti árið 2010 um 13,5 milljörðum króna í erlendum gjaldeyri, í 117 tilvikum.

Þjóðhátíðarsjóður

Árið 2010 var 33. starfsár Þjóðhátíðarsjóðs. Stjórn sjóðsins ákvað árið 2010 að verja á árinu 2011 35 m.kr. til 59 styrkþega, og var þetta jafnframt síðasta almenna úthlutun sjóðsins.

VIII Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands, stjórn og starfslið

Reikningsskil Seðlabanka Íslands

Í 32. gr. laga um Seðlabanka Íslands nr. 36/2001 segir að um gerð ársreiknings Seðlabanka Íslands fari eftir lögum, reglum og góðri reikningsskilavenju. Ráðherra setji nánari reglur um reikningsskil og ársreikning Seðlabankans. Núgildandi reglur voru settar árið 2005. Uppgjör ársreikningsins nú byggist því á sömu grundvallarreglum og uppgjörið árið 2009. Lítils háttar breytingar hafa þó verið gerðar á framsetningu einstakra liða og er gerð grein fyrir þeim í skýringum við ársreikninginn sem birtur er síðar í þessari skýrslu.

Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands

Samkvæmt rekstrarreikningi varð tap af rekstri Seðlabanka Íslands á árinu 2010 að fjárhæð 13.499 milljónir króna en til samanburðar var hagnaður árið á undan 500 milljónir króna. Að gengismun slepptum varð 5.697 milljóna króna tap af rekstri Seðlabankans á árinu 2010 samanborið við 2.523 milljóna króna tap á árinu 2009. Hér til hliðar er tafla sem sýnir breytingu á helstu flokkum rekstrarreiknings bankans. Framlag bankans til ríkissjóðs verður ekkert vegna starfsemi bankans á árinu 2010, enda nam tap 5.697 milljónum króna áður en tekið er tillit til gengisendurmats. Gengistap á árinu 2010 var alls 6.933 milljónir króna, en gengi krónunnar hækkaði um tæplega 12% á árinu.

Eins og fram kemur í töflunni var neikvæð breyting á afkomu bankans um 13.999 milljónir miðað við árið á undan. Hreinar vaxtatekjur lækkuðu um 2.469 milljónir króna sem skýrist fyrst og fremst af því að hreinar vaxtatekjur af innlendum eignum lækkuðu um 4.822 milljónir milli ára, en hækkunin á hreinum vaxtatekjum af erlendum eignum var á hinn bóginn 2.353 milljónir milli ára. Í innlendum eignum var stærsta breytingin á hreinum vaxtatekjum af verðtryggðum verðbréfum sem lækkuðu um 22.728 milljónir milli ára vegna lægri vaxta og verðbólguáhrifa, auk þess sem vextir greiddir ríkissjóði jukust um 13.668 milljónir króna. Aðrar rekstrartekjur bankans lækkuðu um 1.954 milljónir króna sem skýrist einkum af verðendurmati á erlendum verðbréfum sem lækkuðu um 2.571 milljón króna vegna lækkandi markaðsverðs. Rekstrargjöld bankans lækkuðu milli ára sem skýrist einkum af því að á árinu 2009 var aukinn kostnaður tengdur sérfræðiráðgjöf vegna bankahrunsins. Eignir bankans námu alls 1.326 milljörðum króna í árslok 2010 en voru til samanburðar 1.178 milljarðar króna í lok ársins 2009. Erlendar eignir í gjaldeyrisforðanum hækkuðu á árinu um 180 milljarða króna. Raunaukning forðans var fjármögnuð með lántökum, annars vegar láni frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum sem nam 37,4 milljörðum króna á árslokagengi og hins vegar lánum frá Norðurlöndunum sem námu samtals 112,0 milljörðum króna á árslokagengi. Lánin frá Norðurlöndunum eru annars vegar veitt ríkissjóði sem leggur síðan andvirðið inn á reikninga í Seðlabankanum og eykur þannig við gjaldeyrisforðann og hins vegar bein lántaka Seðlabankans.

Tafla VIII-1 Helstu liðir rekstrarreiknings

(Tölur í milljónum kr.)	*2010*	*2009*	*Breyting*
Afkoma ársins	(13.499)	500	(13.999)
Breyting greinist þannig:			
Hreinar vaxtatekjur	12.760	15.229	(2.469)
Aðrar tekjur	4.870	6.824	(1.954)
Rekstrargjöld	2.047	2.502	(455)
Afskrift útlána	21.280	22.073	(793)
Framlag í ríkissjóð	0	0	0
Gengismunur	(6.933)	3.023	(9.956)
Tekjuskattur	(869)	0	(869)
Afkoma ársins, sbr.ofar	(13.499)	500	(13.999)

Erlendar skuldir hækkuðu um 77 milljarða króna og skýrist sú hækkun af því að innstæður erlendra aðila hækkuðu um 30 milljarða króna og tekin voru ný lán til aukningar gjaldeyrisforðans að jafnvirði 47 milljarðar króna.

Gjaldeyrisinnstæður innlánsstofnana og fjármálastofnana hækkuðu um 53 milljarða króna á milli ára þar sem helsta hækkunin var í bundnum gjaldeyrisinnstæðum.

Gjaldfallin lán lækkuðu um 389 milljarða króna milli ára sem skýrist af endurgreiðslum og skuldabreytingum.

Í árslok 2010 námu erlendar eignir bankans um 50% af heildareignum. Í lok ársins á undan námu erlendar eignir bankans 41% af heildareignum. Ársreikningur bankans er birtur aftar í skýrslunni auk ítarlegra skýringa á einstökum liðum.

Tafla VIII-2 Helstu liðir efnahagsreiknings

(Tölur í milljónum kr.)	*2010*	*2009*	*Breyting*
Eigið fé:	69	83	-13
Breyting greinist þannig:			
Eignir:			
Erlendar eignir í gjaldeyrisforða	665	485	180
Útlán til banka og fjármálastofnana	379	523	-143
Ríkissjóður	172	165	6
Aðrar eignir	110	5	105
Skuldir:			
Erlendar skuldir	-281	-204	-77
Seðlar og mynt	-38	-29	-9
Innstæður banka og fjármálastofnana	-207	-169	-37
Gjaldeyrisinnstæður banka og fjármálastofnana	-282	-229	-53
Innstæður ríkissjóðs	-427	-447	20
Aðrar skuldir	-23	-18	-5
Eigið fé bankans, sbr. ofar	69	83	-13

Bankaráð Seðlabanka Íslands

Í lögum um Seðlabanka Íslands nr. 36/2001 segir að í bankaráði Seðlabanka Íslands skuli sitja sjö fulltrúar. Bankaráðið var þannig skipað á árinu að formaður var Lára V. Júlíusdóttir, en aðrir aðalfulltrúar voru Ragnar Arnalds, Björn Herbert Guðbjörnsson, Hildur Traustadóttir, Ragnar Árnason, Katrín Olga Jóhannesdóttir og Daniel Gros.

Seðlabankastjóri og aðstoðarseðlabankastjóri

Á árinu gegndi Már Guðmundsson embætti seðlabankastjóra, en hann var skipaður til fimm ára frá og með 20. ágúst 2009. Arnór Sighvatsson gegndi embætti aðstoðarseðlabankastjóra, en hann var skipaður til fjögurra ára frá og með 1. júlí 2009.

Skipulag bankans

Starfsemi bankans skiptist í sex meginsvið. Skrifstofa bankastjóra tilheyrir ekki meginsviðum bankans en hún annast almennt skrifstofuhald fyrir bankastjóra, hefur umsjón með kynningarstarfsemi og upplýsingamiðlun bankans, ritstjórn ársskýrslu og heimasíðu. Skrifstofa bankastjóra annast einnig regluleg samskipti við erlendar fjármálastofnanir önnur en fjármálaviðskipti, annast samskipti við alþjóðleg matsfyrirtæki og Alþjóðagjaldeyrissjóðinn. Lögfræðingar á skrifstofu bankastjóra annast margvíslega samningagerð fyrir hönd bankans, frágang löggerninga og skuldaskjala. Þá taka þeir þátt í undirbúningi laga og reglugerða og gerð lögfræðilegra álita. Safnadeild heyrir undir skrifstofu bankastjóra og annast bókasafn bankans auk myntsafns Seðlabankans og Þjóðminjasafns.

Gjaldeyriseftirlit er ný deild sem heyrir beint undir bankastjóra. Verkefni gjaldeyriseftirlits er að fylgjast með að lögum og reglum um gjaldeyrismál sé framfylgt. Ennfremur tekur eftirlitið þátt í endurskoðun reglna, birtingu leiðbeininga og túlkun þeirra. Gjaldeyriseftirlit sér einnig um afgreiðslu beiðna um undanþágur frá reglum um gjaldeyrishömlur. Þá hefur gjaldeyriseftirlitið heimildir til að rannsaka meint brot á lögum og reglum um gjaldeyrismál.

Alþjóða- og markaðssvið annast umsjón með innlendum peninga- og gjaldeyrismarkaði og viðskipti við innlendar fjármálastofnanir. Sviðið sér um vörslu og ávöxtun gjaldeyrisforða bankans ásamt umsjón með lánamálum ríkissjóðs, Ríkisábyrgðasjóði og Endurlánum ríkissjóðs.

Sviðið sér einnig um þau samskipti við erlendar fjármálastofnanir sem snúa að viðskiptum Seðlabankans og ríkissjóðs.

Fjárhagssvið hefur umsjón með fjárhagsupplýsingum bankans og dótturfélaga hans, ásamt því að sjá um bókhald sjóðs Þjóðhátíðargjafar Norðmanna og Grænlandssjóðs sem er í vörslu bankans. Sviðið sér um innlausn spariskírteina og um umsýslu erlendra lána ríkissjóðs. Þá hefur sviðið umsjón með SWIFT-kerfi bankans og greiðslum fyrir bankann, ríkissjóð og ríkisfyrirtæki. Ennfremur sér sviðið um rekstur á greiðslukerfum bankans. Starfsemi sviðsins skiptist í tvær einingar, bókhaldsdeild og bakvinnsludeild.

Viðfangsefni fjármálasviðs lúta að stöðugleika og virkni fjármálastofnana og -markaða. Starfsemi sviðsins skiptist í þrjár einingar sem lúta að fjármálastöðugleika, þ.e. fjármálakerfi, greiðslukerfi og rannsóknir og viðbúnaður, en einnig heyra fjárhirslur undir fjármálasvið. *Fjármálakerfi* annast greiningu á fjármálafyrirtækjum og uppbyggingu fjármálakerfisins sem og eftirlit með varúðarreglum Seðlabankans. *Greiðslukerfi* hefur yfirumsjón með mikilvægustu greiðslu- og uppgjörskerfum, mótun stefnu varðandi þróun kerfanna, setningu reglna, stuðning við markaðslausnir og rekstur auk yfirsýnar með greiðslukerfum. *Rannsóknir og viðbúnaður* sér um rannsóknir sem lúta að mati á fjármálastöðugleika ásamt verkefnum í viðbúnaðarmálum. Fjárhirslur annast útgáfu og meðferð seðla og myntar. Sviðið hefur umsjón með útgáfu bankans á árlegri skýrslu hans, *Fjármálastöðugleika*.

Hagfræðisvið annast rannsóknir á sviði efnahags- og peningamála, gerir verðbólgu- og þjóðhagsspár, tekur þátt í mótun stefnu í gengis- og peningamálum, greinir þróun innlendra og erlendra efnahags- og peningamála, þ.m.t. þjóðhagslega þætti fjármálastöðugleika, og hefur umsjón með útgáfu ýmissa rita bankans, þ.e. *Peningamála, Hagvísa, Working Papers, Efnahagsmála* og *Economy of Iceland.* Hagfræðisvið skiptist í tvær einingar, annars vegar greiningar- og útgáfudeild og hins vegar rannsóknar- og spádeild.

Rekstrarsvið annast rekstur og umsýslu eigna og lausafjármuna bankans, öryggismál, innkaup, gerð rekstraráætlana og útgjaldaeftirlit. Sviðið annast einnig starfsmannahald bankans og launamál og undir það heyra ýmis viðfangsefni sem lúta að innanhússþjónustu. Þá sér sviðið um skjalahald bankans.

Upplýsingasvið annast öflun, skráningu og úrvinnslu tölfræðilegra gagna sem Seðlabankinn safnar vegna starfsemi sinnar, rekur tölvukerfi bankans og gagnagrunna. Bankinn safnar skipulega upplýsingum um innlendan lánamarkað, greiðslujöfnuð við útlönd og erlenda stöðu þjóðarbúsins. Flestar stofnanir og fyrirtæki á innlendum lánamarkaði veita mánaðarlega upplýsingar um efnahagsliði. Auk þess er lánastofnunum skylt að veita Seðlabankanum upplýsingar um vexti jafnóðum og þeir breytast. Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða þjóðarbúsins eru gerð upp ársfjórðungslega. Upplýsingar þessar leggja grunn að mati bankans á mikilvægum þáttum peningamála og reglulegri birtingu tölulegra gagna í ritum bankans og á vefsíðu hans. Seðlabankinn birtir tölulegar upplýsingar sínar í Hagtölum Seðlabankans á heimasíðu sinni. Allt efni Hagtalnanna er einnig aðgengilegt á ensku. Upplýsingasvið skiptist í fimm einingar, fjármálafyrirtæki, greiðslujöfnuð, markaði, hugbúnað og þjónustu.

Mynd VIII-1

Fjöldi starfsmanna hjá Seðlabanka Íslands

1980-2010

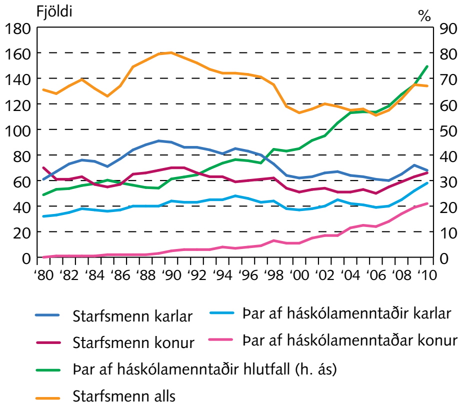

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Starfslið

Á árinu 2010 urðu miklar breytingar á starfsliði bankans. Alls hættu 29 störfum, fóru á eftirlaun eða í leyfi, en 25 voru ráðnir til starfa. Fjöldi sumarstarfsmanna var svipaður og áður. Átta hættu störfum og fóru á eftirlaun: Karl G. Smith, rekstrarsviði, eftir rúmlega 54 ára starf, Árni Þórðarson, fjárhagssviði, eftir tæplega 41 árs starf, Alf H. Pedersen, fjárhagssviði, eftir 40 ára starf, Jóhann G. Friðjónsson, rekstrarsviði, eftir tæplega 24 ára starf, Gunnlaugur Magnússon, rekstrarsviði, eftir tæplega 23 ára starf, Ólafía Egilsdóttir, rekstrarsviði, eftir rúmlega 21 árs starf, Þorsteinn Þorvaldsson, rekstrarsviði, eftir tæplega 13 ára starf og Hannes Ólafsson Nyman, rekstrarsviði, eftir rúmlega 10 ára starf.

Erla Guðmundsdóttir var sett tímabundið staðgengill framkvæmdastjóra fjárhagssviðs og forstöðumaður yfir bókhaldsdeild. Lilja Dögg Alfreðsdóttir, staðgengill framkvæmdastjóra skrifstofu bankastjóra, fór í tímabundið leyfi til starfa hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum. Starfsmönnum í gjaldeyriseftirliti fjölgaði um sex, um fjóra á hagfræðisviði og um einn á skrifstofu bankastjóra. Starfsmönnum á rekstrarsviði fækkaði um 12, að stærstum hluta við að öryggisvörslu bankans var úthýst.

Á árinu 2010 ákvað stjórn Seðlabanka Íslands að fela Securitas að annast öryggisvörslu bankans ásamt hluta af verkefnum húsvörslu. Öryggisvarslan var þar með lögð niður en í þeirri deild störfuðu átta starfsmenn og létu fjórir þeirra af störfum hjá bankanum og fjórir fóru á eftirlaun. Einn húsvörður lét af störfum.

Starfsmenn í árslok 2010 voru 134 að tölu (þá er starfsfólk í ræstingu ekki meðtalið), 67 karlar og 67 konur. Starfsgildi voru 129,1 en sjö starfsmenn eru í hlutastarfi eða í 5,1 starfsgildi, og af 6 starfsmönnum við sameiginlegt mötuneyti og húsvörslu voru 3 vegna hlutdeildar Reiknistofu bankanna.

Starfsmenn dótturfélaga Seðlabanka Íslands voru í árslok 13, þar af 10 í Greiðsluveitunni ehf. og 3 í Sölvhóli ehf.

Kjarasamningar

Flestir starfsmenn Seðlabanka Íslands eru í Samtökum starfsmanna fjármálafyrirtækja og fá greidd laun samkvæmt kjarasamningi samtakanna og Seðlabankans. Kjarasamningar SSF runnu út í lok árs 2010 og eru viðræður nú í gangi um nýjan samning.

Jafnréttisstefna

Bankastjórn staðfesti jafnréttisáætlun fyrir bankann í fyrsta sinn árið 1996. Á grundvelli hennar hefur jafnréttisnefnd starfað í bankanum frá þeim tíma. Jafnréttisáætlunin hefur verið endurnýjuð reglulega, síðast 2007, og um leið var staðfest jafnréttisstefna.

Stjórn Seðlabanka Íslands og starfsmenn 31. desember 2010

Bankaráð

Aðalmenn

Lára V. Júlíusdóttir, formaður
Ragnar Arnalds, varaformaður
Björn Herbert Guðbjörnsson
Hildur Traustadóttir
Ragnar Árnason
Katrín Olga Jóhannesdóttir
Daniel Gros

Varamenn

Margrét Kristmannsdóttir
Anna Ólafsdóttir Björnsson
Sigrún Elsa Smáradóttir (kosin 21. október 2010)
Guðrún Ágústa Guðmundsdóttir
Birgir Þór Runólfsson
Ingibjörg Ingvadóttir
Friðrik Már Baldursson

Seðlabankastjóri

Már Guðmundsson

Aðstoðarseðlabankastjóri

Arnór Sighvatsson

Yfirmenn

Alþjóða- og markaðssvið:	Sigurður Sturla Pálsson framkvæmdastjóri
Fjárhagssvið:	Kristín Hannesdóttir framkvæmdastjóri
Fjármálasvið:	Tryggvi Pálsson framkvæmdastjóri
Hagfræðisvið:	Þórarinn G. Pétursson aðalhagfræðingur
Lögfræðingar:	Sigríður Logadóttir aðallögfræðingur
Rekstrarsvið:	Ingvar A. Sigfússon rekstrarstjóri
Skrifstofa bankastjóra:	Jón Þ. Sigurgeirsson framkvæmdastjóri
Upplýsingasvið:	Tómas Örn Kristinsson framkvæmdastjóri
Gjaldeyriseftirlit:	Ingibjörg Guðbjartsdóttir forstöðumaður
	Þuríður Árnadóttir, settur forstöðumaður

Starfsmenn

SKRIFSTOFA BANKASTJÓRA
Bára Brynjólfsdóttir
Björn Gunnar Ólafsson
Hrafnhildur Ýr Bernharðsdóttir
Jón Þorvarður Sigurgeirsson
Ragnheiður Jónsdóttir
Stefán Jóhann Stefánsson
Þorsteinn Þorgeirsson

Lögfræðingar
Ragnar Árni Sigurðarson
Sigfús Gauti Þórðarson
Sigríður Logadóttir

Gjaldeyriseftirlit
Einar Örn Þorvaldsson
Freyja Vilborg Þórarinsdóttir
Guðjón Viðar Valdimarsson
Guðmundur Sigbergsson
Hilmar Vilberg Gylfason
Hreiðar Eiríksson
Ingibjörg Guðbjartsdóttir
Jón Karlsson
Pétur Steinn Pétursson

Safnadeild
Anton Holt
Guðbjörg Þórarinsdóttir
Magný Gyða Ellertsdóttir
Sigurborg Brynja Ólafsdóttir
Sigurþór Sigurðsson
Valborg Stefánsdóttir

ALÞJÓÐA- OG MARKAÐSSVIÐ
Anna Karen Arnarsdóttir
Auður Gústafsdóttir
Bergur Barðason
Björgvin Sighvatsson
Freyr Hermannsson
Gerður Ísberg
Hafsteinn Hafsteinsson
Halldór Sveinn Kristinsson
Hallgrímur Ólafsson
Helga Rún Helgadóttir
Kjartan Hauksson
Oddgeir Gunnarsson
Sigurður Freyr Magnússon
Sigurður Sturla Pálsson
Sigurður Thoroddsen
Viðar Rúnar Geirsson

FJÁRHAGSSVIÐ
Anna Sveins Árnadóttir
Arndís Leifsdóttir
Berglind Ósk Björgvinsdóttir
Erla Guðmundsdóttir
Guðrún Elín Herbertsdóttir
Hafdís Helgadóttir
Halldóra Konráðsdóttir
Helga Guðrún Lárusdóttir
Ísólfur Sigurðsson
Jónína Guðbjartsdóttir
Kristín Hannesdóttir
Margrét Einarsdóttir
Oddný Lára Eiríksdóttir
Oddrún Jónasdóttir

FJÁRMÁLASVIÐ
Aðalbjörg Jóhanna Helgadóttir
Bryndís Ásbjarnardóttir
Eggert Þröstur Þórarinsson
Elín Kristjana Sighvatsdóttir
Guðmundur Kristján Tómasson
Harpa Jónsdóttir
Jónas Þórðarson
Páll Kolka Ísberg
Tryggvi Pálsson

Fjárhirslur
Auður Gísladóttir
Ingveldur S. Kristjánsdóttir
Jóhanna Pétursdóttir
Kolbrún Jóhannsdóttir
Kristján Guðmundsson
Sigríður Ketilsdóttir
Stefán Arnarson

HAGFRÆÐISVIÐ
Ásgeir Daníelsson
Bjarni Geir Einarsson
Guðjón Emilsson
Guðrún Yrsa Richter
Gunnar Gunnarsson
Helga Guðmundsdóttir
Hörður Garðarsson
Jósef Sigurðsson
Karen Áslaug Vignisdóttir
Lilja Guðrún Jóhannsdóttir
Magnús Fjalar Guðmundsson
Marías Halldór Gestsson
Markús K. Möller
Ólafur Garðar Halldórsson
Ólafur Örn Klemensson
Rannveig S. Sigurðardóttir
Regína Bjarnadóttir
Rósa Björk Sveinsdóttir
Svava Jóhanna Haraldsdóttir
Þórarinn Gunnar Pétursson

REKSTRARSVIÐ
Birna Kristín Jónsdóttir
Eva Benediktsdóttir
Ingvar Alfreð Sigfússon
Kristín Gunnarsdóttir
Þórður Gautason

Húsvarsla/ræsting
Bogey Hreiðarsdóttir
Guðný Harpa Hallgrímsdóttir
Hildur Hrönn Hreiðarsdóttir
Karítas Kristín Ísaksdóttir
Marteinn Jóhannesson
Olga Aðalbjörg Björnsdóttir
Ragnheiður Elva Rúnarsdóttir
Rita Sigurðardóttir
Sigurlaug Jósepsdóttir
Sólveig Kristinsdóttir

Mötuneyti
Guðlaug Erla Ingólfsdóttir
Guðrún Sigríður Guðmundsdóttir
Janthuan Uansa-Ard
Sigríður Laufey Gunnarsdóttir
Sigurberg Jónsson

Prentun og umbrot
Sigríður María Jónsdóttir
Sigurborg Steingrímsdóttir
Sveinn Auðunn Blöndal

Ritarar
Hrafnhildur Georgsdóttir
Klara Jóhannsdóttir
Þórey Þórarinsdóttir

Skjalastöð
Eva Sóley Sigurðardóttir
Guðrún Sigmarsdóttir
Hilmar Gunnþór Garðarsson
Sveinbjörg Rut Helgadóttir

Umsjón bifreiða/orlofshúsa
Garðar Halldórsson

UPPLÝSINGASVIÐ
Arnar Freyr Guðmundsson
Bryndís Pétursdóttir
Einar Örn Ólafsson
Eva Hjördís Bjarnadóttir
Fjóla Agnarsdóttir
Guðmundur Harðarson
Gylfi Vilberg Árnason
Hrönn Helgadóttir
Jakob Gunnarsson
Karl Jóhann Magnússon
Lárus Jóhannesson
Lilja Anna Gunnarsdóttir
Margrét Sigríður Guðjónsdóttir
Mark Townley
Pétur Örn Sigurðsson
Ríkarður Bergstað Ríkarðsson
Steinar Örn Erlendsson
Svava Óskarsdóttir
Tómas Örn Kristinsson
Tryggvi Eyvindsson
Örn Jónasson

SEÐLABANKI ÍSLANDS

ÁRSREIKNINGUR 2010

Áritun óháðra endurskoðenda

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Seðlabanka Íslands fyrir árið 2010. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma staðfestingu yfirstjórnar Seðlabanka Íslands, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á samstæðuársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu samstæðuársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á samstæðuársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í samstæðuársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á samstæðuársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits Seðlabanka Íslands sem varðar gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð samstæðuársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu Seðlabanka Íslands á árinu 2010, efnahag hans 31. desember 2010 og breytingu á handbæru fé á árinu 2010, í samræmi við lög um ársreikninga.

Kópavogur, 29. mars 2011

Deloitte hf.

Benóní Torfi Eggertsson
endurskoðandi

Jón Rafn Ragnarsson
endurskoðandi

Staðfesting yfirstjórnar Seðlabanka Íslands

Bankaráð og bankastjóri Seðlabanka Íslands staðfesta hér með ársreikning bankans fyrir árið 2010 með undirritun sinni.

Reykjavík, 29. mars 2011

Áritun bankaráðs

Lára V. Júlíusdóttir
formaður

Ragnar Arnalds
Hildur Traustadóttir
Friðrik Már Baldursson

Björn Herbert Guðbjörnsson
Ragnar Árnason
Ingibjörg Ingvadóttir

Áritun seðlabankastjóra

Már Guðmundsson

Staðfesting efnahags- og viðskiptaráðherra

Með skírskotun til yfirlýsingar endurskoðenda, bankaráðs og seðlabankastjóra staðfestist reikningurinn hér með.

Reykjavík, 30. mars 2011

Árni Páll Árnason

Rekstrarreikningur ársins 2010

	Skýringar	*2010*	*2009*
Vaxtatekjur			
Af innlendum eignum	20	37.958.088	67.165.053
Af erlendum eignum	20	11.125.305	9.340.025
		49.083.393	76.505.078
Vaxtagjöld			
Af innlendum skuldum	20	27.783.299	50.642.966
Af erlendum skuldum	20	8.540.466	10.633.445
		36.323.765	61.276.411
Hreinar vaxtatekjur		12.759.628	15.228.667
Aðrar rekstrartekjur			
Þjónustutekjur		380.656	445.089
Þjónustugjöld		(249.087)	(253.789)
Tekjur af hlutafjáreign		137.185	55.554
Verðendurmat erlendra verðbréfa og láns		975.851	3.547.100
Verðendurmat gulls		2.564.501	1.668.139
Gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum		727.842	1.361.499
Hagnaður af sölu eigna		186.760	0
Endurmat á Greiðsluveitunni		146.625	0
		4.870.333	6.823.593
Hreinar rekstrartekjur		17.629.961	22.052.260
Önnur rekstrargjöld			
Laun og launatengd gjöld	13, 14	1.316.123	1.324.140
Annar rekstrarkostnaður		642.847	872.061
Kostnaður af seðlum og mynt		9.886	211.494
Afskriftir fastafjármuna	7	78.642	94.335
		2.047.498	2.502.030
Virðisrýrnun krafna		21.279.537	22.073.493
		23.327.035	24.575.523
Tap ársins án framlags		(5.697.074)	(2.523.264)
Framlag í ríkissjóð		0	0
Tap án gengismunar		(5.697.074)	(2.523.264)
Gengismunur	17	(6.933.007)	3.023.442
(Tap) hagnaður ársins fyrir skatta		(12.630.081)	500.178
Tekjuskattur 18%		(868.785)	0
(Tap) hagnaður ársins		(13.498.866)	500.178

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Efnahagur 31. desember 2010

EIGNIR

	Skýringar	2010	2009
Erlendar eignir			
Bankainnstæður		433.260.412	241.054.034
Gulleign	6	10.426.358	8.663.849
Verðbréf	6, 22	217.821.305	231.573.927
Gjaldeyrisstaða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	8	3.321.985	3.648.662
Erlendar eignir utan gjaldeyrisforða		1.689.602	190.046
Erlendar eignir		666.519.662	485.130.518
Innlendar eignir			
Innlánsstofnanir			
Lán gegn veði og daglán		41.819.956	10.949.172
Erlend lán til banka		0	3.076.555
Gengisbundnar kröfur		103.224.534	8.120.917
Aðrar kröfur		121.112.038	6.722.016
Innstæður		304.272	0
		266.460.800	28.868.660
Aðrar fjármálastofnanir			
Markaðsskráð verðbréf		11.039.789	3.132.781
Gjaldfallin veðlán og daglán	4	101.951.118	328.411.553
Gengisbundin gjaldfallin lán	4	0	162.202.466
		112.990.907	493.746.800
Ríkissjóður			
Verðbréf vegna yfirtöku veðlána	4	164.388.390	161.141.869
Erlend verðbréf		6.136.176	4.256.573
Tekjuskattsinneign		1.200.000	0
		171.724.566	165.398.442
Aðrir aðilar			
Ýmsir reikningar		2.157.493	132.975
Verðbréf		9.782	50.514
Gengisbundnar kröfur		81.745.582	0
Aðrar kröfur		19.230.793	0
		103.143.650	183.489
Varanlegir rekstrarfjármunir			
Fasteignir og lausafjármunir	7	4.997.336	4.754.354
Innlendar eignir		659.317.259	692.951.743
Eignir alls		1.325.836.921	1.178.082.262
Eignir utan efnahags	16		

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Efnahagur 31. desember 2010

SKULDIR OG EIGIÐ FÉ

	Skýringar	*2010*	*2009*
Erlendar skuldir			
Innstæður erlendra aðila		67.004.034	36.752.068
Erlend lán til langs tíma	9	36.915.859	14.570.280
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	8	19.970.516	21.970.839
Lán frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum	8	156.322.258	130.695.818
Erlendar skuldir		280.212.667	203.989.005
Innlendar skuldir			
Seðlar og mynt		38.269.479	28.957.678
Innlánsstofnanir			
Viðskiptareikningar		55.659.624	87.607.042
Innstæðubréf		60.957.470	36.359.094
Gjaldeyrisreikningar		8.157.241	20.615.131
Skiptasamningar		48.588.986	9.408.543
		173.363.321	153.989.810
Aðrar fjármálastofnanir			
Viðskiptareikningar		36.915.984	35.412.352
Innstæðubréf		4.505.298	668.738
Bundnar gjaldeyrisinnstæður		252.978.772	153.141.635
Gjaldeyrisreikningar		20.374.207	54.869.981
		314.774.261	244.092.705
Ríkissjóður og ríkisstofnanir			
Ríkissjóður, viðskiptareikningar		130.050.348	166.050.140
Ríkissjóður, bundin innlán	12	0	6.672.821
Gjaldeyrisreikningar		175.842.255	49.129.190
Gengisbundið skuldabréf	12	106.328.359	179.997.675
Lán ríkissjóðs vegna forðaaukningar	12	11.000.011	44.537.142
Ríkisstofnanir, viðskiptareikningar		1.426.680	281.500
Tekjuskattsskuldbinding		9.070	0
Aðrar skuldir		2.448.258	0
		427.104.981	446.668.468
Aðrar skuldir			
Ýmsir aðilar		22.410.832	17.157.002
Lífeyrisskuldbindingar	11	322.222	349.569
		22.733.054	17.506.571
Innlendar skuldir		976.245.096	891.215.234
Eigið fé			
Stofnfé	15	57.501.000	57.501.000
Endurmat fasteigna og lausafjármuna	15	4.554.388	4.606.855
Annað eigið fé	15	7.323.770	20.770.169
Eigið fé		69.379.158	82.878.024
Skuldir og eigið fé		1.325.836.921	1.178.082.262

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2010

REKSTRARHREYFINGAR:	2010	2009
Tap (hagnaður) ársins	(13.498.866)	500.178
Rekstrarliðir sem ekki hreyfa handbært fé:		
Afskriftir fastafjármuna	78.642	94.335
Gengismunur eigna og skulda	(27.868.907)	12.193.771
Gengismunur af sjóðsstöðu	28.512.530	(15.217.213)
Ýmsar matsbreytingar eigna og skulda	(16.956.535)	(29.402.674)
Afskrifuð útlán	18.172.738	22.073.493
Afskrifuð hlutabréf	3.106.800	0
Tekjuskattsinneign	(1.199.586)	0
Breyting rekstrartengdra eigna og skulda	3.756.863	(45.327.513)
Fé til rekstrar	(5.896.322)	(55.085.622)

FJÁRFESTINGARHREYFINGAR:		
Lán gegn veði og daglán (hækkun), lækkun	(30.892.332)	130.457.221
Lán til innlendra aðila í erlendum gjaldmiðlum	(1.470.518)	(7.493.275)
Keyptir rekstrarfjármunir	(25.886)	(24.677)
Keypt verðbréf	(59.848.119)	(4.256.573)
Afborganir af verðbréfum o.fl.	86.332.795	272.341
Keypt verðbréf í gjaldeyrisforða	(99.051.514)	(64.428.800)
Seld verðbréf í gjaldeyrisforða	77.485.490	59.723.019
Hlutafjáraukning dótturfélaga og hlutafjáraukning	(188.240)	0
Fjármagnstekjuskattur dótturfélaga	(1.424.573)	0
Fjárfestingarhreyfingar alls	(29.082.897)	114.249.256

FJÁRMÖGNUNARHREYFINGAR:		
Seðlar og mynt í umferð, hækkun	9.311.800	4.521.240
Tekið lán hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum	38.930.335	39.608.619
Tekin lán hjá seðlabönkum Norðurlanda	25.009.110	(67.743.880)
Tekin önnur lán	6.739.897	(47.437.513)
Innstæðubréf, hækkun (lækkun)	28.483.775	(146.313.900)
Bundin innlán ríkissjóðs (lækkun)	(6.500.000)	(9.300.000)
Afborgun láns ríkissjóðs vegna forðaaukningar	(32.643.000)	0
Gjaldeyrisinnstæður, hækkun	107.480.036	153.544.018
Innstæður innlánsstofnana, (lækkun) hækkun	(30.197.579)	26.947.240
Innstæður annarra aðila o.fl., hækkun	5.591.544	8.787.359
Innstæður ríkissjóðs, hækkun (lækkun)	102.164.719	(3.249.644)
Fjármögnunarhreyfingar alls	254.360.637	(40.636.460)

BREYTING Á HANDBÆRU FÉ:		
Hækkun á erlendum bankainnstæðum	220.718.909	18.527.174
Gengismunur af bankainnstæðum	(28.512.530)	15.217.213
Erlendar bankainnstæður í ársbyrjun	241.054.034	207.309.648
Erlendar bankainnstæður í árslok	433.260.412	241.054.034

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar með ársreikningi

Reikningsskilaaðferðir

1. Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga, nr. 3/2006, ákvæði laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, og reglur um reikningsskil og ársreikning Seðlabanka Íslands, nr. 1088/2005.

- Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreikninga móðurfélagsins og dótturfélaga þess. Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar móðurfélag hefur ákvörðunarvald um rekstur og fjárhagslega stjórn dótturfélaga. Meðal markmiða samstæðureikningsskilanna er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt út við gerð reikningsskilanna.

- Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við miðgengi í árslok 2010. Tekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

- Verðtryggðar eignir og skuldir eru skráðar með áföllnum verðbótum í árslok 2010 og er miðað við viðeigandi vísitölugildi í janúar 2011 sem endurspeglar verðlag í lok ársins 2010. Verðbætur eru færðar í rekstrarreikning með vöxtum.

- Verðbréf í gjaldeyrisforða bankans eru skráð við markaðsverði og matsbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Matsbreytingar eru mismunur á markaðsverði verðbréfa og bókfærðu verði þeirra og er þá yfir- og undirverði á kaupdegi dreift á líftíma verðbréfa miðað við jafna dreifingu sem svipar til virkra vaxta.

- Tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið hvort sem innheimta hefur farið fram eða ekki. Hið sama á við um gjöld, þau eru færð þegar til þeirra er stofnað hvort sem þau voru greidd eða ekki. Í rekstrarreikning færast ennfremur matsbreytingar af verðbréfum hvort sem þær eru innleystar eða óinnleystar.

- Í yfirliti um sjóðstreymi koma fram hreyfingar í hefðbundnum flokkum en skilgreining á sjóðsstöðu miðast við erlendar bankainnstæður.

- Hlutabréf hafa verið skráð við kostnaðarverði enda hafa hlutabréf í eigu bankans ekki verið á markaði.

- Kostnaður af útgáfu seðla og myntar er færður til gjalda þegar hann fellur til.

- Varanlegir rekstrarfjármunir voru færðir til eignar á árinu 2005 miðað við matsverð í lok þess árs. Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru annaðhvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð

varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir, að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun.

- Gull í gjaldeyrisforða bankans er skráð á markaðsverði í Bandaríkjadölum og matsbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

Eignarhlutir í félögum

2. Eignarhlutir í Alþjóðagreiðslubankanum (Bank for International Settlements, BIS) eru skráðir á kostnaðarverði. Í árslok 2010 var fjöldi hluta 1.070 en hver hlutur er 5.000 SDR. Eignarhlutir bankans eru færðir meðal erlendra eigna utan gjaldeyrisforðans. Bókfært verð í árslok 2010 nam 184,5 m.kr. en nafnverð nam 238 m.kr. (1,3 m. SDR). Greitt hefur verið fyrir 25% af hverjum 5.000 SDR hlut eða 1.250 SDR fyrir hvern hlut. Bankinn er skuldbundinn til þess að greiða það sem á skortir í fullt framlag eða 75%, verði eftir því kallað.

Dótturfélög

3.

Nafn dótturfélags	*Staðsetning*	*Eignarhluti*	*Nafnverð, kr.*	*Meginstarfsemi*
Sölvhóll ehf.	Ísland	100%	1.000.000	Rekstur
Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf.	Ísland	100%	1.000.000	Eignarhald
Greiðsluveitan ehf.	Ísland	100%	20.000.000	Rekstur greiðslukerfa

Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. og Sölvhóll ehf.

4. Fram til ársins 2008 hafði bankinn ekki orðið fyrir tjóni vegna útlánaáhættu. Í framhaldi af bankahruninu 2008-2009 hefur bankinn orðið fyrir töluverðu tjóni vegna ótryggra veða fyrir lánum gegn veðum sem þó voru metin traust þegar lánin voru veitt. Með hliðsjón af þessu keypti eigandi bankans, ríkissjóður, í árslok 2008 verðbréf að bókfærðu verði 345 ma.kr. og greiddi fyrir með verðtryggðu bréfi til fimm ára að fjárhæð 270 ma.kr. Á sama tíma voru 75 ma.kr. afskrifaðir. Í árslok 2009 var ákveðið að Seðlabankinn skyldi kaupa umræddar eignir aftur og selja síðan sérsöku dótturfélagi í eigu Seðlabankans sem ber heitið Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ). Annað dótturfélag Seðlabankans, Sölvhóll ehf., sem er rekstrarfélag, mun hafa það hlutverk að hámarka virði þeirra eigna sem eru í eignarhaldsfélaginu (ESÍ) og koma þeim í verð þegar markaðsaðstæður leyfa með samþykki stjórnar ESÍ. Með þessu skipulagi næst betri aðgreining á þeim rekstri og þeim eignum sem tengjast bankahruninu og hins vegar hefðbundinni starfsemi Seðlabankans.

Breyting á verðbréfi ríkissjóðs greinast þannig,

(þús.kr.):	*2010*	*2009*	*2008*
Staða í upphafi árs	161.142	270.005	0
Höfuðstóll	146.651	270.005	0
Kaup á árinu			270.005
Verðbætur	16.726	23.303	0
Áfallnir vextir	1.009	1.833	0
Greiðsla		(134.000)	0
Staða í lok árs	164.388	161.142	270.005

Gjaldfallin veðlán greinast þannig, (þús.kr.):	*2010*	*2009*	*2008*
Staða í upphafi árs	490.614	333.491	0
Gjaldfallin veðlán á árinu	0	117.270	678.496
Veðlán keypt af ríkissjóði	0	134.000	0
Bókf. verð veðlána seld til ríkissjóðs	0	0	(95.102)
Fullnusta eigna	(264.931)	0	0
Afborganir af veðlánakröfum	(16.517)	(22.073)	(249.903)
Afborganir og gengismunur	(107.215)	(72.074)	0
Staða í lok árs	101.951	490.614	333.491

Greiðsluveitan ehf.

5. Hinn 15. nóvember 2010 undirrituðu eigendur Reiknistofu bankanna (RB) og Fjölgreiðslumiðlunar hf. (FGM) rammasamkomulag um nýskipan kjarna- og stoðkerfa íslenskrar greiðslumiðlunar. Rammasamningurinn kvað m.a. svo á að félagaformi RB yrði breytt úr samstarfsvettvangi í hlutafélag, að Seðlabanki Íslands seldi hlut sinn í RB og eignaðist FGM að fullu auk þess sem eignarhald á þeim hluta hugbúnaðarlausna RB sem helst tengist greiðslumiðlun yrði flutt yfir til FGM.

   Ofangreindar breytingar voru formlega staðfestar þann 15. desember 2010 með undirritun samninga milli eigenda RB og FGM (banka, sparisjóða, kortafyrirtækja og Seðlabankans). Samkeppniseftirlitið heimilaði með tilkynningu hinn 28. janúar 2011 samruna Seðlabanka og Fjölgreiðslumiðlunar (yfirtaka Seðlabankans á starfsemi Fjölgreiðslumiðlunar jafngildir samruna í skilningi samkeppnislaga) – ákvörðun nr. 2/2011. Nafni félagsins hefur nú verið breytt í Greiðsluveitan og félagaformi úr hf. í ehf. þar sem Seðlabanki Íslands er eini eigandi félagsins.

   Greiðsluveitan ehf. fer nú með eignarhald og ábyrgð á rekstri eftirtalinna kerfa á vettvangi greiðslumiðlunar: Stórgreiðslukerfið, Jöfnunarkerfið, RÁS-kerfið, Kröfupottur, Birtingur og SWIFT-Alliance-kerfið. Engin breyting verður á fyrirkomulagi tæknilegs rekstrar þessara kerfa, sem verða áfram rekin af RB á grundvelli rekstrar- og þjónustusamnings milli Greiðsluveitunnar og RB.

Erlendar eignir og gulleign

6. Í árslok 2010 voru erlendar eignir bankans 667 ma.kr. en námu 485 ma.kr. í lok ársins á undan. Meðtalin í þessari stöðu er gulleign bankans sem var 63.785,1 únsa. Gullið er fært við markaðsverði í árslok 2010 en únsan var þá metin á 1420,78 dollara sem samsvarar 163.461 kr. Gulleignin þannig metin nam 10,4 ma.kr. í árslok 2010.

Gulleign greinist þannig:

	2010	*2009*
Staða í upphafi árs	8.663.849	6.652.894
Verðendurmat	2.564.501	1.668.139
Gengismunur	(801.992)	342.816
Staða í lok árs	10.426.358	8.663.849

- Á árinu var ávöxtun verðbréfa, sem tekur til vaxtatekna og verðbreytinga, og bankainnstæðna í hverri mynt í gjaldeyrisforða bankans sem hér segir:

	Verðbréf	*Bankainnstæður*
Bandaríkjadalur	4,29%	0,16%
Evra	2,48%	0,31%
Sterlingspund	3,91%	0,47%

Verðbréf reiknast þannig:	*2010*	*2009*
Staða í upphafi árs	231.573.927	211.855.297
Kaup á árinu	99.051.514	64.428.800
Sala og innheimtur á árinu	(78.209.704)	(59.723.019)
Verðendurmat	(2.330.758)	3.553.889
Gengismunur	(32.263.674)	11.458.960
Staða í lok árs	217.821.305	231.573.927

Fastafjármunir

7. Varanlegir rekstrarfjármunir voru færðir til eignar á árinu 2005 miðað við matsverð í lok þess árs. Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru annaðhvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir, að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun.

- Varanlegir rekstrarfjármunir í árslok 2010 greinast þannig (fjárhæðir í m.kr.):

	Land	*Fasteignir*	*Lausafé*	*Söfn*	*Samtals*
Kostnaðar- og matsverð					
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2009	0	90.976	72.314	8.126	171.416
Matsverð í ársbyrjun 2009	24.000	4.575.331	181.945	237.000	5.018.275
Samtals í ársbyrjun 2009	24.000	4.666.307	254.259	245.126	5.189.692
Eignfært á árinu	0	0	30.877	0	30.877
Selt (kostnaðarverð)	0	0	(8.890)	0	(8.890)
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2010	0	90.976	103.191	8.126	202.293
Matsverð í ársbyrjun 2010	24.000	4.575.331	173.055	237.000	5.009.385
Samtals í ársbyrjun 2010	24.000	4.666.307	276.246	245.126	5.211.679
Yfirfært á árinu vegna samruna	0	0	671.108	0	671.108
Eignfært á árinu	0	0	25.886	0	25.886
Selt og aflagt á árinu (kostnaðarverð)	0	0	(13.214)	0	(13.214)
Selt (matsverð)	0	0	(140.329)	0	(140.329)
Kostnaðarverð í árslok 2010	0	90.976	786.971	8.126	886.073
Matsverð í árslok 2010	24.000	4.575.331	32.726	237.000	4.869.057
Samtals í árslok 2010	24.000	4.666.307	819.697	245.126	5.755.130
Afskriftir					
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2009	0	1.679	29.631	0	31.311
Matsverð í ársbyrjun 2009	0	194.551	142.107	0	336.657
Samtals í ársbyrjun 2009	0	196.230	171.738	0	367.968

	Land	Fasteignir	Lausafé	Söfn	Samtals
Afskrift ársins á kostnaðarverði	0	892	22.592	0	23.484
Afskrift ársins á matsverði	0	49.003	21.848	0	70.851
Selt (kostnaðarverð)	0	0	(4.978)	0	(4.978)
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2010	0	2.572	52.223	0	54.795
Matsverð í ársbyrjun 2010	0	243.554	158.976	0	402.530
Samtals í ársbyrjun 2010	0	246.126	211.199	0	457.325
Yfirfært á árinu vegna samruna	0	0	375.370		375.370
Afskriftir ársins á kostnaðarverði	0	951	25.224	0	26.175
Afskriftir ársins á matsverði	0	48.944	3.523	0	52.467
Selt og aflagt á árinu (kostnaðarverð)	0	0	(13.214)	0	(13.214)
Selt (matsverð)	0	0	(140.329)	0	(140.329)
Kostnaðarverð í árslok 2010	0	3.523	439.603	0	443.126
Matsverð í árslok 2010	0	292.498	22.170	0	314.668
Samtals í árslok 2010	0	296.021	461.773	0	757.794
Bókfært verð					
Bókfært verð í ársbyrjun 2009	24.000	4.470.077	82.521	245.126	4.821.724
Bókfært verð í ársbyrjun 2010	24.000	4.420.181	65.046	245.126	4.754.354
Bókfært verð í árslok 2010	24.000	4.370.286	357.924	245.126	4.997.336
Afskriftarhlutföll	0%	1-3%	10-33%	0%	
Áætlaður nýtingartími		33-80 ár	3-10 ár		

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn

8. Úthlutaður kvóti Íslands við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn (IMF) nam 117,6 m. SDR í árslok 2010. Kvótinn var greiddur að 1/4 hluta með gullframlagi á sínum tíma en að öðru leyti með krónuframlagi. Gjaldeyrisstaða bankans við sjóðinn nam 18,7 m. SDR sem er mismunurinn á kvótanum og krónuinneign sjóðsins hjá bankanum, sbr. neðangreinda töflu. Lántaka bankans í formi úthlutunar sjóðsins á SDR nam 112,2 m. SDR. Þá fékk bankinn þriðja og fjórða hlutann af láni AGS og nam hver greiðsla 105 millj. SDR. Fjárhæðir eru í milljónum.

Eignir	*Fjárhæðir í milljónum*	
	SDR	*ISK*
Kvóti Seðlabanka Íslands	117,6	20.922,2
Inneign AGS hjá Seðlabanka Íslands	(98,9)	(17.601,6)
Gjaldeyrisstaða Seðlabankans við AGS	18,7	3.320,6
Áfallnir vextir af gjaldeyrisstöðu	0,0	1,4
Innstæða Seðlabankans hjá AGS	73,5	13.078,5
	92,2	16.400,5
Skuldir		
	SDR	*ISK*
Mótvirði úthlutaðra SDR	112,2	19.958,0
Viðskiptareikningur AGS hjá Seðlabanka	0,0	0,3
Áfallnir vextir af SDR-úthlutun	0,1	12,2
Lántaka frá AGS á árinu	875,0	155.671,3
Áfallnir vextir af sama	3,7	651,0
	991,0	176.293,0

- Útgreiðslur frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum í tengslum við efnahagsáætlun sjóðsins og íslenskra stjórnvalda eru alls átta; fyrsti hluti lánsins var að upphæð 560 milljónir SDR, næstu fjórar útgreiðslur

nema hver um sig 105 milljónum SDR og síðustu þrjár útgreiðslur nema hver um sig 140 milljónum SDR. Alls er áætlað að heildarlánafyrirgreiðsla AGS vegna efnahagsáætlunarinnar verði 1400 milljónir SDR. Fyrsti hluti barst 19. nóvember 2008, annar hluti 30. október 2009, þriðji hluti 20. apríl 2010 og fjórði hluti 1. desember 2010. Í lok árs 2010 hafði verið dregið á 875 milljónir SDR af heildarlánafyrirgreiðslu AGS og enn standa því til reiðu 525 milljónir SDR.

Erlendar skuldir

9. Hinn 21. desember 2009 var fyrsti hluti láns frá Norðurlöndunum greiddur Íslandi í tengslum við efnahagsáætlun stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, annar hlutinn var greiddur 28. júní 2010. Um er að ræða 887 m. evra og þar af tók Seðlabanki Íslands 240 m. evra að láni eða um 36,9 ma. króna á árslokagengi 2010 hjá norska seðlabankanum.

Staða gagnvart fjármálastofnunum

10. Lánastofnanir sem eru þátttakendur í stórgreiðslukerfi Seðlabankans leggja fram tryggingar vegna greiðslna í kerfinu. Þær eru í formi verðbréfa. Fjárhæð trygginga svarar til heimilda lánastofnana til skuldsetningar innan dags í stórgreiðslukerfinu.

- Í lok ársins 2010 námu tryggingar í stórgreiðslukerfi í verðbréfum 19,37 ma.kr. að markaðsvirði.
- Lánastofnanir leggja fram tryggingar til vörslu í Seðlabanka Íslands vegna lána þeirra gegn veði í samræmi við reglur nr. 997/2004.

Lífeyrisskuldbindingar

11. Samkvæmt mati tryggingastærðfræðings námu skuldbindingar Seðlabanka Íslands vegna eftirlauna fyrrverandi bankastjóra, maka þeirra og forstjóra Þjóðhagsstofnunar, en bankinn bar helming af rekstrarkostnaði hennar, samtals 322,2 m.kr. í árslok 2010. Greiðslur vegna þessara kjara námu alls 51,2 m.kr. á árinu 2010 og færast til lækkunar á áður færðri skuldbindingu. Hækkun skuldbindingar bankans, að teknu tilliti til greiðslna, nam 23,9 m.kr. á árinu 2010 og er hún gjaldfærð.

Breytingar skuldbindingarinnar á árinu greinast þannig:

	2010	*2009*
Lífeyrisskuldbinding í upphafi árs	349.569	347.218
Greitt vegna eftirlauna	(51.207)	(49.878)
Aukning á árinu	23.860	52.229
Lífeyrisskuldbinding í lok árs	322.222	349.569

Ríkissjóður

12. Framlag til ríkissjóðs skv. 34. gr. laga nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, reiknast sem 2/3 hlutar hagnaðar án reiknaðs gengismunar ef eigið fé (án endurmatsreiknings) er hærra en 2,25% af fjárhæð útlána og innlendrar verðbréfaeignar lánakerfisins í lok ársins, annars greiðist 1/3 hluti hagnaðarins í ríkissjóð. Eigið fé bankans í árslok 2010 var undir þessum mörkum og því hefði borið að miða við greiðslu 1/3 hlutar af hagnaði í ríkissjóð en framlag verður ekkert þar sem taprekstur var á árinu 2010 án reiknaðs gengismunar.

- Bankinn tók langtímalán hjá ríkissjóði til fjármögnunar á aukningu gjaldeyrisforðans undir lok ársins 2006. Ríkissjóður seldi skuldabréf á erlendum mörkuðum og endurlánaði bankanum andvirði lánsins

sem er 1 ma. evra. Seðlabankinn hefur fyrir hönd ríkissjóðs keypt hluta af skuldabréfinu til baka og stendur lánið í árslok 2010 í 639 m. evra. Nafnvextir af láninu eru 3,75% en bréfin seldust miðað við 3,88%. Gjalddagi lánsins er 1. desember 2011 en vextir greiðast árlega 1. desember.

- Ennfremur tók bankinn lán hjá ríkissjóði til fjármögnunar á aukningu gjaldeyrisforðans á seinni hluta ársins 2008. Ríkissjóður tók lán samkvæmt samningi við Bayerische Landesbank að fjárhæð 300 m. evra. Lánið var tekið í lok september og vextir greiðast í lok mars og september fram að gjalddaga lánsins sem er í lok september 2011. Seðlabankinn hefur fyrir hönd ríkissjóðs keypt hluta af samningnum til baka. Lánið gagnvart Seðlabankanum er í íslenskum krónum og nemur bókfært verð skuldarinnar með áföllnum vöxtum 11 ma.kr. í árslok 2010. Lánið ber sömu vexti og reiknast af viðskiptareikningum innlánsstofnana. Lántökukostnaður var borinn af ríkissjóði.
- Þá tók bankinn lán hjá ríkissjóði til fjármögnunar á aukningu gjaldeyrisforðans á seinni hluta ársins 2010. Ríkissjóður tók lán hjá pólska ríkinu að fjárhæð 205 m. evra. Bókfært verð skuldarinnar með áföllnum vöxtum er 8 ma.kr. í árslok 2010.
- Innstæður ríkissjóðs og ríkisstofnana hjá bankanum námu um 427 ma.kr. í árslok 2010 samanborið við 447 ma.kr. 2009 og hafa því lækkað um 20 ma.kr. Tekin voru ný erlend lán að fjárhæð 8 ma.kr. og greitt var upp bundið innlán að fjárhæð 6,5 ma.kr. Einnig var greitt upp lán að upphæð 90 ma.kr. og komu krónur til landsins vegna AVENS-samnings, alls 79 ma.kr. Aðrar breytingar skýrast að mestu leyti af gengisbreytingum og matsbreytingum.

Launamál

13. *Heildarlaunakostnaður greinist þannig í þús. kr.:*

	2010	*2009*
Laun	1.046.445	1.048.976
Launatengd gjöld	245.817	222.935
Framlag til lífeyrisskuldbindinga	23.860	52.229
	1.316.123	1.324.140
Fjöldi starfa í árslok	147	127

Laun og þóknun yfirstjórnar

14. Á árinu 2010 námu heildarlaun bankastjóra og bankaráðs 31,2 m.kr. Bankastjóri fær ekki greidda þóknun fyrir setu í stjórnum og nefndum sem stofnanir og fyrirtæki á fjármálamarkaði standa sameiginlega að eða Seðlabanki Íslands tilnefnir fulltrúa í samkvæmt lögum. Heildargreiðslur til bankastjóra og bankaráðs á árinu 2010 greinast þannig í m.kr.:

Bankastjórar	*2010*	*2009*
Davíð Oddsson		16,1
Eiríkur Guðnason		23,5
Ingimundur Friðriksson		18,7
Svein Harald Øygard		15,5
Már Guðmundsson	18,7	7,4
Bankaráð		
Halldór Blöndal		0,7
Lára V. Júlíusdóttir	3,0	2,4
Aðrir bankaráðsmenn og varamenn (19), (12)	9,5	10,8
	31,2	95,1

Sundurliðun á eigin fé og þróun á afkomu bankans

15. Á síðastliðnum fimm árum hefur eigið fé bankans breyst eins og eftirfarandi tafla sýnir (tölur í m.kr.):

Eigið fé	*2010*	*2009*	*2008*	*2007*	*2006*
Eigið fé í ársbyrjun (án endurmats)	78.271	77.386	86.012	43.236	31.379
Eiginfjárframlag	0	0	0	44.000	0
Hagnaður (tap) án framl. og gengism.	(5.697)	(2.523)	(227.509)	7.013	48
Endurheimt veðlán frá ríkissjóði	0	0	174.903	0	0
Framlag í ríkissjóð	0	0		(2.338)	(16)
Afskr. endurm. eigna	52	384	0	0	0
Gengismunur ársins	(6.933)	3.023	43.980	(5.899)	11.825
Reiknaður tekjuskattur dótturfélaga	(869)	0	0	0	0
Eigið fé í árslok (án endurmats)	64.825	78.271	77.386	86.012	43.236
Endurmat eigna í ársbyrjun	4.607	4.991	4.991	4.991	4.991
Afskriftir endurmats eigna	(52)	(384)	0	0	0
Eigið fé í árslok	69.379	82.878	82.377	91.003	48.227
Stöðutölur/hlutföll í lok árs, ma.kr.					
Heildareignir bankans	1.325,8	1.178,1	1.187,4	476,8	321,8
Eigið fé (án endurmats eigna)	64,8	77,9	77,4	86,0	43,2
Eigið fé/heildareignir bankans	4,9%	6,6%	6,5%	18,0%	13,4%

Ábyrgðarskuldbindingar og eignir utan efnahags

16. Seðlabanki Íslands er skuldbundinn til að greiða Alþjóðagreiðslubankanum áskrift að hlutafé verði eftir því kallað. Þegar hafa verið greidd 25% af áskrift en 75% hluti getur komið til greiðslu og nemur hann 785 m.kr.

- Seðlabanki Íslands hafði í árslok 2010 umsaminn aðgang að lánafyrirgreiðslu erlendra fjármálastofnana í formi endurhverfra verðbréfaviðskipta að fjárhæð 400 m. Bandaríkjadala, sem svarar til 46 ma.kr. Bankinn hafði ekki nýtt sér þennan ádrátt í árslok 2010.

Gengisendurmat

17. Gengistap ársins 2010 nam 6,9 ma.kr., en árið á undan nam gengishagnaður 3,0 ma.kr. Gengisendurmatið er reiknað af eftirfarandi efnahagsliðum (tölur í þús.kr.):

	2010	*2009*
Gull	(801.992)	342.816
Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn (AGS)	1.438.917	12.371
Erlendar bankainnstæður	(28.512.530)	15.217.213
Erlend verðbréf	(32.263.674)	11.478.886
Erlendar skammtímaskuldir	14.262.579	(14.210.481)
Erlend lán, gjaldeyrisreikningar	38.943.693	(9.817.364)
Gengismunur alls	(6.933.007)	3.023.442

Áhættustýring

18. Seðlabanki Íslands er opinber stofnun sem hefur ákveðnu hlutverki að gegna samkvæmt ákvæðum laga sem einkum lúta að peningamálastjórnun með vaxtaákvörðunum sínum og ávöxtun gjaldeyrisforða bankans. Áhætta í rekstri hans er því nokkuð af annarri gerð

en í rekstri annarra fjármálastofnana þó að sömu heiti séu notuð. Þær tegundir áhættu sem bankinn er einkum seldur undir eru vaxtaáhætta, gjaldeyrisáhætta, útlánaáhætta og lausafjáráhætta. Hér á eftir fylgir umsögn um þessa áhættu. Að auki býr bankinn við rekstraráhættu en það er áhættan af því að mannleg mistök eigi sér stað eða innri verkferlar og kerfi bregðist. Rekstraráhættu er stjórnað af starfsmönnum bankans á daglegum grunni en kappkostað er að innleiða eftirlit og verkferla sem lágmarka áhættuna.

Vaxtaáhætta

19. Vaxtaáhætta er sú áhætta að fé tapist vegna breytinga á vaxtakjörum. Stefna bankans í fjárfestingu í erlendum verðbréfum miðast einkum við að bréfin séu seljanleg og fé er aðeins fest hjá traustum aðilum. Ávöxtunin er þó einnig höfð til hliðsjónar við fjárfestingu. Bankinn hefur fram til þessa ekki verið með virka stýringu á forðanum heldur eru bréf yfirleitt innheimt á gjalddaga. Vel er þó fylgst með verðmati eignanna og þau seld sé minnsta hætta talin vera á innheimtufalli. Bankinn notar ekki afleiður til þess að stjórna vaxtaáhættunni af erlendri fjárfestingu í verðbréfum, bankainnstæðum eða erlendum skuldum og hið sama gildir um innlendar eignir og skuldir. Ávöxtun af innlendum eignum í formi lána gegn veðum ræðst af stýrivöxtum á hverjum tíma og eru vextir af innstæðum viðskiptabankanna og ríkissjóðs ákveðnir með hliðsjón af þeim vöxtum.

Hreinar vaxtatekjur

20. Hreinar vaxtatekjur námu 12,8 ma.kr. á árinu 2010 samanborið við 15,2 ma.kr. árið á undan.

Hreinar vaxtatekjur af innlendum eignum og skuldum	*2010*	*2009*
Daglánum	131.905	1.197.680
Veðlánum	1.497.751	4.382.477
Innstæðubréfum	(5.066.426)	(10.358.526)
Viðskiptareikningum	(7.114.347)	(12.365.245)
Viðskiptareikningum ríkissjóðs	(12.984.895)	(26.653.035)
Markaðsbréfum	3.035.865	694.411
Verðtryggðum verðbréfum	10.971.653	33.700.355
Öðrum innlendum eignum	20.612.569	25.991.841
Gjaldeyrisreikningum	(909.286)	(67.870)
	10.174.789	16.522.087
Hreinar vaxtatekjur af erlendum eignum og skuldum		
Staða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	(284.373)	(253.606)
Erlendir bankareikningar	1.377.642	607.138
Erlend verðbréf	9.693.957	8.642.722
Erlend lán	(9.454.771)	(10.203.952)
Aðrar erlendar eignir	1.252.385	(85.722)
	2.584.839	(1.293.420)

Gjaldeyrisáhætta

21. Gjaldeyrisáhætta er sú áhætta að verða fyrir tjóni vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Bankinn hefur fram til þessa ekki notað afleiður til að stýra gjaldeyrisáhættu. Samsetning gjaldeyrisforðans tekur mið af hlutföllum í viðskiptum þjóðarbúsins við útlönd og þar vegur evran þyngst. Eignir og skuldir bankans sem háðar eru gjaldeyrisáhættu greinast þannig í árslok 2010 (allar tölur í m.kr.):

Greining gjaldmiðla í fjáreignum og skuldum 2009

Eignir:	*Evra*	*Bandar.-dalur*	*Sterlings-pund*	*SDR*	*Aðrir gjaldm.*	*Samtals*
Bankainnstæður	78.663	49.124	37.763	18.160	57.344	241.054
Gulleign		8.664				8.664
Verðbréf	194.488	28.091	8.994			231.573
Gjaldeyrisst AGS				3.649		3.649
Lán til lánast. o.fl.	169.261	526	3.911		4.148	177.846
	442.412	86.405	50.668	21.809	61.492	662.786

Skuldir:	*Evra*	*Bandar.-dalur*	*Sterlings-pund*	*SDR*	*Aðrir gjaldm.*	*Samtals*
Innst. erlendra aðila	2.034				34.717	36.751
Lán frá AGS				152.667		152.667
Gjaldeyrisreikningar	145.982	39.684	36.190		55.901	277.757
Skuld v. forðaaukn.	194.568					194.568
	342.584	39.684	36.190	152.667	90.618	661.743
Nettóeign í ISK	99.829	46.721	14.478	(130.858	(29.126)	1.043

Eigið fé bankans í árslok 82.878

Greining gjaldmiðla í fjáreignum og skuldum 2010

Eignir:	*Evra*	*Bandar.-dalur*	*Sterlings-pund*	*SDR*	*Aðrir gjaldm.*	*Samtals*
Bankainnstæður	182.787	75.312	83.951	13.079	78.132	433.260
Gulleign		10.426				10.426
Verðbréf	161.682	37.066	11.152		7.922	217.822
Gjaldeyrisst. við AGS				3.322		3.322
Aðrar eignir	42.126	48.513	6.975		95.732	193.346
	386.595	171.317	102.078	16.401	181.786	858.176
Skuldir:						
Innst. erlendra aðila	475				61	536
Lán frá AGS				176.293		176.293
Gjaldeyrisreikningar	264.054	55.059	77.145		68.682	464.940
Skuld v. forðaaukn.	135.255				7.989	143.244
	399.784	55.059	77.145	176.293	76.732	785.013
Nettóeign í ISK	(13.189)	116.258	24.933	(159.892)	105.054	73.163

Eigið fé bankans í árslok 69.379

Útlánaáhætta

22. Útlánaáhætta er sú áhætta að kröfur í eignasafni bankans tapist þar sem fjárhagsstaða skuldara hefur versnað og þeir geta ekki staðið við skuldbindingar sínar gagnvart bankanum. Fram til ársins 2008 hafði bankinn ekki orðið fyrir tjóni vegna þessa. Í framhaldi af því bankahruni sem átti sér stað 2008-2009 er ljóst að bankinn hefur orðið fyrir nokkru tjóni vegna ótryggra veða fyrir lánum gegn veðum sem þó voru metin traust þegar lánin voru veitt.

Útlánaáhætta eigna í forða eftir lánshæfiseinkunn:
(Tölur í m.kr.)

	Einkunn	*Árslok 2009*	*Hlutfall*
Erlendar bankainnstæður	AAA	241.054	49,71%
Erlend verðbréf, sterlingspund	AAA	9.365	1,93%
Erlend verðbréf, Bandaríkjadalir	AAA	21.152	4,36%
Erlend verðbréf, evrur	AAA	132.362	27,29%
Erlend verðbréf, evrur	AA	50.816	10,48%
Erlend verðbréf, evrur	A	7.812	1,61%
Aðrar eignir í forða	AAA	12.314	2,54%
Erl. verðbr., evrur án lánsh.eink.		10.067	2,08%
Fjáreignir í forða alls		484.941	100,0%

Útlánaáhætta eigna í forða eftir lánshæfiseinkunn:
(Tölur í m.kr.)

	Einkunn	*Árslok 2010*	*Hlutfall*
Erlendar bankainnstæður	AAA	433.260	65,16%
Erlend verðbréf, sterlingspund	AAA	9.739	1,46%
Erlend verðbréf, sterlingspund	AA	539	0,08%
Erlend verðbréf, Bandaríkjadalir	AAA	33.720	5,07%
Erlend verðbréf, evrur	AAA	119.854	18,03%
Erlend verðbréf, evrur	AA	34.754	5,23%
Erlend verðbréf, evrur	A	5.549	0,83%
Erlend verðbréf, zloty	A	94	0,01%
Aðrar eignir í forða	AAA	13.748	2,07%
Erlend verðbréf, evrur án lánshæfiseinkunnar		13.666	2,06%
Fjáreignir í forða alls		664.924	100,0%

Lausafjáráhætta

23. Lausafjáráhætta er sú áhætta að geta ekki staðið við greiðsluskuldbindingar til skamms tíma. Þessi áhætta tekur einnig til þeirrar áhættu að selja verði fjáreignir á lægra verði en svarar til gangvirðis þeirra. Í eftirfarandi töflu kemur fram hvernig eignir og skuldir greinast eftir gjaldkræfni. Í fremsta dálki koma fram eignir og skuldir sem eru án gjalddaga eða eru ætlaðar til varanlegra afnota. Í töflunni kemur fram mismunur miðað við erlenda og innlenda gjalddagastöðu. Tölur í m.kr.

Greining eftirstöðva í fjáreignum og skuldum 2009

	Gjaldfallið	*Enginn ákv. gjalddagi*	*Innan 3 mánaða*	*3 til 12 mánaða*	*1 til 5 ára*	*Yfir 5 ára*	*Samtals*
Erlendar eignir							
Bankainnstæður		148.782	92.273				241.055
Gulleign		23	8.641				8.664
Verðbréf			235.831				235.831
Gjaldeyrisstaða við AGS		3.649					3.649
Eignir utan forða		184	3.077	8.121	6		11.388
Gjaldfallin lán	162.202						162.202
	162.202	152.638	339.820	8.121	6	0	662.787
Erlendar skuldir							
Skammtímalán og innstæður			314.508				314.508
Lán hjá AGS		21.971			130.697		152.667
Lán til aukn. forða					179.998	14.570	194.568
	0	21.971	314.508	0	310.695	14.570	661.743
Mism. í erlendri gjalddagastöðu	162.202	130.668	21.056	8.121	(310.688)	(14.570)	1.044
Innlendar eignir							
Lán gegn veði			10.949				10.949
Gjaldfallin veðlán	328.412						328.412
Markaðsskráð verðbréf				0	186	2.946	3.132
Ýmsir aðilar			6.722	183			6.905
Ríkissjóður, verðbréf					161.142		161.142
Fasteignir og lausafé		4.754					4.754
	328.412	4.754	17.671	183	161.328	2.946	515.295

Greining eftirstöðva í fjáreignum og skuldum 2009 (frh.)

	Gjaldfallið	Enginn ákv. gjalddagi	Innan 3 mánaða	3 til 12 mánaða	1 til 5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
Innlendar skuldir							
Seðlar og mynt		28.958					28.958
Viðskiptareikningar		123.019					123.019
Innstæðubréf		37.028					37.028
Ríkissjóður, viðskiptareikningar		166.050					166.050
Ríkissjóður, bundin innlán				6.673	44.537		51.210
Ríkisstofnanir, viðskiptareikningar		282					282
Ýmsir aðilar			17				17
Lífeyrisskuldbindingar				50	200	100	350
Eigið fé		82.878					82.878
	0	111.836	326.396	6.723	44.737	100	489.792
Mism. í innlendri gjalddagastöðu	328.412	(107.081)	(308.725)	(6.539)	116.591	2.847	25.505
Mism. í erlendri gjalddagastöðu	162.202	130.668	21.056	8.121	(310.688)	(14.570)	1.044
Heildarstaða	490.614	23.587	(287.669)	1.582	(194.097)	(11.723)	26.549

Greining eftirstöðva í fjáreignum og skuldum 2010

	Gjaldfallið	Enginn ákv. gjalddagi	Innan 3 mánaða	3 til 12 mánaða	1 til 5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
Erlendar eignir							
Bankainnstæður		225.825	207.436				433.261
Gulleign		28	10.399				10.427
Verðbréf			217.821				217.821
Gjaldeyrisstaða við AGS		3.322					3.322
Eignir utan forða		184		1.505			1.689
Gjaldfallin lán							0
	0	229.359	435.655	1.505	0	0	666.520
Erlendar skuldir							
Skammtímalán og innstæður		67.004					67.004
Lán hjá AGS		19.971			156.322		176.293
Lán til aukningar forða						36.916	36.916
	0	86.975	0	0	156.322	36.916	280.213
Mism. í erlendri gjalddagastöðu	0	142.385	435.655	1.505	(156.322)	(36.916)	386.307
Innlendar eignir							
Lán gegn veði			41.820				41.820
Gjaldfallin veðlán	101.951						101.951
Markaðsskráð verðbréf					872	10.168	11.040
Ýmsir aðilar	19.231	2.462	39.484		266.598	10	327.785
Ríkissjóður, verðbréf		6.136			164.388		170.524
Fasteignir og lausafé		4.997					4.997
	121.182	13.594	81.304	0	431.858	10.178	658.116
Innlendar skuldir							
Seðlar og mynt		38.269					38.269
Viðskiptareikningar		92.576					92.576
Innstæðubréf			65.463				65.463
Ríkissjóður, viðskiptareikningar		130.050					130.050
Ríkissjóður, bundin innlán		183.999		117.328			301.328
Ríkisstofnanir, viðskiptareikningar		1.427					1.427
Ýmsir aðilar		22.411	252.979	2.433	48.174		325.996
Lífeyrisskuldbindingar				50	200	72	322
Eigið fé		69.379					69.379
	0	538.112	318.442	119.811	48.373	72	1.024.810
Mism. í innlendri gjalddagastöðu	121.182	(524.517)	(237.138)	(119.811)	383.485	10.106	(366.694)
Mism. í erlendri gjalddagastöðu	0	142.385	435.655	1.505	(156.322)	(36.916)	386.307
Heildarstaða	121.182	(382.133)	198.517	(118.306)	227.163	(26.810)	19.613

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig:

Afborganir 2011	119.811
Afborganir 2012	59.660
Afborganir 2013	73.673
Afborganir 2014	47.209
Afborganir 2015	14.518
Afborganir síðar	9.635
Heildar langtímaskuldir	324.507

VIÐAUKAR

Aðdragandi að stofnun Seðlabanka Íslands og nokkur atriði úr sögu bankans

Á ársfundi Seðlabanka Íslands 7. apríl 2011 eru 50 ár frá því að bankinn hóf starfsemi. Af því tilefni eru hér birt nokkur atriði úr aðdraganda að stofnun bankans og nokkur atriði úr sögu hans.

Aðdragandinn

- Fyrstu peningaseðlar voru gefnir út hér á landi er starfsemi Landsbanka Íslands hófst árið 1886. Framlag landssjóðs til bankans nam tíu þúsund krónum, en auk þess fékk bankinn til ráðstöfunar hálfa milljón króna í seðlum, sem landsstjórn lét prenta.
- Íslandsbanki hf. var stofnaður 1903 og fékk einkarétt til seðlaútgáfu í 30 ár, en Landsbankinn studdist áfram við útgáfu landssjóðsseðla.
- Fram til 1927 störfuðu þessir tveir bankar með nokkrum útibúum og áttu drjúgan þátt í að hrinda af stað þeim miklu framförum í efnahags- og atvinnumálum sem urðu á Íslandi á síðustu öld. Þeir voru í reynd viðskiptabankar.
- Umræður um stofnun ríkisbanka með einkarétti til seðlaútgáfu enduðu með því að samþykkt voru lög um Landsbanka Íslands og hann gerður að viðskiptabanka og seðlabanka í senn. Landsbankinn starfaði í þremur deildum frá 1927, þ.e. seðlabankadeild, sparisjóðsdeild og veðdeild. Mjög dró úr umsvifum Íslandsbanka. Hann var lagður niður árið 1930, en á grunni hans reis Útvegsbanki Íslands hf.
- Á tímabilinu 1927-1957 varð eiginleg seðlabankastarfsemi Landsbanka Íslands æ viðameiri. Öll viðskipti banka, sparisjóða, ríkissjóðs og ríkisstofnana voru við seðlabankadeildina auk allra gjaldeyrisviðskipta. Á þessu tímabili komu enn fram tillögur um stofnun sjálfstæðs seðlabanka, en af þeirri skipan varð ekki fyrr en 1957 er Landsbankanum var skipt í tvær sjálfstæðar einingar, seðlabanka og viðskiptabanka, og var sérstök bankastjórn sett yfir hvorn hluta. Skrefið var þó ekki stigið til fulls, enda var t.d. bankaráð áfram sameiginlegt.
- Fullur aðskilnaður bankanna var loks gerður með setningu laga um sjálfstæðan seðlabanka nr. 10 frá 29. mars 1961. Hlaut hann nafnið Seðlabanki Íslands og tók við öllum réttindum og skyldum Landsbanka Íslands, seðlabankans. Bankinn hóf starfsemi sína 7. apríl 1961.

Brot úr sögu bankans

- 1961 Seðlabanki Íslands formlega stofnaður 29. mars. Starfsemi hefst 7. apríl. Fjöldi starfsmanna í lok fyrsta starfsársins var 61. Seðlabankinn átti aðild að Efnahagsstofnun og innan bankans voru þá meðal annars Ríkisábyrgðasjóður og Stofnlánadeild sjávarútvegsins. Bankinn sinnir bankaeftirliti og afurðalánastarfsemi.
- 1962 Bankinn fær skýra heimild til að taka erlend lán fyrir ríkið.
- 1966 Seðlabanki Íslands gaf út fyrstu seðlaröð sína.

- 1967 Bankinn fær einkarétt til að slá og gefa út mynt (hafði áður rétt til seðlaútgáfu).
- 1969 Fyrsta myntröð Seðlabanka Íslands kemur út.
- 1974 Hagtölur mánaðarins fyrst gefnar út.
- 1977 Starfsmenn fá lögvarinn samningsrétt.
- 1979 Ólafslög sett og verðtrygging fjárskuldbindinga tekin upp með viðmiðun við lánskjaravísitölu.
- 1981 Gjaldmiðilsbreyting - verðgildi krónunnar hundraðfaldað. Seðlabankinn gaf út aðra seðlaröð sína. Önnur myntröð Seðlabanka Íslands kemur út.
- 1985 Verðbréfaþing Íslands stofnað að tilstuðlan S.Í.
- 1986 Ný lög um Seðlabankann - vaxtafrelsi staðfest. Vigdís Finnbogadóttir, forseti, leggur hornstein að húsi Seðlabankans við Kalkofnsveg 1.
- 1987 Seðlabankabyggingin við Kalkofnsveg tekin í notkun. Heildargólfflötur er 13 þúsund fermetrar á 7 hæðum með jarðhæð og kjallara og er lágbygging þá meðtalin. Byggingin hefur hýst fleiri stofnanir en Seðlabankann. Reiknistofa bankanna hefur haft þar aðstöðu og ennfremur hafði Þjóðhagsstofnun þar aðstöðu, auk Iðnþróunarsjóðs.
- 1989 Gengi krónunnar fest – þjóðarsátt.
- 1990 Starfsmenn bankans eru 160.
- 1992 Samkomulag milli fjármálaráðherra og Seðlabankans um að ríkissjóður mæti lánsfjárþörf sinni á fjármagnsmarkaði og að bein lán frá Seðlabankanum verði innan tiltekins hámarks árið 1992 og heyri síðan sögunni til.
- 1993 Gjaldeyrismarkaður stofnaður og vikmörk gengis leyfð ±2,25%. Útgáfa þriðju seðlaraðar bankans hefst.
- 1995 Vikmörk gengis víkkuð í ±6%.
- 1999 Bankaeftirlitið og Vátryggingaeftirlitið mynda Fjármálaeftirlit. Seðlabankinn hættir bankaeftirliti. Ritið Peningamál hefur göngu sína.
- 2000 Vikmörk gengis víkkuð í ±9%.
- 2001 Verðbólgumarkmið tekið upp og vikmörk gengis afnumin. Ný heildarlög um Seðlabanka Íslands samþykkt.
- 2005 Útgáfa á ritinu Fjármálastöðugleika hefst.
- 2006 Starfsmenn bankans eru 111.
- 2008 Þrír stærstu viðskiptabankar landsins skila inn starfsleyfum sínum til Fjármálaeftirlitsins vegna rekstrarerfiðleika. Yfir 90% af bankakerfinu á Íslandi falla í bankakreppunni. Gjaldeyrishöft innleidd að nýju.
- 2009 Breyting á lögum um Seðlabanka Íslands samþykkt. Í stað þriggja bankastjóra kveða lögin á um að einn bankastjóri og einn aðstoðarbankastjóri skuli starfa við bankann. Peningastefnunefnd hefur störf og tekur ákvarðanir um stýrivexti.
- 2011 Seðlabanki Íslands verður 50 ára hinn 7. apríl 2011. Starfsmenn í upphafi þess árs voru 134.

Bankastjórn

- Bankastjórn var framan af skipuð þremur bankastjórum. Jóhannes Nordal hefur lengst verið starfandi bankastjóri, þ.e. frá 1961 til 1993 eða í 32 ár, þar af í 29 ár, frá 1964 til 1993, sem formaður bankastjórnar. Fyrsti formaður bankastjórnar var Jón G. Maríasson. Árið 2009 var lögum um bankann breytt og mælt svo fyrir að einn aðalbankastjóri skyldi starfa við bankann og einn aðstoðarbankastjóri. Bankastjóri Seðlabanka Íslands er Már Guðmundsson, en hann var skipaður 20. ágúst 2009. Aðstoðarbankastjóri frá 1. júlí 2009 er Arnór Sighvatsson.

Bankastjórn frá upphafi:

Jóhannes Nordal 1961-1993
Jón G. Maríasson 1961-1967
Vilhjálmur Þór 1961-1964
Sigtryggur Klemensson 1966-1971
Davíð Ólafsson 1967-1986
Svanbjörn Frímannsson 1971-1973
Guðmundur Hjartarson 1974-1984
Tómas Árnason 1985-1993
Geir Hallgrímsson 1986-1990
Birgir Ísleifur Gunnarsson 1991-2005
Jón Sigurðsson 1993-1994
Eiríkur Guðnason 1994-2009
Steingrímur Hermannsson 1994-1998
Finnur Ingólfsson 2000-2002
Ingimundur Friðriksson 2002-2003
Jón Sigurðsson 2003-2006
Davíð Oddsson 2005-2009
Ingimundur Friðriksson 2006-2009
Svein Harald Øygard 2009-2009
Már Guðmundsson 2009-

Bankaráð Seðlabankans

- Í bankaráði Seðlabanka Íslands sátu upphaflega fimm fulltrúar sem kosnir voru hlutfallskosningu á Alþingi. Á árinu 2001 var fulltrúum í bankaráði fjölgað í sjö. Hlutverk bankaráðsins hefur einkum verið að hafa eftirlit með starfsemi bankans, taka ákvarðanir um helstu framkvæmdir og ráða aðalendurskoðanda bankans. Fyrsti formaður bankaráðs var Birgir Kjaran alþingismaður. Núverandi formaður er Lára V. Júlíusdóttir.

Formenn bankaráðs:

Birgir Kjaran 1961-1973
Ragnar Ólafsson 1973-1976
Jón Skaftason 1977-1979
Ingi R. Helgason 1979-1980
Halldór Ásgrímsson 1981-1983
Sverrir Júlíusson 1983-1984
Jónas G. Rafnar 1985-1986

Formenn bankaráðs, frh.:

Ólafur B. Thors 1986-1990
Ágúst Einarsson 1990-1994
Þröstur Ólafsson 1994-1998
Ólafur G. Einarsson 1998-2006
Helgi S. Guðmundsson 2006-2007
Halldór Blöndal 2007-2009
Lára V. Júlíusdóttir 2009 -

Fréttir Seðlabanka Íslands á árinu 2010

Nr.	1	27. janúar 2010	Vaxtaákvörðun peningastefnunefndar
–	2	27. janúar 2010	*Yfirlýsing peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands:* Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	3	1. mars 2010	Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða þjóðarbúsins á fjórða ársfjórðungi 2009
–	4	17. mars 2010	Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	5	17. mars 2010	*Yfirlýsing peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands:* Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	6	25. mars 2010	Uppkaup Seðlabanka Íslands á skuldabréfum ríkissjóðs
–	7	10. apríl 2010	Samúðarkveðjur vegna fráfalls seðlabankastjóra Póllands
–	8	30. apríl 2010	Breyting á reglum um gjaldeyrismál
–	9	5. maí 2010	Vaxtaákvörðun peningastefnunefndar
–	10	5. maí 2010	*Yfirlýsing peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands:* Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	11	19. maí 2010	Seðlabanki Íslands, Seðlabanki Lúxemborgar og skiptastjóri Landsbankans í Lúxemborg undirrita samkomulag í Lúxemborg
–	12	28. maí 2010	Seðlabanki Íslands semur um kaup á evruskuldabréfum Avens
–	13	31. maí 2010	Samkomulag um kaup lífeyrissjóða á íbúðabréfum í eigu ríkissjóðs til að styrkja gjaldeyrisforðann
–	14	3. júní 2010	Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða þjóðarbúsins á fyrsta ársfjórðungi 2010
–	15	9. júní 2010	Tvíhliða gjaldmiðlaskiptasamningur milli Seðlabanka Kína og Seðlabanka Íslands
–	16	9. júní 2010	Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða leiðrétt 2009 og á fyrsta ársfjórðungi 2010
–	17	22. júní 2010	Ríkissjóður leysir til sín skuldabréf í evrum og gjaldeyrisforðinn styrktur
–	18	23. júní 2010	Vaxtaákvörðun peningastefnunefndar
–	19	23. júní 2010	*Yfirlýsing peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands:* Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	20	30. júní 2010	Fjármálaeftirlitið og Seðlabanki Íslands senda fjármálafyrirtækjum tilmæli
–	21	16. ágúst 2010	Samkomulag ráðuneyta og stofnana um samráð varðandi fjármálastöðugleika og viðbúnað
–	22	17. ágúst 2010	Samkomulag um fjármálastöðugleika milli Norðurlanda og Eystrasaltsríkja
–	23	18. ágúst 2010	Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	24	18. ágúst 2010	*Yfirlýsing peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands:* Seðlabankinn lækkar vexti
–	25	30. ágúst 2010	Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða þjóðarbúsins á öðrum ársfjórðungi 2010
–	26	19. september 2010	Sala á danska bankanum FIH
–	27	22. september 2010	Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	28	22. september 2010	*Yfirlýsing peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands:* Seðlabankinn lækkar vexti
–	29	1. nóvember 2010	Reglur um gjaldeyrismál
–	30	3. nóvember 2010	Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	31	3. nóvember 2010	*Yfirlýsing peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands:* Vextir Seðlabankans lækkaðir
–	32	3. nóvember 2010	Yfirlýsing vegna gjaldeyrishafta

– 33	2. desember 2010	Greiðslujöfnuður við útlönd og erlend staða þjóðarbúsins á þriðja ársfjórðungi 2010
– 34	8. desember 2010	Vextir Seðlabankans lækkaðir
– 35	8. desember 2010	*Yfirlýsing peningastefnunefndar Seðlabanka Íslands:* Vextir Seðlabankans lækkaðir
– 36	20. desember 2010	Peningastefnan eftir höft
– 37	29. desember 2010	Efnahagsyfirlit bankakerfisins 2008-2010
– 38	30. desember 2010	Samningum um skuldir sparisjóða er lokið

Ritaskrá Seðlabanka Íslands fyrir árið 2010

Rit á íslensku:

Ársskýrsla 2009.

Fjármálastöðugleiki 2010, tvö hefti.

Peningamál 2010, fjögur hefti.

Hagvísar 2010, níu hefti.

Vextir og gengi þegar peningastefnan er á verðbólgumarkmiði. Efnahagsmál. Nr. 2.

Peningastefnan eftir höft. Skýrsla Seðlabanka Íslands til efnahags- og viðskiptaráðherra. Sérrit nr. 4.

Rit á ensku:

Annual Report 2009.

Financial Stability 2010, tvö hefti.

Monetary Bulletin 2010, fjögur hefti.

Economic Indicators, níu hefti.

Economy of Iceland.

Central Bank of Iceland Working Papers No. 48, New Perspectives on Depreciation Shocks as a Source of Business Cycle Fluctuations, eftir Fransesco Furlanetto og Martin Seneca (July 2010).

Central Bank of Iceland Working Papers No. 49, Investment specific technology shocks and consumption, eftir Fransesco Furlanetto og Martin Seneca (July 2010).

Central Bank of Iceland Working Papers No. 50, A DSGE model for Iceland, eftir Martin Seneca (September 2010).

Central Bank of Iceland Working Papers No. 51, Weathering the financial storm: The importance of fundamentals and flexibility, eftir Þorvarð Tjörva Ólafsson og Þórarin G. Pétursson (October 2010).

Central Bank of Iceland Working Papers No.52, Longevity, Growth and Intergenerational Equity – The Deterministic Case, eftir Torben M. Andersen og Marías H. Gestsson (October 2010).

Öll þessi rit eru aðgengileg á vef bankans.

Ræður, erindi og greinar

Hér eru birtar helstu ræður, erindi og greinar seðlabankastjóra, annarra yfirmanna bankans og sérfræðinga á árinu 2010. Efnið er í mörgum tilvikum aðgengilegt á heimasíðu Seðlabanka Íslands. Það er ýmist á íslensku eða ensku.

Már Guðmundsson seðlabankastjóri:

Erindi um peningamál á málstofu um skipan peningamála að fjármálakreppu lokinni í Würzburg (Monetären Workshop in der Akademie Frankenwarte) í Þýskalandi 6.12.2010.

Erindi um lærdóma af fjármálakreppunni á Íslandi á málstofu Institute for Monetary and Financial Stability, House of Finance, við Göthe Háskólann í Frankfurt 3.12.2010.

Ræða á aðalfundi Sambands íslenskra sparisjóða 25.11.2010.

Erindi um peningastefnu, gjaldeyrishöft og fleira á hádegisverðarfundi Félags viðskiptafræðinga og hagfræðinga 11.11.2010.

Ræða á ráðstefnu Viðskiptaráðs Íslands 5.11.2010.

Erindi um fjármálakreppuna og aðlögun íslensks efnahagslífs á ráðstefnu KPMG 28.10.2010.

Ræða um stöðu hagkerfis á Íslandi tveimur árum eftir fjármálahrunið á fundi Íslensk-ameríska verslunarráðsins í New York 21.10.2010.

Erindi um efnahagsmál á Íslandi á fjárfestaráðstefnu J.P. Morgan 9.10.2010.

Erindi um íslenskt efnahagslíf upp úr öldudalnum á aðalfundi Samtaka fiskvinnslustöðva 29.9.2010.

Erindi um traustari ramma peningastefnu og fjármálastöðugleika á ráðstefnu Samtaka fjármálafyrirtækja 12.5.2010.

Erindi um reynsluna af lífeyrissjóðakerfinu við setningu á ráðstefnu evrópskra lífeyrissjóða, European Pension Convention, á Íslandi 2.5.2010.

Erindi um lærdóma frá Íslandi um alþjóðlega bankastarfsemi á ráðstefnu BIS og AGS sem haldin var í tengslum við vorfund Alþjóðagjaldeyrissjóðsins 26.4.2010.

Ræða um peningastefnu og fjármálastöðugleika á ársfundi Seðlabanka Íslands 25.3.2010.

Erindi um lærdóma fjármálakreppunnar fyrir alþjóðlega bankastarfsemi á SUERF ráðstefnu í Vín 12.2.210.

Erindi um fjármálakreppuna á Íslandi og erfiðleika í alþjóðlegri bankastarfsemi á viðskiptafræðiráðstefnu Verslunarháskólans í Bergen 7.1.2010.

Arnór Sighvatsson aðstoðarseðlabankastjóri:

Erindi um leiðina úr viðjum gjaldeyrishafta á Íslandi á fundi Íslenskra verðbréfa 7.10.2010.

Inngangsorð um tilmæli Seðlabanka Íslands og Fjármálaeftirlits til fjármálafyrirtækja vegna óskuldbindandi gengistryggingarákvæða 30.6.2010.

Erindi um höftin, ríkisfjármálin og efnahagsbatann á fundi Viðskiptaráðs Íslands 24.3.2010.

Erindi um kostnað hins opinbera af íslensku fjármálakreppunni á ráðstefnu um kerfisáhættu í University of Warwick 6.-8. apríl 2010.

Þórarinn G. Pétursson aðalhagfræðingur.

Kynning á rannsókn á fjármálakreppunni á norræna aðalhagfræðingafundinum í Kaupmannahöfn, 27.-28.9.2010.

Fyrirlestur um rannsókn á fjármálakreppunni á ráðstefnunni The Euro Area and the Financial Crisis, Bratislava, Slóvakíu, 6.-8.9.2010.

Erindi um ris og fall íslenska hagkerfisins og um framtíðarhorfur fyrir gesti bandarísks háskóla, Lehigh University, 14.5.2010.

Fyrirlestur um viðfangsefni í efnahagsstjórn á Íslandi á vinnufundi Alþjóðagreiðslubankans í Basel, 19.2.2010.

Erindi um stöðu íslenskra efnahagsmála og leiðina til efnahagsbata á alþjóðlegri ráðstefnu um orkumál á vegum Capacent Glacier, 5.2.2010.

Tryggvi Pálsson framkvæmdastjóri fjármálasviðs:

Erindi um vöxt, fall og endurreisn íslenska bankakerfisins á alþjóðlegum vinnufundi (MAFIN) sem haldinn var í Háskólanum í Reykjavík, 25.10.2010.

Önnur erindi og greinar:

Erindi Karenar Á. Vignisdóttur og Þorvarðar Tjörva Ólafssonar um skuldastöðu heimila á Íslandi og hverju aðgerðir í þágu heimila hafa fengið áorkað 12.4.2010.

Erindi Ólafs Klemenssonar: „The Role of Fish Markets in the Value Chain of Cod“, á IIFET (International Institute of Fisheries Economics and Trade), Montpellier, Frakkland, júlí 2010, birt í IIFET Proceedings Nov. 2010.

Erindi Rannveigar Sigurðardóttur: Ris og fall íslenska hagkerfisins, peningastefnan og framtíðarhorfur. Haldið fyrir samtök norrænna bæjarstarfsmanna (NTR) 23. mars 2010.

Erindi Rannveigar Sigurðardóttur: Um Íslenska hagkerfið fyrir sendinefnd Per Callesens, fastafulltrúa kjördæmis Norðurlanda og Eystrasaltsríkja í framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, 22. janúar 2010.

Grein Arnórs Sighvatssonar aðstoðarseðlabankastjóra, Þórarins G. Péturssonar aðalhagfræðings og Tómasar Arnar Kristinssonar framkvæmdastjóra upplýsingasviðs um vinnslu og birtingu gagna um skuldastöðu þjóðarbúsins í Morgunblaðinu 9.1.2010.

Grein Þórarins G. Péturssonar: „Inflation control around the world: Why are some countries more successful than others?“, sem birtist í bókinni Twenty Years of Inflation Targeting: Lessons Learned and Future Prospects (ritstjórar D. Cobham, Ø. Eitrheim, S. Gerlach og J. F. Qvigstad) frá Cambridge University Press, 2010.

Grein Ásgeirs Daníelssonar: „Nokkrar athugasemdir við gagnrýni Ragnars Árnasonar á peningastefnu Seðlabanka Íslands“, birt í umræðuhorni Tímarits um viðskipti og efnahagsmál 20. desember 2010.

Auk þess hafa stjórnendur og starfsmenn Seðlabanka Íslands haldið fjölda kynningarerinda um ýmislegt er tengist starfsemi bankans. Þar er m.a. um að ræða kynningar fyrir ýmsar fjármálastofnanir og námsmenn.

Annáll efnahags- og peningamála 2010

Janúar 2010

Hinn 5. janúar neitaði forseti Íslands að undirrita lög um breytingar á heimild fjármálaráðherra til að veita ríkisábyrgð á lántökum Tryggingarsjóðs innstæðueigenda og fjárfesta vegna innstæðna á Icesave-reikningum. Með því vísaði forseti málinu í þjóðaratkvæðagreiðslu. Þremur dögum seinna samþykkti Alþingi lög um að atkvæðagreiðslan skyldi fara fram hið fyrsta og ekki seinna en 6. mars.

Hinn 5. janúar birti matsfyrirtækið Standard og Poor's tilkynningu um óbreytt lánshæfismat, en taldi hættu á einangrun á lánsfjármörkuðum og harkalegum þrýstingi erlendis frá vegna Icesave-málsins.

Hinn 5. janúar greindi matsfyrirtækið Fitch Ratings frá lækkun lánshæfismats Íslands í innlendum og erlendum gjaldmiðli. Langtímaeinkunnir Íslands í erlendum og innlendum gjaldmiðli urðu BB+ og BBB+ og skammtímaeinkunn í erlendum gjaldmiðli varð B. Landseinkunn lækkaði úr BBB- í BB+. Í yfirlýsingu Fitch kom fram að lækkunin ætti rætur að rekja til ákvörðunar forseta Íslands að synja Icesave-lögunum staðfestingar.

Hinn 6. janúar birti matsfyrirtækið Moody's tilkynningu þar sem sagði að lánshæfiseinkunn ríkissjóðs yrði að svo stöddu óbreytt þrátt fyrir synjun forseta Íslands á Icesave-ábyrgðarlögunum. Talin var hætta á óróleika í innlendum stjórnmálum og þrýstingi frá útlöndum vegna Icesave-málsins. Hvort tveggja gæti spillt lánshæfismati Íslands.

Hinn 7. janúar veitti Fjármálaeftirlitið ISB Holding ehf. leyfi til að fara með virkan eignarhlut í Íslandsbanka fyrir hönd Glitnis banka hf. Leyfið var veitt í kjölfar samnings Glitnis og íslenska fjármálaráðuneytisins hinn 13. september 2009, þess efnis að Glitnir gæti eignast 95% hlut í Íslandsbanka að uppfylltum ákveðnum skilyrðum.

Hinn 8. janúar tilkynnti japanska matsfyrirtækið R&I Rating að lánshæfiseinkunn ríkissjóðs yrði áfram undir eftirliti vegna hugsanlegrar lækkunar. Matsfyrirtækið staðfesti fyrri einkunn ríkissjóðs hjá fyrirtækinu, BBB-.

Hinn 11. janúar veitti Fjármálaeftirlitið Kaupskilum ehf. leyfi til að fara með virkan eignarhlut í Arion banka hf. fyrir hönd Kaupþings banka hf. Leyfið var veitt í kjölfar samnings Kaupþings og íslenska fjármálaráðuneytisins hinn 3. september 2009, þess efnis að Kaupþing gæti eignast 87% hlut í Arion banka að uppfylltum ákveðnum skilyrðum.

Hinn 12. janúar fylgdi matsfyrirtækið Fitch eftir ákvörðun sinni hinn 5. janúar með nánari greinargerð. Þar kom fram að skortur á Icesave-samkomulagi, óstöðugleiki í efnahagsmálum og lakari skuldastaða hins opinbera gætu haft áhrif til lækkunar.

Hinn 22. janúar veitti Fjármálaeftirlitið Landskilum ehf. leyfi til að fara með virkan eignarhlut í NBI hf. fyrir hönd Landsbanka Íslands hf. Leyfið var veitt í kjölfar samnings Landsbanka Íslands hf. og íslenska fjármálaráðuneytisins 15. desember 2009, m.a. þess efnis að Landsbanki Íslands hf. gæti eignast 18,7% hlut í NBI hf. að uppfylltum ákveðnum skilyrðum.

Hinn 27. janúar ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að lækka vexti bankans um 0,5 prósentur. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana lækkuðu í 8,0%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 9,25%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga í 9,5% og daglánavextir í 11,0%.

Hinn 29. janúar heimilaði sjávarútvegsráðherra veiðar á 130.000 tonnum af loðnu á vetrarvertíð. Koma 97.100 tonn í hlut íslenskra skipa.

Hinn 29. janúar tilkynnti matsfyrirtækið Standard and Poor's óbreytta lánshæfiseinkunn ríkissjóðs, en að matið yrði áfram á athugunarlista vegna óvissu um erlenda lánsfjármögnun, afnám gjaldeyrishafta og stöðuna í Icesave-málinu.

Febrúar 2010

Hinn 8. febrúar skipaði ráðherra samgöngu- og sveitarstjórnarmála fjárhaldsstjórn fyrir Álftanes að tillögu eftirlitsnefndar með fjármálum sveitarfélaga.

Hinn 17. febrúar var tilkynnt að Fjármálaeftirlitið hefði sett á stofn þriggja manna ráðgjafarnefnd um mat á hæfi stjórnarmanna í eftirlitsskyldum fyrirtækjum.

Hinn 24. febrúar gaf framkvæmdastjórn Evrópusambandsins út álit um aðildarumsókn Íslands að ESB. Niðurstaða hennar var að Ísland fullnægði öllum skilyrðum sem umsóknarríki og var lagt til að hafnar yrðu aðildarviðræður við Ísland.

Hinn 25. febrúar samþykkti Alþingi lög nr. 11/2010, um breytingu á lögum um nauðungarsölu, þannig að fram til 1. ágúst 2010 geti skuldari samkvæmt umsókn fengið frestun á sölu eigin íbúðarhúsnæðis um allt að þrjá mánuði. Breytingin gekk í gildi samdægurs. Áður var í lögum ákvæði um frestun á nauðungarsölu íbúðarhúsnæðis fram yfir 28. febrúar.

Hinn 26. febrúar lýsti matsfyrirtækið Moody's áhyggjum af þeim þrýstingi sem þráteflið í Icesave-málinu setti til lækkunar á Baa3 lánshæfiseinkunn Íslands. Engar breytingar voru tilkynntar á lánshæfismati.

Mars 2010

Hinn 4. mars samþykkti Alþingi lög nr. 13/2010, um breytingar á hlutafélagalögum. Með breytingunni er hlutverk stjórnarformanna takmarkað þannig að staða starfandi stjórnarformanna má heita úr sögunni. Þá eru fest í lög afdráttarlaus ákvæði um kynjajöfnuð í félagsstjórnum.

Hinn 4. mars staðfesti Fjármálaeftirlitið sameiginlegar reglur fjármálafyrirtækja um fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækja. Fjármálaeftirlitinu var falið að staðfesta reglur eftirlitsskyldra aðila um skuldbreytingar og breytingar á skilmálum skuldabréfa og lánssamninga sem kunna að leiða til eftirgjafar skulda eða annarra ívilnana fyrir fyrirtæki. Var það gert með lögum nr. 107/2009, um aðgerðir í þágu einstaklinga, heimila og fyrirtækja vegna banka- og gjaldeyrishrunsins.

Hinn 5. mars tilkynnti Fjármálaeftirlitið að gengið hefði verið frá upplýsingaskiptasamningum við fjármálaeftirlitið á Bresku Jómfrúareyjum og verðbréfaeftirlit Alberta-fylkis í Kanada.

Hinn 6. mars fór fram þjóðaratkvæðagreiðsla um heimild til ríkisábyrgðar vegna Icesave-reikninganna. Var ábyrgðarheimildinni hafnað með um 98% gildra atkvæða. Gengu því eldri lög um ábyrgðarheimild með fyrirvörum, nr. 96/2009, aftur í gildi.

Hinn 8. mars gaf matsfyrirtækið Standard & Poor's frá sér yfirlýsingu þar sem fram kom að synjun Icesave-laganna í þjóðaratkvæðagreiðslu hefðu engin umsvifalaus áhrif á lánshæfismat ríkissjóðs.

Hinn 10. mars veitti Fjármálaeftirlitið Arev verðbréfafyrirtæki hf. auknar starfsheimildir sem verðbréfafyrirtæki og var starfsleyfi félagsins endurútgefið með tilliti til þess.

Hinn 17. mars ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að lækka vexti bankans um 0,5 prósentur. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana lækkuðu í 7,5%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 8,75%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga í 9,0% og daglánavextir í 10,5%.

Hinn 22. mars samþykkti Alþingi lög nr. 17/2010 sem banna verkfall flugvirkja, sem hófst á miðnætti kvöldið áður. Gildistími kjarasamnings sem rann út 31. okt. 2009 var framlengdur út nóvember 2010.

Hinn 23. mars úrskurðaði nefnd um erlenda fjárfestingu að ekki væri ástæða til að gera athugasemdir við fjárfestingu Magma Energy Sweden AB í HS Orku hf. Úrskurður nefndarinnar telst endanlegur.

Hinn 25. mars samþykkti Alþingi lög nr. 23/2010, um breytingu á lögum um tekjuskatt, sem heimilar ríkisskattstjóra að krefjast kyrrsetningar eigna hjá aðilum sem grunaðir eru um stórfelld brot á framtalsreglum eða ef talin er veruleg hætta á að stórfelld vanhöld verði á skattskilum.

Hinn 29. mars veitti Fjármálaeftirlitið Arctica Finance hf. starfsleyfi sem verðbréfafyrirtæki, samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki. Samhliða fékk Arctica ehf. heimild til að eiga og fara með yfir 50% eignarhlut í Arctica Finance.

Hinn 30. mars staðfesti matsfyrirtækið Standard & Poor's lánshæfiseinkunnir Ríkissjóðs Íslands fyrir erlendar langtíma- og skammtímaskuld-

bindingar BBB-/A-3. Lánshæfiseinkunnir fyrir innlendar langtíma- og skammtímaskuldbindingar voru lækkaðar í BBB/A-3 úr BBB+/A-2. Lánshæfiseinkunnirnar voru teknar af gátlista, þar sem þær höfðu verið með neikvæðum horfum frá 5. janúar 2010. Horfur voru áfram neikvæðar.

Hinn 30. mars gaf matsfyrirtækið Standard & Poor's út árlega skýrslu sína um Ísland. Þar kom meðal annars fram að grunnstoðir efnahagslífsins væru sterkar og að horfur væru betri hvað varðar erlenda lánsfjármögnun en að erfitt gæti reynst að afnema gjaldeyrishöft.

Apríl 2010

Hinn 6. apríl breytti matsfyrirtækið Moody's horfum á lánshæfiseinkunn ríkissjóðs úr stöðugum í neikvæðar. Megináståæða var að sögn Moody's óvissa um erlenda lánsfjármögnun.

Hinn 12. apríl kom út skýrsla rannsóknarnefndar Alþingis um aðdraganda og orsök falls íslensku bankanna árið 2008. Skýrslan var gefin út í prentuðu formi og birt á vef Alþingis.

Hinn 13. apríl veitti Fjármálaeftirlitið Alfa verðbréfum hf. starfsleyfi sem verðbréfafyrirtæki samkvæmt 5. tl. 1. mgr. 4. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Hinn 14. apríl hófst eldgos í Eyjafjallajökli eftir að minna gos hafði staðið frá 20. mars á Fimmvörðuhálsi austan við jökulinn. Gosið í jöklinum olli miklum truflunum á flugi innanlands og í Evrópu og dró verulega úr ferðamannastraumi til Íslands fram eftir sumri. Um miðjan maí var eldgosinu að mestu lokið.

Hinn 16. apríl samþykkti framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins aðra endurskoðun efnahagsáætlunar íslenskra stjórnvalda. Að ósk íslenskra stjórnvalda var samþykkt að framlengja lánafyrirgreiðslu sjóðsins um þrjá mánuði, til loka ágúst 2011, vegna þeirra tafa sem höfðu orðið á endurskoðun áætlunarinnar. Með samþykkt framkvæmdastjórnarinnar varð þriðji áfangi lánafyrirgreiðslunnar til reiðu, að upphæð 105 milljónir SDR. Sú upphæð er jafnvirði 160 milljóna Bandaríkjadala eða um 20 ma.kr. Einnig varð heimil lánafyrirgreiðsla frá Norðurlöndunum og Póllandi að fjárhæð um 85 ma.kr.

Hinn 22. apríl fóru stjórnir Byrs Sparisjóðs og Sparisjóðsins í Keflavík fram á að Fjármálaeftirlitið tæki yfir starfsemi sparisjóðanna í kjölfar þess að samningaviðræðum við kröfuhafa þeirra lauk án árangurs. Í ákvörðunum Fjármálaeftirlitsins um ráðstöfun eigna og skulda sparisjóðanna kemur fram að eignir og innlán Byrs Sparisjóðs hafi verið fluttar til nýs viðskiptabanka, Byrs hf., og eignir og innlán Sparisjóðsins í Keflavík hafi verið fluttar til nýs sparisjóðs, SpKef Sparisjóðs. Bæði fjármálafyrirtækin eru að fullu í eigu ríkisins.

Hinn 23. apríl samþykkti Alþingi lög nr. 31/2010, um breytingar á lögum um gjaldþrotaskipti, sem fólust í því að frestir til að rifta ráð-

stöfunum þrotamanna skyldu miðast við fjögur ár fyrir frestdag til að tryggja að hægt verði að ganga frá þeim málum sem upp koma í kjölfar bankahrunsins án þess að hætta sé á að hagsmunir spillist vegna álags og tímaskorts.

Hinn 23. apríl breytti matsfyrirtækið Moody's horfum á lánshæfismati Ríkissjóðs Íslands úr neikvæðum í stöðugar. Einkunn Íslands var eftir sem áður Baa3 á innlendum og erlendum langtímaskuldbindingum og P-3 á skammtímaskuldbindingum. Breytingin átti rætur sínar að rekja til bættrar erlendrar lausafjárstöðu ríkissjóðs í kjölfar annarrar endurskoðunar efnahagsáætlunar íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins.

Hinn 23. apríl veitti Fjármálaeftirlitið KEA svf. heimild til að fara með virkan eignarhlut í Sparisjóði Höfðhverfinga.

Hinn 27. apríl gaf matsfyrirtækið Moody's út árlega skýrslu sína um Ísland. Þar kom fram að náðst hefði stöðugleiki í efnahagslífi en að aðhald í ríkisfjármálum og veik fjárfesting myndu að líkindum leiða til viðvarandi efnahagslægðar út árið 2010.

Hinn 30. apríl gerði Seðlabanki Íslands breytingar á reglum um gjaldeyrismál. Reglurnar voru gerðar skýrari, hámarksfjárhæð heimildar til kaupa á erlendum gjaldeyri vegna ferðalaga var lækkuð og breyting gerð á sérstökum undanþágum til að taka af allan vafa um ólögmæti aflandsviðskipta.

Maí 2010

Hinn 5. maí ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að lækka vexti bankans um 0,5 prósentur. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana lækkuðu í 7,0% og hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 8,25%. Vextir á lánum gegn veði til sjö daga lækkuðu í 8,5% og daglánavextir í 10,0%.

Hinn 19. maí undirrituðu Seðlabanki Íslands (SÍ), Seðlabanki Lúxemborgar (BCL) og skiptastjóri Landsbankans í Lúxemborg samkomulag um kaup SÍ á 98% útistandandi skuldabréfa Avens B.V. Skuldabréfin voru í eigu Landsbankans í Lúxemborg en veðsett BCL í tengslum við lausafjárfyrirgreiðslu á árinu 2008. Fékk SÍ full yfirráð yfir eignum Avens, sem var stærsti einstaki eigandi krónueigna utan Íslands með um 120 ma.kr. eða um fjórðung allra krónueigna erlendra aðila á þeim tíma sem viðskiptin voru gerð.

Hinn 26. maí sendi Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) frá sér formlega athugasemd (e. letter of formal notice) þar sem fram kemur það álit stofnunarinnar að íslenskum stjórnvöldum hafi borið skylda til þess að setja upp innstæðutryggingar sem tryggi innstæður að því lágmarki sem tilskipun um innlánatryggingakerfi nr. 94/19/EB kveður á um, eða 20.000 evrur.

Hinn 28. maí samdi Seðlabanki Íslands fyrir hönd Ríkissjóðs Íslands um kaup á rösklega 2% hluta af útgefnum evruskuldabréfum Avens

B.V. Með viðskiptunum varð ríkissjóður eigandi að öllum útgefnum skuldabréfum félagsins í evrum (en áður hafði hann tryggt sér 98% af útistandandi skuldabréfum félagsins við undirskrift samnings í Lúxemborg 19. maí).

Hinn 30. maí seldi ríkissjóður 26 lífeyrissjóðum íbúðabréf að nafnverði 90 ma.kr. sem ríkissjóður hafði eignast við hrunið og með kaupum frá Seðlabankanum í Lúxemborg. Lífeyrissjóðirnir keyptu bréfin miðað við 7,2% ávöxtun og fjármögnuðu kaupin með sölu á erlendum eignum. Við söluna lækkaði hrein skuld ríkisins í erlendri mynt sem hafði aukist vegna fjármögnunar áðurnefndra samninga í Lúxemborg. Jafnframt jókst gjaldeyrisforði Seðlabankans um 82 ma.kr.

Júní 2010

Hinn 1. júní samþykkti Alþingi lög nr. 49/2010, um breytingu á lögum um stimpilgjald, og lögum um aukatekjur ríkissjóðs, þar sem tímabundið er heimiluð undanþága stimpilgjalds við endurfjármögnun bílalána auk þess sem rýmkuð var undanþága frá greiðslu þinglýsingargjalda vegna endurfjármögnunar fasteignaveðskuldabréfa og bílalána einstaklinga.

Hinn 9. júní var undirritaður tvíhliða gjaldmiðlaskiptasamningur milli Seðlabanka Kína og Seðlabanka Íslands. Fjárhæð samningsins er 66 m.kr. eða 3,5 milljarðar kínversk júan. Samningurinn gildir í þrjú ár og er hægt að framlengja hann að gefnu samþykki beggja aðila.

Hinn 9. júní var aðildarumsókn Fjármálaeftirlitsins að Alþjóðasambandi verðbréfaeftirlitsstofnana (IOSCO) samþykkt. Með aðildinni getur Fjármálaeftirlitið skipst á upplýsingum um verðbréfaviðskipti við flestar þjóðir heims innan ramma gildandi laga.

Hinn 10. júní tóku gildi ný lög um vátryggingastarfsemi, nr. 56/2010, og leystu af hólmi eldri lög, nr. 60/1994. Lögin gilda um frumtryggingastarfsemi á sviði skaðatrygginga og persónutrygginga auk hvers konar endurtrygginga en eftirlit með þeim er sem fyrr í höndum Fjármálaeftirlitsins.

Hinn 10. júní samþykkti Alþingi lög nr. 60/2010, um breytingu á lögum um gjaldþrotaskipti, sem miða að því að bæta réttarstöðu skuldara, m.a. svo að þeir geti dvalið áfram í íbúðarhúsnæði um nokkurn tíma við gjaldþrotaskipti eða eftir nauðungarsölu. Einnig var bætt við ákvæðum um að ef eign er seld nauðungarsölu á eðlilegu markaðsverði, reiknist mismunur skuldaranum til góða.

Hinn 10. júní samþykkti Alþingi lög nr. 70/2010, um breytingar á atvinnuleysistryggingum og húsaleigubótum, þar sem m.a. réttur til hlutfallslegra bóta á móti skertu starfshlutfalli framlengist til loka ársins 2010, tekjur úr séreignarsjóðum skerði ekki atvinnuleysisbætur (afturvirkt frá 1. mars 2009) og við framkvæmd laganna skuli tekið tillit til alþjóðlegra skuldbindinga. Breyting á lögum um húsaleigubætur felur í sér að tekjur úr séreignarlífeyrissjóði skerði ekki bætur.

Hinn 11. júní samþykkti Alþingi lög nr. 67/2010, um heimild fjármálafyrirtækis til að veita veðréttindi í tengslum við uppgjör vegna ráðstöfunar Fjármálaeftirlitsins á eignum og skuldum vegna sérstakra aðstæðna á fjármálamarkaði. Var það gert til að auðvelda uppgjör milli gömlu og nýju bankanna.

Hinn 12. júní samþykkti Alþingi lög nr. 75/2010, um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki. Breytingarnar fela í sér hertar reglur og aukið eftirlit og má þar m.a. nefna auknar eftirlitsheimildir Fjármálaeftirlitsins, skyldu til þess að halda sérstaka skrá um stærri lántakendur, þrengri og skýrari skilyrði fyrir því að fjármálafyrirtæki eigi eigin hluti, bann við lánveitingum með veði í eigin hlutabréfum eða stofnfjárbréfum, þröngar skorður við lánveitingum til tiltekinna aðila sem tengdir eru fyrirtækinu, þrengri reglur um stórar áhættuskuldbindingar og reglur um hvernig megi standa að hvatakerfum, kaupaukakerfum og starfslokasamningum.

Hinn 14. júní samþykkti Alþingi lög nr. 78/2010, um breytingu á lögum um gjaldeyrismál og tollalögum, þar sem Seðlabanka Íslands var algerlega falin meðferð rannsóknar og álagning sekta í tengslum við eftirlit með lögum og reglum um gjaldeyrismál.

Hinn 15. júní samþykkti Alþingi lög nr. 95/2010, um breytingar á lögum um aðför og lögum um gjaldþrotaskipti o.fl., þar sem meðal annars nauðasamningur er gerður að virkara úrræði fyrir skuldara og skilyrði eru rýmkuð fyrir því að knýja fram árangurslaust fjárnám og gjaldþrotaskipti.

Hinn 15. júní samþykkti Alþingi lög nr. 99/2010, um ívilnanir vegna nýfjárfestinga á Íslandi, en markmið þeirra laga er að örva og efla fjárfestingu í atvinnurekstri á Íslandi með því að tilgreina með gagnsæjum hætti í lögum hvaða heimildir stjórnvöld og sveitarfélög hafa til að veita skilgreindar ívilnanir til fjárfestingarverkefna, svo að horfið verði frá því fyrirkomulagi sem tíðkast hefur að gera sértæka fjárfestingarsamninga vegna einstakra verkefna á grundvelli sérstakra heimildarlaga frá Alþingi.

Hinn 16. júní samþykkti Alþingi lög nr. 92/2010, um breytingu á lögum um tekjuskatt, ívilnun vegna endurbóta og viðhalds. Við álagningu 2011 og 2012 má draga frá tekjum 50% af þeirri fjárhæð sem greidd er vegna vinnu án virðisaukaskatts sem unnin er á árunum 2010 og 2011, að hámarki 200.000 kr. hjá einstaklingi og 300.000 kr. hjá hjónum og samsköttuðum, vegna viðhalds og endurbóta á íbúðar- og frístundahúsnæði til eigin nota.

Hinn 16. júní féllu dómar í Hæstarétti Íslands í svokölluðum gengistryggingarmálum, þar sem tekist var á um lögmæti sk. gengistryggðs bílasamnings. Niðurstaða Hæstaréttar var sú að umræddur samningur væri í raun lánssamningur, en ekki bílasamningur, og að lánið sem um ræddi væri lán í íslenskum krónum en ekki erlendri mynt, en einnig að það væri andstætt ákvæðum vaxtalaga að gengistryggja höfuð-

stól lánsins. Dómurinn var afar fordæmisgefandi um túlkun sk. gengistryggðra lánasamninga, en þó var þeirri spurningu enn ósvarað hvernig fara ætti með uppgjör þeirra að teknu tilliti til vaxta.

Hinn 22. júní leysti Ríkissjóður Íslands til sín skuldabréf í evrum með gjalddaga 2011 og 2012 í kjölfar opins útboðs. Kaupin námu alls 160 milljónum evra af fyrra bréfinu og 32 milljónum evra af því síðara að nafnvirði. Einnig var ákveðið að nýta tvíhliða lánsheimildir sem samið hafði verið um við Danmörku, Finnland, Noreg, Pólland og Svíþjóð í tengslum við efnahagsáætlun íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Heildarfjárhæðin nemur jafnvirði 639 milljóna evra og bætist við gjaldeyrisforða Seðlabanka Íslands.

Hinn 23. júní ákvað peningastefnunefnd að lækka vexti bankans um 0,5 prósentur. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana lækkuðu í 6,5%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 7,75%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga í 8,0% og daglánavextir í 9,5%.

Hinn 24. júní samþykkti Alþingi lög nr. 100/2010, um stofnun sérstaks embættis umboðsmanns skuldara, sem hefur það hlutverk að veita einstaklingum endurgjaldslausa aðstoð við að öðlast heildarsýn á fjármál sín og leita leiða til úrlausnar á þeim. Umboðsmanni skuldara er ætlað að hafa milligöngu um samskipti og samninga við lánardrottna, fara með framkvæmd greiðsluaðlögunar, taka við erindum skuldara, gæta hagsmuna þeirra og bregðast við ef gengið er á réttindi þeirra. Einnig á hann að veita alhliða ráðgjöf og fræðslu um fjármál heimilanna.

Hinn 24. júní samþykkti Alþingi lög nr. 101/2010, um greiðsluaðlögun einstaklinga, en markmið þeirra laga er að gera einstaklingum í verulegum greiðsluerfiðleikum kleift að endurskipuleggja fjármál sín og koma á jafnvægi milli skulda og greiðslugetu þannig að raunhæft sé að skuldari geti staðið við skuldbindingar sínar um fyrirsjáanlega framtíð.

Hinn 24. júní samþykkti Alþingi lög nr. 102/2010, um breytingu á lögum um tímabundna greiðsluaðlögun fasteignaveðkrafna á íbúðarhúsnæði, þar sem úrræði laga um tímabundna greiðsluaðlögun fasteignaveðkrafna á íbúðarhúsnæði eru fest í sessi, þannig að ekki verði lengur um tímabundið úrræði að ræða.

Hinn 24. júní samþykkti Alþingi lög nr. 103/2010, um tímabundið úrræði einstaklinga sem eiga tvær fasteignir til heimilisnota, en samkvæmt lögunum getur einstaklingur sem greiðir fasteignaveðkröfur af tveimur fasteignum vegna kaupa á fasteign sem ætluð var til að halda heimili í, óskað eftir því að ráðstafa annarri eigninni til veðhafa. Lögin gilda frá 1. ágúst 2010 til ársloka 2011.

Hinn 24. júní samþykkti Alþingi lög nr. 104/2010, um tímabundna breytingu á lögum um tekjuskatt, varðandi skattalega meðferð á eftirgjöf skulda, bæði varðandi lögaðila og aðila í sjálfstæðum atvinnurekstri og svo einstaklinga, vegna þess óvenjulega ástands sem uppi er, svo að tímabundið verði heimilt, að uppfylltum tilteknum skilyrðum,

að telja einungis ákveðið hlutfall þeirrar fjárhæðar sem gefin er eftir til skattskyldra tekna.

Hinn 30. júní sendu Seðlabanki Íslands og Fjármálaeftirlitið fjármálafyrirtækjum tilmæli í tilefni af dómum Hæstaréttar Íslands í sk. gengistryggingarmálum. Var það gert á grundvelli þeirrar óvissu sem skapast hafði á meðan ekki hefði verið skorið úr um umfang og lánakjör þeirra samninga sem dómarnir næðu yfir. Var óvissan talin grafa undan festu í viðskiptum á fjármálamarkaði og fjármálastöðugleika í heild. Með tilmælunum var því m.a. beint til fjármálafyrirtækjanna að miða við þá vexti sem Seðlabanki Íslands ákveður með hliðsjón af lægstu vöxtum á nýjum almennum óverðtryggðum eða verðtryggðum útlánum í stað erlendrar vaxtaviðmiðunar.

Júlí 2010

Hinn 6. júlí undirrituðu forsætisráðherra, fjármálaráðherra, efnahags- og viðskiptaráðherra, seðlabankastjóri og forstjóri Fjármálaeftirlitsins samkomulag um skipun nefndar um fjármálastöðugleika. Að grunni til byggjast samkomulagið og starf nefndarinnar á fyrra samkomulagi ráðuneytanna og stofnananna frá árinu 2006 um samráð varðandi fjármálastöðugleika og viðbúnað. Í nefndinni sitja fulltrúar efnahags- og viðskiptaráðuneytis, forsætisráðuneytis, fjármálaráðuneytis, Fjármálaeftirlits og Seðlabanka Íslands. Fulltrúi efnahags- og viðskiptaráðuneytis er formaður nefndarinnar og stýrir starfi hennar.

Hinn 7. júlí kynnti ríkisstjórnin átak til að auka atvinnu. Endurgreiðsla virðisaukaskatts vegna vinnu við íbúðar- og sumarhús yrði hækkuð úr 60% í 100%. Einstaklingum yrði veittur frádráttur allt að 200 þ.kr. og hjónum allt að 300 þ.kr. frá tekjuskattsstofni vegna viðhalds.

Hinn 7. júlí sendi umboðsmaður Alþingis samhljóða fyrirspurnarbréf til bæði Seðlabanka Íslands og Fjármálaeftirlitsins í tilefni útgáfu þeirra síðarnefndu á tilmælum þann 30. júní í kjölfar dóma Hæstaréttar Íslands í sk. gengistryggingarmálum. Voru í bréfinu settar fram ítarlegar spurningar í nokkrum liðum og gefinn frestur til 16. júlí til svara. Eftir að hafa fengið frestinn framlengdan um viku sökum umfangs spurninganna og anna starfsmanna svaraði Seðlabanki Íslands umboðsmanni hinn 23. júlí, en Fjármálaeftirlitið svaraði fyrir sitt leyti sama dag.

Hinn 12. júlí var birt skýrsla sérfræðinga Alþjóðagjaldeyrissjóðsins um breytingar á skattkerfinu. Skýrslan var unnin fyrir fjármálaráðuneytið sem vildi fá leiðbeiningar um hugsanlegar endurbætur m.t.t. hagvaxtar og hagkvæmni, auk þess sem mæta þyrfti aukinni tekjuþörf sem næmi 1-2% af VLF til meðallangs tíma. Í skýrslunni er íslenska skattkerfinu almennt hrósað og settar fram tillögur um tekjuaukningu. Þær byggjast að mestu á tekjuöflun með tekjuskatti einstaklinga og virðisaukaskatti, en þó einnig á hækkun tekjuskatts fyrirtækja, fjármagnstekjuskatts og skatta á eldsneyti.

Hinn 13. júlí varð Fjármálaeftirlitið við beiðni Avant hf. um að skipa félaginu bráðabirgðastjórn á grundvelli 100. gr. a. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, sbr. 4. gr. laga nr. 44/2009.

Hinn 16. júlí var tilkynnt um heildaraflamark fisktegunda á fiskveiðiárinu sem byrjaði 1. september 2010. Leyfilegur þorskafli var aukinn um 10 þúsund tonn í samræmi við ráðgjöf, en ýsu- og ufsaheimildir dregnar saman, þó minna en ráðlagt var. Veiði á úthafsrækju var gefin frjáls.

Hinn 29. júlí breytti matsfyrirtækið Moody's horfum á lánshæfiseinkunn ríkissjóðs fyrir erlendar og innlendar skuldbindingar úr stöðugum í neikvæðar.

Ágúst 2010

Hinn 16. ágúst samþykkti Fjármálaeftirlitið umsókn Eignasafns Seðlabanka Íslands (ESÍ) ehf. um heimild félagsins til að fara með virkan eignarhlut í Sjóvá-Almennum tryggingum hf. Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. er að fullu í eigu Seðlabanka Íslands. Aðrir hluthafar Sjóvár-Almennra trygginga hf. eru Íslandsbanki hf. með 9,3% hlutafjár og SAT eignarhaldsfélag hf. með 17,67% hlutafjár.

Hinn 17. ágúst gekk í gildi samkomulag um samvinnu Norðurlandanna og Eystrasaltsríkja yfir landamæri til að tryggja fjármálastöðugleika og samhæfa viðbrögð við fjármálaáfalli sem snertir fleiri en eitt ríki. Samkomulagið er ekki lagalega bindandi en á grundvelli þess verður unnt að efla samvinnu og samhæfa viðbrögð, meðal annars með betri upplýsingagjöf milli stofnana.

Hinn 18. ágúst ákvað peningastefnunefnd að lækka vexti bankans um 1 prósentu. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana lækkuðu í 5,5%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 6,75%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga í 7,0% og daglánavextir í 8,5%.

Hinn 31. ágúst hóf Seðlabankinn að kaupa gjaldeyri af viðskiptavökum á millibankamarkaði með gjaldeyri. Tilgangur kaupanna var að auka þann hluta gjaldeyrisforða Seðlabankans sem ekki er fenginn að láni. Seðlabankinn ákvað að kaupa 500 þúsund evrur af hverjum viðskiptavaka einu sinni í viku, á þriðjudögum.

Hinn 31. ágúst afturkallaði Fjármálaeftirlitið starfsleyfi SPRON Verðbréfa og Rekstrarfélags SPRON hf. en í báðum tilvikum höfðu fyrirtækin afsalað sér leyfi sínu.

September 2010

Hinn 14. september sendi Fjármálaeftirlitið dreifibréf til lánastofnana um meðferð rekstrar-, einka- og fjármögnunarleigusamninga. Í dreifibréfinu var eftirfarandi beint til lánastofnana: „Á meðan ekki hefur endanlega verið skorið úr um hvort rekstrar-, einka- og fjármögnunarleigusamningar falli undir gildissvið VI. kafla vaxtalaga og hvort þeir innihaldi óskuldbindandi gengistryggingarákvæði, skal meðferð slíkra eignaleigusamninga vera með sama hætti og umræddra kaupleigusamninga viðkomandi lánastofnana. Með öðrum orðum, að meðferð þeirra verði í samræmi við tilmæli Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands frá 30. júní sl., sem aðgengileg eru á vefsíðu Fjármálaeftirlitsins."

Hinn 16. september gekk dómur í Hæstarétti Íslands þar sem tekist var á um meðferð eftirstöðva af sk. gengistryggðum bílasamningi sem féll undir fordæmi dómanna frá 16. júní. Niðurstaða Hæstaréttar var sú að við útreikning eftirstöðva yrði ekki miðað við umsamda vexti af erlendum gjaldmiðlum, þar eð forsendur fyrir því hefðu brostið með því að gengistryggingarþáttur slíkra samninga hefði verið dæmdur ólögmætur. Þess í stað ætti að miða við lægstu auglýsta vexti Seðlabanka Íslands af nýjum óverðtryggðum útlánum. Dómurinn var afar fordæmisgefandi um meðferð eftirstöðva sk. gengistryggðra lánasamninga.

Hinn 17. september var birt skýrsla sérstakrar nefndar forsætisráðherra, þar sem lýst var því áliti að engir augljósir lagalegir annmarkar væru á samningum um kaup Magma Energy Sweden á hlutum í HS orku. Aðrir tækir kostir á lagatúlkun um samband kaupandans við móðurfélag sitt gætu þó leitt til annarrar niðurstöðu.

Hinn 19. september seldi Seðlabankinn 99,89% hlut sinn í danska bankanum FIH, sem Seðlabankinn tók að veði fyrir 500 milljóna evra þrautavaraláni til Kaupþings í október 2008. Söluverðið er samtals 5 milljarðar danskra króna (sem nemur 103 ma.kr. eða 670 milljónum evra). Kaupin eru tengd afkomu FIH til ársins 2014.

Hinn 20. september gaf matsfyrirtækið Moody's út álit í kjölfar dóms Hæstaréttar hinn 16. september um gengisbundin lán. Taldi matsfyrirtækið dóminn draga úr óvissu en ekki hafa áhrif á lánshæfismat Ríkissjóðs Íslands.

Hinn 20. september veitti Fjármálaeftirlitið ALM fjármálaráðgjöf hf. starfsleyfi sem verðbréfafyrirtæki skv. 5. tl. 1. mgr. 4. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Hinn 21. september veitti Fjármálaeftirlitið Annex ehf. heimild til að fara með virkan eignarhlut allt að 50 prósentum í ARM verðbréfum hf., sbr. VI. kafla laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Hinn 22. september ákvað peningastefnunefnd Seðlabankans að lækka vexti um 0,75 prósentur. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana lækka í 4,75% og hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 6,0%. Vextir á lánum gegn veði til sjö daga lækka í 6,25% og daglánavextir í 7,75%.

Hinn 23. september veitti Fjármálaeftirlitið Virðingu hf. auknar starfsheimildir sem verðbréfafyrirtæki og var starfsleyfi félagsins endurútgefið með tilliti til þess.

Hinn 29. september samþykkti framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins þriðju endurskoðun af sjö á efnahagsáætlun íslenskra stjórnvalda og sjóðsins. Með samþykkt framkvæmdastjórnarinnar varð fjórði áfangi lánafyrirgreiðslunnar til reiðu, að fjárhæð 105 milljónir SDR. Sú fjárhæð er jafnvirði 162 milljóna Bandaríkjadala eða tæplega 19 ma.kr. Við samþykkt stjórnar AGS er einnig gert ráð fyrir lánafyrirgreiðslu

frá Norðurlöndum að fjárhæð 444 milljónir evra og Póllandi að fjárhæð 71 milljón Bandaríkjadala. Einnig fór fram reglubundin umræða í framkvæmdastjórn sjóðsins um stöðu og horfur í íslenskum efnahagsmálum.

Október 2010

Hinn 5. október var skýrsla eftirlitsnefndar um aðgerðir í þágu einstaklinga, heimila og fyrirtækja vegna banka- og gjaldeyrishrunsins kynnt í ríkisstjórn og fyrir formönnum stjórnarandstöðuflokka. Markmið laga um sértæka skuldaaðlögun er að hraða endurreisn íslensks efnahagslífs og koma jafnvægi á skuldir heimila og fyrirtækja. Nefndin mat árangur af starfi fjármálafyrirtækjanna við skuldaaðlögun heimila og fyrirtækja og kom með ábendingar í skýrslunni um hvað mætti betur fara.

Hinn 14. október samþykkti Alþingi lög nr. 128/2010, um breytingu á lögum nr. 101/2010, um greiðsluaðlögun einstaklinga, vegna mikils álags á hið nýstofnaða embætti umboðsmanns skuldara. Var breytingunni ætlað að létta á stöðu skuldara með þeim hætti að þeim aðilum sem lagt hefðu inn umsókn um greiðsluaðlögun til umboðsmanns skuldara yrði veittur frestur á greiðslum þegar við móttöku umsóknar, en ekki við samþykkt umsóknar.

Hinn 14. október undirrituðu fjármálaráðuneytið, slitastjórn Byrs sparisjóðs og stjórn Byrs hf. samkomulag um uppgjör og eignarhald Byrs hf. með yfirtöku slitastjórnar Byrs sparisjóðs. Hlutur ríkisins í Byr hf. verður 5,2%. Hlutur Byrs sparisjóðs, 94,8%, verður í vörslu og umsjón fjármálaráðuneytisins þar til að slitastjórnin kallar eftir honum, líklega innan tveggja ára. Með þessu er Byr hf. fullfjármagnaður og uppfyllir eiginfjár- og lausafjárkvaðir Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Ríkissjóður veitir Byr hf. allt að 5 ma.kr. víkjandi lán á markaðskjörum til 10 ára, sem þó er ráðgert að greiða upp á 5 árum. Kröfu Byrs sparisjóðs á Byr hf. verður breytt í hlutafé.

Hinn 15. október veitti Fjármálaeftirlitið Arion banka hf. heimild til að eiga og fara með virkan eignarhlut í Valitor hf. Arion banki hf. óskaði eftir heimild til að auka virkan eignarhlut sinn í Valitor hf. óbeint í gegnum hlutdeild sína í Valitor Holding hf., sbr. 40. gr. laga um fjármálafyrirtæki. Fjármálaeftirlitið telur Arion banka hæfan til að eiga og fara með eignarhlutinn m.a. með tilliti til heilbrigðs og trausts rekstrar Valitors hf. Fjármálaeftirlitið veitti hinn 12. október Arion banka heimild til að fara með yfir 50% eignarhlut í Valitor hf.

Hinn 15. október gaf sjávarútvegsráðuneytið út 15 þúsund tonna aflaheimild til veiða á íslenskri sumargotssíld á fiskveiðiárinu 2010/2011.

Hinn 15. október kynnti nefnd um erlenda fjárfestingu þriðju skýrslu sína um lögmæti fjárfestingar Magma Energy Sweden í dótturfélögum HS orku. Telur nefndin að ekki séu frekari ástæður til athugasemda vegna kaupanna og vísar þar til tveggja fyrri álita, þar sem meirihluti nefndarinnar taldi kaup Magma á HS orku standast lög.

Hinn 18. október tilkynnti Fjármálaeftirlitið að það hefði hinn 1. október afturkallað starfsleyfi ALMC hf. (áður Straums-Burðaráss fjárfestingabanka) sem viðskiptabanka, þar sem fyrirtækið var tekið til slita skv. XII. kafla laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, sbr. 6. tölul. 1. mgr. 9. gr. sömu laga.

Hinn 20. október samþykkti Alþingi lög nr. 129/2010, um breytingu á lögum um nauðungarsölu, nr. 90/1991. Þar sem skammt var síðan umboðsmaður skuldara hafði tekið til starfa og nokkurn tíma myndi taka að leysa úr þeim málum sem þar biðu úrlausnar, var lögum um nauðungarsölu breytt og sá frestur, sem gerðarþoli hefði til að óska eftir því við sýslumann að fresta í allt að þrjá mánuði töku ákvörðunar um framhald uppboðs á eign, lengdur til 31. mars 2011.

Hinn 21. október var ákveðið á fundi strandríkja að heildarafli úr norsk-íslenska síldarstofninum yrði 988 þúsund tonn árið 2011. Heildarafli af kolmunna var ákveðinn 44 þúsund tonn. Er hlutur Íslands 143 þúsund tonn af síld og 6500 tonn af kolmunna.

Nóvember 2010

Hinn 1. nóvember tilkynnti Seðlabankinn að endurskoðun á reglum um gjaldeyrismál nr. 370/2010 væri lokið. Taldi Seðlabankinn ekki þörf á breytingum og héldust gildandi reglur því óbreyttar.

Hinn 1. nóvember gaf matsfyrirtækið Moody's frá sér yfirlýsingu þar sem fram kom að áframhaldandi neikvæðar horfur á lánshæfiseinkunn ríkissjóðs endurspegluðu óvissu í efnahagsmálum og fjármálakerfinu.

Hinn 3. nóvember ákvað peningastefnunefnd Seðlabankans að lækka vexti bankans um 0,75 prósentur. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana lækkuðu í 4,0%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum í 5,25%, vextir á lánum gegn veði til sjö daga í 5,5% og daglánavextir í 7,0%.

Hinn 3. nóvember sendi Már Guðmundsson seðlabankastjóri frá sér sérstaka yfirlýsingu sem gefin var út í því skyni að útskýra stefnuramma og áform varðandi afnám gjaldeyrishaftanna. Í yfirlýsingunni fór seðlabankastjóri yfir stöðu haftanna og útskýrði hvaða skilyrði þyrftu að vera fyrir hendi svo að mögulegt yrði að afnema þau.

Hinn 3. nóvember hækkaði sjávarútvegsráðuneytið hámarksafla af íslenskri sumargotssíld úr 15 þúsund tonnum í 40 þúsund tonn.

Hinn 14. nóvember lauk tveggja vikna heimsókn sendinefndar Alþjóðagjaldeyrissjóðsins til Íslands undir forystu Julie Kozack. Sendinefndin ræddi við íslensk stjórnvöld um fjórðu endurskoðun efnahagsáætlunar íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Sendinefndin átti fundi með stjórnvöldum, þingmönnum, háskólasamfélaginu, fulltrúum einkageirans og aðilum vinnumarkaðarins.

Hinn 16. nóvember samþykkti Alþingi lög nr. 132/2010, um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, varðandi ákvæði um slitameðferð og gjaldþrotaskipti hinna föllnu viðskiptabanka. Var breytingin gerð í kjölfar ábendinga af hálfu skilanefnda og slitastjórna hinna föllnu viðskiptabanka vegna dóma sem kveðnir voru upp af áfrýjunardómstóli í Frakklandi 4. nóvember 2010. Af dómunum mátti draga þá ályktun að fyrir hendi kynni að vera ákveðin réttaróvissa er lyti að upphafi slitameðferðar fjármálafyrirtækja eftir almennum reglum. Þar sem verulegir hagsmunir væru í húfi þótti nauðsynlegt að eyða öllum vafa um aðkomu dómstóla að slitameðferðinni og tryggja að enginn vafi gæti leikið á því að formskilyrðum tilskipunar 2001/24/EB, um endurskipulagningu og slit lánastofnana, væri fullnægt.

Hinn 19. nóvember gaf sjávarútvegsráðuneytið út loðnukvóta fyrir vetrarvertíð 23. nóvember 2010 - 30. apríl 2011, alls 200 þúsund tonn.

Hinn 25. nóvember féll í Hæstarétti Íslands dómur nr. 274/2010 vegna laga um ábyrgðarmenn, nr. 32/2009. Í málinu voru tveir ábyrgðarmenn krafðir um skuld sem héraðsdómur hafði létt af aðalskuldara með nauðasamningi til greiðsluaðlögunar. Hæstiréttur staðfesti dóm undirréttar um að réttur kröfuhafans á hendur sjálfskuldarábyrgðarmönnum skuldabréfsins nyti verndar 72. gr. stjórnarskrárinnar og að þau réttindi yrðu ekki skert án bóta með afturvirkri íþyngjandi löggjöf. Ákvæði laga um ábyrgðarmenn stæðist því ekki stjórnarskrá.

Hinn 30. nóvember samþykkti Alþingi lög nr. 135/2010, um breytingu á lögum um greiðsluaðlögun einstaklinga, nr. 101/2010, og fleiri lögum með það að markmiði að sníða ýmsa annmarka af lögum um greiðsluaðlögun, skýra ákvæði og tryggja virkni greiðsluaðlögunar og samræmda framkvæmd hennar.

Desember 2010

Hinn 1. desember tilkynnti Framtakssjóður Íslands að athugun Samkeppniseftirlitsins og áreiðanleikakönnun vegna kaupa sjóðsins á eignarhaldsfélaginu Vestia af Landsbankanum væri lokið. Verðmat breyttist nokkuð í ferlinu og Landsbankinn heldur eftir meiru af eignum félagsins en gert var ráð fyrir við kaupin 20. ágúst. Því er kaupverðið 15,5 ma.kr. í stað þeirra 19,5 ma.kr. sem gert var ráð fyrir í ágúst.

Hinn 3. desember kynnti ríkisstjórnin samkomulag við lánastofnanir og lífeyrissjóði um aðgerðir vegna skulda- og greiðsluvanda heimilanna. Lántakendum í greiðsluvanda með yfirveðsettar eignir býðst að fá eftirstöðvar skulda færðar niður að 110% af verðmæti eignar. Upphafleg greiðslubyrði þarf þó að vera yfir 20% af tekjuskattstofni að viðbættum fjármagnstekjum. Lækkun veðskulda gæti orðið allt að 4 m.kr. hjá einstaklingi og 7 m.kr. hjá hjónum/sambýlisfólki eða einstæðum foreldrum. Mun ítarlegra mat á eignum og greiðslugetu þarf að koma til ef um meiri niðurfærslu er að ræða, að hámarki 15 m.kr. hjá einstaklingi og 30 m.kr. hjá hjónum/sambýlisfólki og einstæðum foreldrum. Breytingar voru jafnframt gerðar á sértækri skuldaaðlögun til að úrræðið myndi nýtast fleiri heimilum. Rúmlega 2 ma.kr. yrði varið til að

viðhalda sérstakri hækkun vaxtabóta sem var við lýði 2009-2010. Nýtt tímabundið úrræði yrði síðan mótað til að greiða niður vaxtakostnað vegna íbúðarhúsnæðis. Lánveitendur munu einnig kappkosta að ná til allra heimila sem eru í vanskilum og bjóða þeim viðhlítandi lausnir fyrir 1. maí 2011. Í tengslum við samkomulagið um skuldavandann lýsti ríkisstjórnin því yfir að dregið yrði úr tengingum milli bóta lífeyrissjóða og almannatrygginga og að frítekjumark ellilífeyrisþega myndi verða hækkað í áföngum á árunum 2013-2015.

Hinn 7. desember samþykkti Alþingi fjáraukalög fyrir 2010. Áætlaðar tekjur ársins 2010 hækka um 16 ma.kr., einkum vegna meiri eignasölu, en áætluð gjöld lækka um 0,9 ma.kr., þar sem 24 ma.kr. hækkun vegna yfirtekinna bankaskulda vegur upp 24 ma.kr. lækkun vaxtagjalda.

Hinn 8. desember ákvað peningastefnunefnd Seðlabankans að lækka vexti bankans og þrengja vaxtagang Seðlabankans um 1 prósentu. Vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana lækkuðu um 0,5 prósentur í 3,5%. Hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum og á lánum gegn veði til sjö daga lækkuðu um 1,0 prósentu í 4,25% og 4,5%. Þá lækkuðu daglánavextir um 1,5 prósentur í 5,5%. Í yfirlýsingu nefndarinnar kom fram að markmið breytinganna væri að draga úr sveiflum í skammtímavöxtum og færa einnar nætur vexti á markaði nær miðju vaxtagangsins.

Hinn 9. desember kynnti samninganefnd Íslands í Icesave-málinu niðurstöður viðræðna við samninganefndir Bretlands og Hollands og lagði fram drög að nýjum samningi. Í drögunum felast 2,64% meðalvextir til 2016 í stað 5,5% í fyrri samningi, sveigjanlegur endurgreiðslutími ef eftirstöðvar árið 2016 reynast hærri en vænst er og árlegt greiðsluhámark, 1,3% af landsframleiðslu eða 5% af tekjum ríkisins, hvort heldur er lægra. Hinn 15. desember lagði ríkisstjórnin fram frumvarp til laga um heimild til að samþykkja samninginn.

Hinn 15. desember samþykkti Alþingi lög nr. 141/2010, um breytingu á lögum um verðbréfaviðskipti, sem breikkar undanþágur frá yfirtökuskyldu þegar fyrirtæki er sett á markað eða það setur fjármálagjörninga á markað.

Hinn 15. desember skrifuðu efnahags- og viðskiptaráðuneytið, Félag atvinnurekenda, fjármálaráðuneytið, Samtök atvinnulífsins, Samtök fjármálafyrirtækja og Viðskiptaráð Íslands undir samkomulag um áætlun um að flýta skuldauppgjöri lítilla og meðalstórra fyrirtækja við fjármálafyrirtæki. Tekur það til fyrirtækja þar sem áframhaldandi rekstur er að mati fjármálafyrirtækis líklegastur til að tryggja best hagsmuni kröfuhafa, starfsmanna og eigenda. Miðað verður við að heildarskuldsetning fyrirtækja að lokinni fjárhagslegri endurskipulagningu fari ekki fram úr endurmetnu eigna- eða rekstrarvirði þeirra, hvort sem er hærra, að viðbættu virði annarra trygginga sem standa til tryggingar skuldum viðkomandi fyrirtækis. Sett verða mánaðarleg markmið um fjölda afgreiddra tilboða fyrir tímabilið frá janúar til maí 2011. Ríkisvaldið mun greiða fyrir samkomulaginu með því að lengja greiðslufresti í opinberri

innheimtu og auka heimildir til niðurfellingar opinberra krafna sem víst þykir að ekki innheimtist.

Hinn 16. desember samþykkti Alþingi fjárlög fyrir 2011. Tekjur eru áætlaðar 472 ma.kr., gjöld 510 ma.kr. og halli 37 ma.kr. Afgangur fyrir vaxtatekjur og -gjöld er áætlaður 15 ma.kr. Áætlað er að tekjur lækki um 1% frá auknum fjárlögum 2010 vegna minni söluhagnaðar og framsals tekjustofna til sveitarfélaga. Þó er talið að skatttekjur hækki um 3% þótt afsal tekna til sveitarfélaga vegna málefna fatlaðra valdi 2,4% lækkun. Útgjöld eiga að lækka um 9%, en þar af stafa 1,6% af flutningi málefna fatlaðra.

Hinn 16. desember staðfesti Eftirlitsstofnun EFTA áður útgefna bráðabirgðaniðurstöðu þess efnis að ákvæði laga nr. 125/2008, svonefndra neyðarlaga, stæðust kröfur EES-samningsins og önnur lagaleg skilyrði. Þar með voru talin ákvæði um forgang innstæðna umfram almennar kröfur og ráðstafanir íslenskra stjórnvalda á grundvelli laganna. Stofnunin taldi að ekki hefðu verið nein önnur úrræði sjáanleg en þau sem gripið var til og hefðu getað komið í veg fyrir algert hrun efnahagslífsins á Íslandi.

Hinn 16. desember tilkynnti Fjármálaeftirlitið að það hefði veitt fyrirtækinu T Plús hf. á Akureyri starfsleyfi sem verðbréfafyrirtæki samkvæmt 4. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Hinn 17. desember ályktaði Alþingi að á vegum þess skyldi fara fram sjálfstæð og óháð rannsókn á starfsemi Íbúðalánasjóðs á árunum 2004 til 2010.

Hinn 17. desember samþykkti Alþingi lög nr. 142/2010, um breytingu á lögum um gjaldþrotaskipti, sem miðuðu að því að gera þeim einstaklingum sem teknir hafa verið til gjaldþrotaskipta, en bera áfram ábyrgð á skuldum sem ekki hafa fengist greiddar við gjaldþrotaskiptin, auðveldara að koma fjármálum sínum á réttan kjöl. Fólust breytingarnar í því að stytta fyrningarfrest á þeim kröfum eða þeim hluta þeirra, sem ekki fást greiddar við gjaldþrotaskipti, svo að fyrningartími allra krafna sem lýst er í þrotabú verði sá sami, án tillits til þess um hvers konar kröfu er að ræða, eða tvö ár.

Hinn 17. desember samþykkti Alþingi lög nr. 144/2010, um breytingu á lögum um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, sem takmarkar ábyrgð eigenda í kjölfar ákvörðunar Eftirlitsstofnunar EFTA um að ótakmörkuð eigendaábyrgð sé ekki í samræmi við ákvæði EES-samningsins um ríkisaðstoð.

Hinn 17. desember samþykkti Alþingi lög nr. 152/2010, um að sveitarfélögin í landinu taki við faglegri og fjárhagslegri ábyrgð á framkvæmd þjónustu við fatlað fólk og að þessi ábyrgð flytjist frá ríki til sveitarfélaga 1. janúar 2011 gegn auknum útsvarstekjum.

Hinn 17. desember gaf sjávarútvegsráðherra út 147 þúsund tonna makrílkvóta til íslenskra skipa á árinu 2011 sem var 17 þúsund tonna hækkun frá fyrra ári.

Hinn 18. desember samþykkti Alþingi lög nr. 150/2010, um hækkanir á eftirlitsgjöldum fjármálastofnana til Fjármálaeftirlitsins um sem nemur 40% milli 2010 og 2011.

Hinn 18. desember samþykkti Alþingi lög nr. 151/2010, um breytingu á lögum um vexti og verðtryggingu, lögum um aðgerðir í þágu einstaklinga, heimila og fyrirtækja vegna banka- og gjaldeyrishrunsins og lögum um umboðsmann skuldara. Með lagabreytingunni var stefnt að því að draga úr þeirri óvissu sem skapaðist í kjölfar dóma Hæstaréttar Íslands um gengistryggð lán, varðandi lögmæti fjölda samninga á víðtæku sviði skammtíma- og langtímafjármögnunar, í þeim tilgangi að stuðla að því að sambærileg mál fengju sambærilega niðurstöðu, auk þess að tryggja réttaröryggi við uppgjör lána með óskuldbindandi gengisviðmiðun.

Hinn 18. desember samþykkti Alþingi lög nr. 153/2010, um breytingu á lögum um atvinnuleysistryggingar. Bótaréttur þeirra sem misstu vinnu eftir lok apríl 2008 var lengdur úr þremur árum í fjögur og heimild til að greiða bætur í hlutfalli við lækkað starfshlutfall framlengd um sex mánuði til 30. júní 2011. Skilyrði um skerðingu starfs var þó hert úr 20% í 30% skerðingu frá fullu starfi.

Hinn 18. desember samþykkti Alþingi lög nr. 155/2010, um sérstakan skatt á fjármálafyrirtæki, 0,041% af stofni sem nemur heildarskuldum að frádregnum innstæðum sem tryggðar eru hjá Tryggingarsjóði innstæðueigenda og fjárfesta. Fjármálafyrirtæki sem skulda minna en 5 ma. kr. eru undanþegin skattinum.

Hinn 18. desember samþykkti Alþingi lög nr. 156/2010, sem breyta álagningu vörugjalds af innfluttum ökutækjum, bifreiðagjalds og olíugjalds, þannig að álagning eykst með kolefnislosun.

Hinn 18. desember samþykkti Alþingi lög nr. 163/2010, um breytingar á lögum um virðisaukaskatt, sem auðvelda skattayfirvöldum eftirlit og framfylgni, skerpa ákvæði um frádrátt vegna útfluttrar, rafrænnar þjónustu, m.a. þjónustu gagnavera, afnema endurgreiðslur vegna húshitunar en framlengja heimildir til sérstakra endurgreiðslna vegna hópferðabifreiða og vinnu við íbúðabyggingar til ársloka 2011.

Hinn 18. desember samþykkti Alþingi lög nr. 164/2010, um ráðstafanir í ríkisfjármálum. Helstu atriði laganna eru i) hækkun á fjármagnstekjuskatti úr 18% í 20%, ii) hækkun á tekjuskatti fyrirtækja úr 18% í 20%, iii) hækkun á auðlegðarskatti úr 1,25% í 1,5% ásamt lækkun skattleysismarka um 16,7%, iv) hækkun erfðafjárskatts úr 5% í 10%, v) hækkun tóbaksgjalds um 7% auk sérstakrar en takmarkaðrar gjaldtöku af tóbaki í fríhöfn við komu, vi) 50% hækkun kolefnisgjalds með því að hækka viðmiðun úr 50% í 75% af verði losunarheimilda á upp-

boðum ESB, vii) rýmkun heildarheimilda til að taka út séreignarsparnað fyrir 1. apríl 2011 úr 2,5 m.kr. í 5 m.kr. á mann. Alls er gert ráð fyrir að breytingarnar skili ríkissjóði 11 ma.kr. á árinu 2011.

Hinn 18. desember samþykkti Alþingi lög nr. 165/2010, um breytingar á ýmsum skattalögum. Helstar voru i) flutningur útsvarstekna til sveitarfélaga vegna flutnings á málefnum fatlaðra, ii) heimild til fyrirtækja til að dreifa skattstofni vegna eftirgefinna skulda á árin 2010-2014 og greiða það sem þá stendur út af á fimm árum, iii) rýmkun á heimildum til að fresta eða fella niður skattaskuldir rekstraraðila, iv) niðurfelling á hlutabréfaafslætti af tekjuskatti einstaklinga í ljósi athugasemda frá EFTA, samhliða auknum frádráttarheimildum til nýsköpunarfyrirtækja, v) breytingar á lagaramma um skattarannsóknir til að flýta fyrir afgreiðslu mála.

Hinn 22. desember samþykkti Alþingi lög nr. 141/2010, um breytingu á lögum um verðbréfaviðskipti, nr. 108/2007, að því er varðaði tilboðsskyldu vegna yfirráða í félagi við skráningu þess í kauphöll. Var breytingin gerð vegna athugasemda um að ákvæði laganna fyrir breytinguna væri til þess fallið að skaða verðbréfamarkaðinn og að veruleg hætta væri á því að félög tækju hlutabréf sín úr viðskiptum hér á landi.

Hinn 22. desember birti fjármálaráðuneytið skattahlutföll í staðgreiðslu á árinu 2011. Meðalútsvarshlutfall sveitarfélaga verður 14,41%, 66 af 76 sveitarfélögum leggja á hámarksútsvar og tvö sveitarfélög leggja á lágmarksútsvar. Staðgreiðsluhlutfall tekjuskatts og útsvars verður í þremur þrepum; 37,31%, 40,21% og 46,21%. Mánaðarleg tekjuviðmiðunarmörk þrepa verða 209.400 kr. í fyrsta þrepi, 471.150 kr. í öðru þrepi og 680.550 kr. í þriðja þrepi. Persónuafsláttur hvers einstaklings verður óbreyttur eða 44.205 kr. að meðaltali á mánuði og skattleysismörk 123.417 kr. að teknu tilliti til 4% lögbundinnar iðgjaldsgreiðslu launþega í lífeyrissjóð. Lágmarks- og hámarkshlutfall útsvars hjá sveitarfélögum hækkar um 1,20% vegna flutnings málefna fatlaðra til sveitarfélaga og tekjuskattshlutföll ríkisins lækka á móti í hverju þrepi um samsvarandi hlutfall. Skattleysismörk og mörk milli skattþrepa hækka í hlutfalli við tólf mánaða hækkun launavísitölu, nú um 4,7%.

Hinn 30. desember tilkynnti Seðlabanki Íslands að hann hefði lokið samningum um skuldir fimm sparisjóða sem ekki uppfylltu skilyrði um lágmark eigin fjár í kjölfar bankahrunsins. Þeir sparisjóðir sem um ræðir eru: Sparisjóður Bolungarvíkur, Sparisjóður Norðfjarðar, Sparisjóður Svarfdæla, Sparisjóður Vestmannaeyja og Sparisjóður Þórshafnar og nágrennis. Auk þess hafa Sparisjóður Suður-Þingeyinga og Sparisjóður Höfðhverfinga greitt skuldir sínar við Seðlabankann. Við endurskipulagninguna eignaðist Seðlabankinn stóran hluta stofnfjár í sparisjóðunum en stofnfjárhlutirnir hafa verið framseldir Bankasýslu ríkisins sem fer með eignarhaldið fyrir hönd ríkisins.

Undir lok ársins keypti Seðlabankinn gjaldeyri sem nam um 24,6 ma.kr. (jafnvirði 160 milljóna evra). Einnig samdi hann um framvirk gjaldeyris-

viðskipti sem námu um 47,9 ma.kr. (jafnvirði 312 milljóna evra). Í heild munu þessi viðskipti auka gjaldeyrisforða Seðlabankans á samningstímanum um 72,5 ma.kr. (jafnvirði 472 milljóna evra). Aðgerðirnar fólu í sér að misvægi milli erlendra eigna og skulda í efnahagsreikningum ýmissa innlendra fjármálafyrirtækja var leiðrétt. Auk þess stuðla þær að auknum stöðugleika fjármálakerfisins og auka þann hluta gjaldeyrisforðans sem ekki er fenginn að láni.

TÖFLUR

Efnisyfirlit töfluviðauka

89	Tafla 1	Almennir inn- og útlánsvextir við Seðlabanka Íslands í % á ári
90	Tafla 2	Opinber gengisvísitala og vísitölur meðalgengis og raungengis krónunnar
90	Tafla 3	Skipting seðla og myntar eftir stærðum í árslok
91	Tafla 4	Úr reikningum Seðlabankans
92	Tafla 5	Úr reikningum innlánsstofnana
93	Tafla 6	Úr reikningum bankakerfisins
94	Tafla 7	Bindiskylduhlutföll (%)
94	Tafla 8	Helstu vextir sem birtir hafa verið samkvæmt 2. mgr. 10. gr. og bráðabirgðaákvæði III laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu
95	Tafla 9	Dæmi um árlega nafnávöxtun nokkurra útlána innlánsstofnana og dráttarvextir (% á ári)
96	Tafla 10	Efnahagsreikningur Seðlabankans

Tafla 1 Almennir inn- og útlánsvextir við Seðlabanka Íslands í % á ári[1]

	Viðskipta-reikningar	*Óverðtryggð innstæðubréf 90 daga*	*Bindiskyldar innstæður*	*Daglán, forv.*	*Ávöxtun veðlána*	*Lán gegn veði í verðbréfum til 7 daga (nafnvextir)*	*Bundin innlán/ Innstæðu-bréf 7 daga*	*28 daga inn-stæðubréf (hámarks-vextir)*
11. maí 2004	3,00	5,00	4,30	7,90	5,50	.	.	.
8. júní 2004	3,25	5,25	4,50	8,00	5,75	.	.	.
6. júlí 2004	3,75	5,75	5,00	8,25	6,25	.	.	.
21. september 2004	4,25	6,25	5,50	8,75	6,75	.	.	.
1. nóvember 2004	5,00	6,75	6,00	9,25	7,25	.	.	.
10. desember 2004	6,25	7,75	7,25	10,25	8,25	.	.	.
21. febrúar 2005	6,75	8,25	7,75	10,75	8,75	.	.	.
29. mars 2005	7,25	8,50	8,00	10,75	9,00	.	.	.
7. júní 2005	8,00	9,35	8,75	11,00	9,50	.	9,35	.
4. október 2005	8,75	10,10	9,50	11,75	10,25	.	10,10	.
11. desember 2005	9,00	10,35	9,75	12,00	10,50	.	10,35	.
1. febrúar 2006	9,25	10,25	10,00	12,25	10,75	.	10,60	.
1. apríl 2006	10,00	11,00	10,75	13,00	11,50	.	11,35	.
21. maí 2006	10,75	11,75	11,50	13,75	12,25	.	12,10	.
11. júní 2006	11,50	.	12,00	14,25	13,00	.	12,85	.
21. ágúst 2006	12,00	.	12,25	14,50	13,50	.	13,35	.
21. september 2006	12,50	.	12,75	15,00	14,00	.	13,85	.
21. desember 2006	12,75	.	13,00	15,25	14,25	.	14,10	.
20. júní 2007	12,75	.	13,00	15,25	14,25	.	14,10	.
21. júní 2007	12,75	.	13,00	15,25		13,30	13,20	.
1. nóvember 2007	13,25	.	13,25	15,25	.	13,75	13,65	.
25. mars 2008	14,50	.	14,50	16,50	.	15,00	14,75	.
10. apríl 2008	15,00	.	15,00	16,50	.	15,50	15,25	.
15. október 2008	11,50	.	11,50	14,00	.	12,00	11,75	.
28. október 2008	17,50	.	17,50	20,00	.	18,00	17,75	.
18. desember 2008	15,00	.	15,00	22,00	.	18,00	15,25	.
19. mars 2009	14,00	.	14,00	21,00	.	17,00	14,25	.
8. apríl 2009	12,50	.	12,50	19,50	.	15,50	12,75	.
7. maí 2009	9,50	.	9,50	17,00	.	13,00	9,75	.
4. júní 2009	9,50	.	9,50	16,00	.	12,00	9,75	.
24. september 2009	9,50	.	9,50	14,50	.	12,00	9,75	9,5–10[1]
5. nóvember 2009	9,00	.	9,00	13,00	.	11,00	.	9,5–10,25[1]
10. desember 2009	8,50	.	8,50	11,50	.	10,00	.	9,75
27. janúar 2010	8,00	.	8,00	11,00	.	9,50	.	9,25
17. mars 2010	7,50	.	7,50	10,50	.	9,00	.	8,75
5. maí 2010	7,00	.	7,00	10,00	.	8,50	.	8,25
23. júní 2010	6,50	.	6,50	9,50	.	8,00	.	7,75
18. ágúst 2010	5,50	.	5,50	8,50	.	7,00	.	6,75
22. september 2010	4,75	.	4,75	7,75	.	6,25	.	6,00
3. nóvember 2010	4,00	.	4,00	7,00	.	5,50	.	5,25
8. desember 2010	3,50	.	3,50	5,50	.	4,50	.	4,25
Tímavegin meðaltöl								
2002	5,50	7,80	7,00	10,70	8,40	.	.	.
2003	2,80	4,80	4,10	7,70	5,30	.	.	.
2004	3,65	5,59	4,88	8,28	6,09	.	.	.
2005	7,69	8,85	8,50	11,02	9,35	.	9,70	.
2006	11,00	10,63	11,52	13,77	12,50	.	12,35	.
2007	12,83	.	13,04	15,25	14,25	.	14,10	.
2008	14,80	.	14,80	16,82	.	15,40	15,08	.
2009	11,04	.	11,04	17,16	.	13,68	.	.
2010	6,31	.	6,28	9,25	.	7,78	.	7,53

1. Sýnir lágmarks- og hámarksvexti á 28 daga innstæðubréfum.

Tafla 2 Opinber gengisvísitala og vísitölur meðalgengis og raungengis krónunnar

	Opinber gengisvísitala[1] 31. des. 1991 = 100	Vísitala meðalgengis - viðskiptavog þröng[2] 31. des. 1991 = 100	Vísitölur meðalgengis[3] 31. des. 1994 = 100			Raungengi krónunnar[4] 2000 = 100			
						Hlutfallslegt verðlag		Hlutfallslegur launakostnaður	
			Meðaltal	Innfl.-vog	Útfl.-vog	Vísitala	%-breyt.[5]	Vísitala	%-breyt.[5]
1996	116,2	.	99,0	100,0	98,1	91,3	0,3	88,9	1,1
1997	114,7	.	97,7	98,3	97,2	92,2	1,0	90,4	1,6
1998	112,8	.	96,2	96,7	95,7	93,8	1,8	92,8	2,7
1999	112,6	108,8	96,0	96,5	95,6	96,3	2,6	96,8	4,3
2000	112,7	107,7	96,1	96,3	95,7	100,0	3,9	100,0	3,3
2001	135,4	128,7	115,4	115,1	115,3	87,3	-12,7	86,7	-13,3
2002	131,4	125,7	112,0	111,7	112,0	91,7	5,1	90,8	4,7
2003	123,5	120,2	105,4	104,8	105,4	96,0	4,7	95,9	5,6
2004	121,0	118,9	103,1	102,4	103,5	98,0	2,0	93,1	-2,9
2005	108,6	106,9	92,6	91,9	93,0	111,4	13,7	104,8	12,6
2006	121,3	119,5	103,4	102,6	104,0	104,2	-6,4	102,2	-2,5
2007	118,3	117,6	100,9	99,9	101,5	108,6	4,2	110,6	8,2
2008	166,4	166,8	141,9	140,9	142,4	85,5	-21,2	85,7	-22,5
2009	216,1	223,3	190,9	190,0	191,3	70,0	-18,2	63,8	-25,5
2010	.	216,3	185,0	184,4	185,0	74,5	6,4	72,1	13,0

1. Vísitalan sýnir meðalgengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslenskri krónu á hverju tímabili. Frá 6. september 1995 er gengisskráningarvogin miðuð við viðskiptavog en hún byggist á vöru- og þjónustuviðskiptum við helstu viðskiptalöndin. Áður var vogin samsett af ECU 76%, USD 18% og JPY 6%. 2. Vísitalan hefur verið endurreiknuð þannig að 2. janúar 2009 taki hún sama gildi og vísitala gengisskráningar sem Seðlabankinn hefur hætt að reikna. 3. Vísitalan sýnir meðalgengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslenskri krónu á hverju tímabili, miðað við viðskiptavog frá og með 1995 en áður vöruskiptavog. 4. Byggt á ársfjórðungslegum gögnum um verðlag neysluvöru, laun og framleiðslu í helstu viðskiptalöndum Íslands. 5. Breyting frá fyrra ári.

Tafla 3 Skipting seðla og myntar eftir stærðum í árslok

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%
Seðlastærð:										
5.000 kr.	8.787.500	69,5	9.597.500	70,3	18.000.000	80,8	22.445.000	84,1	31.402.500	87,4
2.000 kr.	350.000	2,8	398.000	2,9	617.000	2,8	504.000	1,9	618.000	1,7
1.000 kr.	2.475.000	19,6	2.669.000	19,5	2.696.500	12,1	2.776.000	10,4	2.896.500	8,1
500 kr.	905.000	7,2	989.500	7,2	952.750	4,3	957.000	3,6	994.500	2,8
100 kr.	95.550	0,8	.	.	.	.	.	.	.	.
50 kr.	11.825	0,1	.	.	.	.	.	.	.	.
10 kr.	11.050	0,1	.	.	.	.	.	.	.	.
Samtals	12.635.925	100,0	13.654.000	100,0	22.266.250	100,0	26.682.000	100,0	35.911.500	100,0
Myntstærð:										
100 kr.	1.006.180	53,6	1.188.600	57,1	1.256.600	57,9	1.318.600	57,9	1.359.600	57,7
50 kr.	392.590	20,9	374.890	18,0	373.640	17,2	392.390	17,2	412.390	17,5
10 kr.	314.080	16,8	342.370	16,5	359.520	16,6	377.620	16,6	392.920	16,7
5 kr.	82.480	4,4	89.434	4,3	92.434	4,3	95.434	4,2	97.934	4,2
1 kr.	81.247	4,3	86.132	4,1	87.994	4,1	91.634	4,0	95.134	4,0
Samtals	1.876.576	100,0	2.081.426	100,0	2.170.188	100,0	2.275.678	100,0	2.357.978	100,0

Tafla 4 Úr reikningum Seðlabankans[1]

Staða í árslok í milljónum kr.	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*
Erlendar eignir, nettó	65.567	67.356	167.975	163.486	190.567	303.112	406.194
Innlendir liðir, nettó[2]	-27.009	-19.904	-108.457	4.361	220.378	-65.295	-195.247
Kröfur á ríkissjóð og ríkisstofnanir, nettó	-17.782	-75.916	-211.036	-211.177	-133.241	-281.270	-254.123
Kröfur á aðrar fjármálastofnanir	8.993	11.902	28.547	50.102	16.423	3.133	3.004
Kröfur á innlánsstofnanir	31.771	77.772	119.863	258.165	466.540	28.869	90.037
Aðrar kröfur	84	189	499	131	117	490.665	391.617
Innstæður annarra fjármálastofnana	-13.681	-145	-131	-1.425	-14.242	-189.223	-314.774
Ýmsar eignir, nettó	-36.394	-33.706	-46.199	-91.434	-115.219	-117.468	-111.007
Sjóður og innstæður innlánsstofnana	29.415	36.952	48.047	155.418	390.593	212.093	176.282
Innstæðubréf	4.404	2.294	1.777	-	167.600	29.702	60.957
Aðrar kröfur	-	-	-	-	16.519	9.409	47.903
Sjóður og aðrar innstæður	25.012	34.658	46.269	155.418	206.474	172.983	67.422
Seðlar og mynt í umferð	9.143	10.500	11.471	12.429	20.352	25.725	34.665
Grunnfé	34.151	45.158	57.741	167.847	115.054	116.565	93.929
Innstæður innlánsstofnana	22.519	31.956	43.228	152.112	90.618	87.607	55.660
Seðlar og mynt	11.632	13.202	14.513	15.735	24.436	28.958	38.269

1. Sjá nánari sundurliðun í töflu 10. 2. Innstæður eru merktar með mínusmerki.

Tafla 5 Úr reikningum innlánsstofnana[1]

Staða í árslok í m.kr.	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*
Eignir:							
Innlendar eignir, alls	1.606.052	2.445.068	3.314.826	4.977.887	3.560.256	2.674.308	2.496.270
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	29.413	36.906	47.359	163.798	206.586	132.705	115.332
Kröfur á innlendar lánastofnanir	89.757	105.362	196.396	209.168	188.140	161.874	76.001
Innlend útlán og markaðsverðbréf	1.431.579	2.205.912	2.969.617	3.827.402	2.200.999	2.106.151	2.081.978
Útlán[2]	1.123.510	1.701.808	2.407.176	3.148.054	1.940.352	1.658.034	1.688.087
Greiddar óinnleystar ábyrgðir	329	468	276	134	828	2.468	2.256
Yfirdráttarlán	141.548	171.976	198.986	214.527	132.574	141.209	149.965
Víxlar	5.051	5.648	4.762	11.248	35.743	1.666	980
Óverðtryggð skuldabréf	145.004	201.797	329.420	517.150	191.579	241.043	337.070
Verðtryggð skuldabréf	340.650	658.406	780.351	844.956	512.690	489.250	522.299
Gengisbundin skuldabréf	490.928	659.988	1.077.672	1.518.618	1.233.423	924.694	862.120
Yfirdráttarlán í erl. mynt	…	3.526	15.710	41.421	55.511	30.590	32.079
Niðurfærslur[3]	…	…	…	…	-221.998	-172.886	-218.683
Eignarleigusamningar	18.739	18.909	28.380	38.126	30.368	26.285	28.330
Markaðsskuldabréf og -víxlar	195.604	256.788	275.620	388.628	187.816	410.690	353.847
Ríkisvíxlar	2.440	5.248	2.770	3.401	1.764	2.647	723
Hlutabréf	91.287	223.158	255.670	252.593	42.464	11.142	11.713
Afleiðusamningar	…	…	…	266.126	90.461	14.078	1.508
Hlutdeildarfyrirtæki	11.159	28.892	21.125	23.352	11.487	12.868	7.345
Hlutir í tengdum fyrirtækjum	44.143	67.996	80.329	188.610	213.816	106.606	86.426
Aðrar eignir	…	…	…	299.431	648.768	140.026	127.679
Erlendar eignir, alls[4]	633.492	1.488.256	3.031.477	4.721.174	623.973	281.854	287.764
Erlend útlán og markaðsverðbréf	237.430	723.831	1.284.133	2.867.835	393.285	131.354	136.348
Útlán til erlendra aðila	190.455	500.953	817.046	1.996.874	322.674	87.195	89.837
Markaðsskuldabréf og -víxlar	4.554	71.165	227.456	576.504	28.786	40.134	43.404
Hlutabréf	42.421	151.713	239.631	294.457	41.825	4.026	3.107
Kröfur á erlenda aðila	…	…	…	788.952	25.131	73.403	93.481
Afleiðusamningar	…	…	…	134.180	1.524	962	23
Hlutdeildarfyrirtæki	315	1.168	1.714	76.560	-	-	1.554
Hlutir í tengdum fyrirtækjum	118.088	205.190	329.305	560.542	138.744	25.523	3.000
Aðrar eignir	277.659	558.067	1.416.326	293.106	65.289	50.612	53.358
Eignir, samtals	2.239.544	3.933.324	6.346.303	9.699.061	4.184.230	2.956.162	2.784.033
Skuldir:							
Innlendar skuldir, alls	785.108	1.137.043	1.545.990	2.552.524	3.083.620	2.334.955	2.134.935
Skuldir við Seðlabanka	31.822	77.766	120.388	281.360	358.916	12.997	41.919
Innstæður innlendra aðila, alls	524.686	647.001	774.714	1.217.856	1.604.159	1.580.825	1.411.884
Veltiinnlán	130.811	161.435	184.425	351.059	492.711	450.351	419.988
Gengisbundin veltiinnlán	…	850	15.651	47.310	29.540	37.837	41.177
Peningamarkaðsreikningar	…	…	…	173.076	109.537	190.901	128.118
Óbundið sparifé	56.358	66.296	80.031	111.144	372.798	360.044	341.539
Verðtryggð innlán	145.352	145.513	148.061	114.572	255.554	227.133	213.436
Orlofsreikningar	…	…	…	6.809	7.492	6.745	6.737
Innlán v/viðbótarlífeyrissparnaðar	20.188	28.448	31.713	36.850	62.302	74.057	80.769
Annað bundið sparifé	126.210	179.540	243.310	250.592	106.928	95.966	93.446
Innlendir gjaldeyrisreikningar	45.768	64.920	71.523	126.444	167.298	137.792	86.675
Innlán frá innlánsstofnunum	…	…	…	110.570	171.038	172.741	148.892
Verðbréfaútgáfa	95.689	146.243	252.498	409.489	87.238	19.643	8.418
Víkjandi lán	25.080	30.392	30.668	39.991	31.066	33.208	48.938
Beinar lántökur	72.359	130.997	188.684	234.257	552.492	434.162	401.663
Afleiðusamningar	…	…	…	51.154	5.520	2.251	1.267
Aðrar skuldir	35.471	104.644	179.038	207.847	273.191	79.128	71.954
Erlendar skuldir, alls[4]	1.212.415	2.391.125	4.234.096	6.224.485	731.539	311.467	203.375
Innlán frá erlendum lánastofnunum	…	…	…	388.858	203.429	180.259	160.489
Innlán frá erl. aðilum, öðrum en lánastofnunum	14.501	52.069	364.595	1.297.271	103.706	80.729	41.942
Afleiðusamningar	…	…	…	125.841	11.564	-	807

Tafla 5 Úr reikningum innlánsstofnana (frh.)[1]

Staða í árslok í m.kr.	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*
Verðbréfaútgáfa	896.934	1.842.123	2.814.959	2.496.270	-	-	-
Víkjandi lán	71.980	151.125	360.588	418.388	17.046	-	-
Beinar lántökur	229.000	345.808	693.954	1.493.533	395.787	50.340	-
Aðrar erlendar skuldir	…	…	…	4.325	8	140	137
Eigið fé og hlutdeild minnihluta	242.021	405.156	566.217	922.051	369.070	309.740	445.724
Skuldir og eigið fé	2.239.544	3.933.324	6.346.303	9.699.061	4.184.230	2.956.162	2.784.033

1. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur. Tölur taka einungis til starfandi fjármálafyrirtækja á hverjum tíma. 2. Virði útlánasafns þriggja stærstu viðskiptabankanna er metið á því virði sem þessir aðilar keyptu útlánin á af fyrirrennurum sínum. Kaupverðið er það virði sem vænst er að muni innheimtast af útlánum. Virði útlánasafns þessara þriggja aðila endurspeglar því ekki skuldastöðu viðskiptavina. Útlánasöfnin eru metin ársfjórðungslega en það getur leitt til hækkunar eða lækkunar á virði einstakra lána. 3. Unnið er að samræmingu á framsetningu virðisbreytinga útlána og niðurfærslna frá og með október 2008. Þessir liðir koma því til með að taka breytingum. 4. Erlendur aðili er þegar mótaðili er erlendur, skv. skilgreiningu í lögum um gjaldeyrismál (nr. 87/1992).

Skýring: Sjá nánar á vefsíðu Seðlabanka Íslands, www.sedlabanki.is, undir tenglinum Hagtölur.

Tafla 6 Úr reikningum bankakerfisins[1]

Staða í árslok í m.kr.	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*
Erlendar eignir, alls[2]	699.201	1.555.761	3.199.547	4.884.759	1.053.464	766.985	955.703
Erlend útlán og markaðsverðbréf	276.488	766.533	1.405.600	3.006.157	607.562	365.907	359.526
Aðrar erlendar eignir	422.713	789.228	1.793.948	1.878.602	445.902	401.078	596.177
Erlendar skuldir, alls[2]	1.214.118	2.392.759	4.235.969	6.226.198	973.521	515.456	491.845
Erlend verðbréfaútgáfa	896.934	1.842.123	2.814.959	2.496.270	-	-	-
Aðrar erlendar skuldir	317.184	550.636	1.421.010	3.729.928	973.521	515.456	491.845
Innlendar eignir, alls	1.646.933	2.539.857	3.468.598	4.854.382	3.568.716	3.142.170	2.914.296
Innlend útlán og markaðsverðbréf[3]	1.472.376	2.295.586	3.118.026	3.877.504	2.487.428	2.274.682	2.255.557
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	45.911	18.380	24.855	6.610	273.784	168.353	173.372
Sveitarfélög og -stofnanir	13.420	10.600	11.828	11.645	10.392	10.585	18.363
Fjármálastofnanir aðrar en bankar	195.754	212.173	281.719	131.126	34.598	24.365	25.362
Fyrirtæki	851.174	872.519	1.137.030	1.316.380	1.175.330	1.106.060	1.118.187
Heimili	305.840	544.418	707.531	836.672	568.118	490.459	529.502
Eignarhaldsfélög	-	443.509	719.829	928.020	411.723	217.976	235.284
Annað og óflokkað	60.277	193.986	235.233	647.051	235.481	429.769	374.170
Niðurfærslur[4]	…	…	…	…	-221.998	-172.886	-218.683
Afleiðusamningar	…	…	…	266.126	90.461	14.078	1.508
Hlutdeildarfyrirtæki	11.159	28.892	21.125	23.352	11.487	12.868	7.345
Hlutir í tengdum fyrirtækjum	44.143	67.996	80.329	188.610	213.816	106.606	86.426
Aðrar innlendar eignir	119.254	147.383	249.118	498.791	765.525	733.936	563.459
Peningamagn, sparifé og innlend verðbréfaútgáfa (M4)	629.521	803.746	1.037.629	1.639.774	1.711.749	1.626.192	1.454.967
Innlend verðbréfaútgáfa	95.689	146.243	252.498	409.489	87.238	19.643	8.418
Peningamagn og sparifé (M3)	533.832	657.503	785.131	1.230.285	1.624.511	1.606.550	1.446.549
Bundin innlán	291.753	353.501	423.084	581.899	541.813	594.802	522.505
Peningamagn og almennt sparifé (M2)	242.079	304.002	362.047	648.385	1.082.699	1.011.747	924.043
Almennt sparifé	102.125	131.216	150.498	237.588	540.097	497.835	428.213
Peningamagn (M1)	139.953	172.786	211.549	410.797	542.602	513.912	495.830
Veltiinnlán	130.811	162.286	200.077	398.369	522.250	488.187	461.166
Seðlar og mynt í umferð	9.142	10.500	11.472	12.429	20.352	25.725	34.665
Aðrar innlendar lántökur	72.359	130.997	199.480	4.148	402.633	396.621	389.577

1. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur. Tölur taka einungis til starfandi fjármálafyrirtækja á hverjum tíma. 2. Erlendur aðili er þegar mótaðili er erlendur, skv. skilgreiningu í lögum um gjaldeyrismál (nr. 87/1992). 3. Virði útlánasafns þriggja stærstu viðskiptabankanna er metið á því virði sem þessir aðilar keyptu útlánin á af fyrirrennurum sínum. Kaupverðið er það virði sem vænst er að muni innheimtast af útlánum. Virði útlánasafns þessara þriggja aðila endurspeglar því ekki skuldastöðu viðskiptavina. Útlánasöfnin eru metin ársfjórðungslega en það getur leitt til hækkunar eða lækkunar á virði einstakra lána. 4. Unnið er að samræmingu á framsetningu virðisbreytinga útlána og niðurfærslna frá og með október 2008. Þessir liðir koma því til með að taka breytingum.

Tafla 7 Bindiskylduhlutföll (%)[1]

Gildistími frá:	*Bindiskylduhlutfall %*
1. júní 1979	28,0
17. apríl 1985	18,0
1. mars 1987	13,0
1. ágúst 1988	12,0
1. mars 1989	11,0
1. maí 1990	10,0
1. júní 1990	7,0
31. október 1991	6,0

Gildistími frá:	*Bindiskylduhlutfall %*
1. janúar 1992	7,0
1. nóvember 1992	6,0
1. desember 1992	5,0
1. nóvember 1993	4,0 (2,5)[2]
21. maí 1998	4,0 (1,5)[2]
21. mars 2003	3,0 (1,0)[2]
21. desember 2003	2,0 (0,0)[3]

1. Bindiskylda sem hlutfall af heildarinnstæðum frá og með 1. júní 1979, af innlendu ráðstöfunarfé frá og með 1. mars 1989 og af öllu ráðstöfunarfé frá og með 21. maí 1998. 2. Innan sviga er bindiskylduhlutfall bundinna innstæðna og verðbréfa. 3. Innan sviga er bindiskylduhlutfall innstæðna og verðbréfaútgáfu með upphaflegan eftirstöðvatíma lengri en 2 ár, svo og verðbréfa sem sett eru að veði í viðskiptum við Seðlabanka Íslands (áður endurhverf viðskipti).

Tafla 8 Helstu vextir sem birtir hafa verið samkvæmt 2. mgr. 10. gr. og bráðabirgðaákvæði III laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu

	Almennir vextir óverðtryggðra og verðtryggðra útlána auk vaxta af skaðabótakröfum		
	Almennir vextir, vextir óverðtryggðra skuldabréfalána	*Almennir vextir, vextir verðtryggðra skuldabréfalána*	*Almennir vextir, vextir af skaðabótakröfum*
1. janúar 2010	8,50	4,80	5,70
1. febrúar	8,50	4,80	5,70
1. mars	8,50	4,80	5,70
1. apríl	8,50	4,80	5,70
1. maí	8,50	4,80	5,70
1. júní	8,25	4,80	5,50
1. júlí	8,25	4,80	5,50
1. ágúst	7,75	4,80	5,20
1. september	7,75	4,80	5,20
1. október	6,75	4,80	4,50
1. nóvember	6,30	4,80	4,20
1. desember	5,75	4,70	3,85
Meðaltal 2009	14,00	5,58	9,39
Meðaltal 2010	7,78	4,79	5,20

Tafla 9 Dæmi um árlega nafnávöxtun nokkurra útlána innlánsstofnana og dráttarvextir (% á ári)

	Almenn óverðtryggð skuldabréf[1]		Ný (löng) verðtryggð lán[2]		Dráttarvextir		Breyting
	Nafn-ávöxtun	Raun-ávöxtun	Nafn-ávöxtun	Raun-ávöxtun	Nafn-ávöxtun	Raun-ávöxtun	lánskjara-vísitölu[3]
1995	11,9	10,1	10,5	8,7	14,6	12,8	1,6
1996	12,8	10,5	11,1	8,9	15,8	13,5	2,1
1997	13,3	11,1	11,2	9,0	16,3	14,0	2,0
1998	13,2	11,8	10,1	8,8	16,5	15,1	1,3
1999	14,1	8,0	14,7	8,6	17,3	11,1	5,6
2000	17,4	12,7	14,1	9,5	22,0	17,2	4,2
2001	18,8	9,4	19,7	10,2	23,7	13,9	8,6
2002	16,0	13,7	12,3	10,1	21,3	18,9	2,0
2003	12,4	9,4	12,0	9,1	17,3	14,2	2,7
2004	12,6	8,3	10,5	6,3	17,3	12,9	3,9
2005	15,3	10,7	10,3	5,9	20,3	15,5	4,2
2006	18,6	10,9	13,4	6,1	22,5	14,6	6,9
2007	20,2	13,5	12,9	6,6	25,0	18,0	5,9
2008	21,6	4,5	24,7	7,1	25,8	8,1	16,4
2009	20,2	10,6	15,7	6,5	21,2	11,6	8,6
2010	15,4	12,5	11,5	8,7	15,1	12,2	2,6

1. Vegið meðaltal vaxta innlánsstofnana af almennum óverðtryggðum skuldabréfum. Gert er ráð fyrir tveimur gjalddögum á ári. 2. Vegið meðaltal vaxta innlánsstofnana af nýjum verðtryggðum lánum. 3. Milli janúargilda.

Tafla 10 Efnahagsreikningur Seðlabankans[1]

Í m.kr.	*Árslok*					
	2004	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*
Eignir:	*106.590*	*162.294*	*321.842*	*476.859*	*1.187.460*	*1.178.082*
Erlendar eignir	*65.709*	*67.506*	*168.070*	*163.585*	*429.491*	*485.131*
Bankainnstæður	23.171	21.049	41.650	19.338	207.257	222.894
Gulleign	1.707	2.074	2.934	3.305	6.653	8.664
Erlend verðbréf	39.058	42.702	121.467	138.322	211.855	231.574
Erlendar eignir utan forða	-	-	-	787	211	190
Sérstök dráttarréttindi við Alþjóðagj.sj.	8	3	8	11	53	18.161
Gjaldeyrisstaða við Alþjóðagj.sj.	1.765	1.678	2.010	1.823	3.462	3.649
Innlendar eignir	*40.881*	*94.789*	*153.772*	*313.273*	*757.969*	*692.952*
Innlánsstofnanir	*31.771*	*77.772*	*119.863*	*258.165*	*466.540*	*28.869*
Aðrar kröfur	-	-	-	-	231.024	6.722
Lán gegn veði	31.771	77.772	119.863	258.165	72.352	9.249
Daglán	-	-	-	-	37.982	1.700
Aðrar kröfur gengisbundnar	-	-	-	-	125.181	11.197
Aðrar fjármálastofnanir	*8.993*	*11.902*	*28.547*	*50.102*	*16.423*	*3.133*
Markaðsskráð verðbréf	3.232	1.832	1.473	1.447	2.757	3.133
Lán gegn veði	5.762	10.070	27.074	44.554	13.666	-
Daglán	-	-	-	4.102	-	-
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	*32*	-	-	-	*270.005*	*165.398*
Markaðsskráð verðbréf	32	-	-	-	-	-
Krafa á ríkissjóð	-	-	-	-	270.005	165.398
Aðrir aðilar	*84*	*189*	*499*	*131*	*117*	*490.665*
Fasteignir og lausafjármunir	-	*4.527*	*4.479*	*4.520*	*4.470*	*4.420*
Aðrar eignir	-	*399*	*385*	*356*	*413*	*467*
Skuldir og eigið fé:	*106.590*	*162.294*	*321.842*	*476.859*	*1.187.460*	*1.178.082*
Erlendar skuldir	*1.703*	*1.634*	*1.873*	*1.712*	*241.982*	*203.989*
Til skamms tíma	142	150	95	100	134.403	36.752
Til langs tíma	-	-	-	-	104.521	145.266
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	1.561	1.484	1.779	1.613	3.058	21.970
Innstæða AGS v/kvóta	-	-	-	-	-	1
Innlendar skuldir	*70.689*	*124.291*	*271.633*	*384.143*	*863.100*	*891.215*
Seðlar og mynt	*11.632*	*13.202*	*14.513*	*15.735*	*24.436*	*28.958*
Innlánsstofnanir	*26.926*	*34.250*	*45.006*	*152.112*	*386.509*	*208.860*
Almennar innstæður	22.519	31.956	43.228	152.112	90.618	87.607
Bundnar innstæður	-	-	-	-	-	6.657
Innstæðubréf	4.404	2.294	1.777	-	167.600	29.702
Aðrar kröfur	-	-	-	-	16.519	9.409
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður	-	-	-	-	111.771	75.485
Tryggingareikningar	3	-	-	-	-	-
Aðrar fjármálastofnanir	*13.681*	*145*	*131*	*1.425*	*14.242*	*189.223*
Almennar innstæður	13.681	145	131	1.425	4.415	35.412
Bundnar innstæður	-	-	-	-	-	669
Innstæðubréf	-	-	-	-	9.827	-
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður	-	-	-	-	-	-
Bundnar gjaldeyrisinnstæður	-	-	-	-	-	153.142
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	*17.815*	*75.916*	*211.036*	*211.177*	*403.246*	*446.668*
Ríkissjóður, viðskiptareikningar	16.257	33.573	80.110	93.971	168.723	166.050
Ríkisstofnanir, viðskiptareikningar	519	371	605	536	895	282
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður ríkissjóðs	1.039	9.113	97.235	89.855	2.376	49.129
Bundnar gjaldeyrisinnstæður ríkissjóðs	-	-	-	-	169.404	179.998
Bundnar innstæður	-	32.859	33.085	26.815	61.849	51.210
Aðrar skuldir	*636*	*778*	*948*	*3.694*	*34.666*	*17.507*
Stofnfé og annað eigið fé	*34.198*	*36.370*	*48.336*	*91.003*	*82.378*	*82.878*

1. Uppgjör er byggt á móðurfélagsgrunni.

Mánaðarlok 2010											
janúar	*febrúar*	*mars*	*apríl*	*maí*	*júní*	*júlí*	*ágúst*	*sept.*	*okt.*	*nóv.*	*des.*
1.176.537	*1.185.030*	*1.192.081*	*1.208.568*	*1.211.072*	*1.246.323*	*1.249.280*	*1.207.615*	*1.185.987*	*1.124.718*	*1.206.741*	*1.328.240*
475.233	*480.333*	*490.060*	*506.447*	*506.297*	*562.745*	*570.966*	*547.245*	*488.104*	*472.771*	*543.428*	*666.436*
213.692	223.941	234.237	232.759	229.111	313.464	326.055	306.496	249.668	236.484	314.431	420.098
8.805	9.071	9.116	9.603	9.946	10.113	8.985	9.613	9.462	9.721	10.376	10.426
230.444	225.209	224.857	242.396	246.683	218.629	216.029	211.304	209.799	207.432	200.266	217.821
184	184	184	184	184	993	948	950	903	895	928	1.690
18.409	18.259	18.041	17.909	16.838	16.024	15.536	15.479	14.980	14.954	14.086	13.079
3.698	3.668	3.625	3.596	3.535	3.521	3.413	3.402	3.292	3.286	3.340	3.322
701.303	*704.697*	*702.021*	*702.121*	*704.775*	*683.578*	*678.314*	*660.370*	*697.883*	*651.947*	*663.312*	*661.804*
26.516	*29.033*	*26.445*	*26.179*	*38.895*	*31.919*	*27.892*	*26.959*	*63.494*	*62.799*	*75.058*	*90.037*
6.702	6.702	6.722	6.722	6.722	6.722	6.722	6.722	6.722	6.334	6.194	-
7.972	11.118	8.085	8.697	10.943	15.920	12.276	11.398	48.267	48.116	58.149	40.825
1.100	1.207	2.638	2.008	1.366	995	995	995	995	995	8.037	995
10.742	10.007	9.000	8.751	19.863	8.282	7.899	7.844	7.510	7.353	2.678	48.217
3.140	*3.103*	*3.129*	*2.698*	*2.752*	*3.101*	*3.102*	*3.097*	*3.707*	*3.017*	*2.949*	*3.004*
3.140	3.103	3.129	2.698	2.752	3.101	3.102	3.097	3.077	3.017	2.949	3.004
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	630	-	-	-
175.916	*178.784*	*180.571*	*183.596*	*182.880*	*164.595*	*163.345*	*168.269*	*169.068*	*169.614*	*169.971*	*170.525*
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
175.916	178.784	180.571	183.596	182.880	164.595	163.345	168.269	169.068	169.614	169.971	170.525
490.896	*488.900*	*487.083*	*484.850*	*474.730*	*479.077*	*479.089*	*456.835*	*456.471*	*411.492*	*409.901*	*391.617*
4.754	*4.754*	*4.754*	*4.754*	*4.420*	*4.395*	*4.395*	*4.395*	*4.395*	*4.395*	*4.395*	*4.370*
81	*122*	*39*	*44*	*1.097*	*491*	*490*	*815*	*747*	*630*	*1.039*	*2.252*
1.176.537	*1.185.030*	*1.192.081*	*1.208.568*	*1.211.072*	*1.246.323*	*1.249.280*	*1.207.615*	*1.185.987*	*1.124.718*	*1.206.741*	*1.328.240*
206.149	*201.974*	*206.001*	*217.952*	*211.406*	*238.298*	*245.066*	*239.879*	*241.216*	*240.449*	*236.088*	*280.213*
36.544	34.069	40.413	33.201	31.114	33.553	45.170	41.791	47.808	46.897	40.899	67.004
147.335	145.817	143.763	163.096	159.018	183.561	179.358	177.624	173.604	173.783	175.093	193.238
22.271	22.088	21.824	21.655	21.273	21.184	20.538	20.463	19.804	19.769	20.095	19.971
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
887.349	*902.201*	*905.044*	*912.998*	*916.789*	*928.096*	*920.907*	*888.050*	*863.894*	*803.494*	*896.960*	*978.648*
27.235	*26.848*	*27.289*	*26.893*	*27.861*	*29.869*	*31.714*	*31.164*	*30.959*	*32.347*	*33.128*	*38.269*
196.941	*166.676*	*243.366*	*187.589*	*200.533*	*190.779*	*187.834*	*159.668*	*156.884*	*131.262*	*148.628*	*172.678*
51.138	47.848	84.949	49.020	58.345	57.644	53.976	47.912	41.093	26.807	48.249	55.660
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
64.516	42.293	68.519	86.128	78.176	76.415	77.373	62.515	59.387	64.517	61.465	60.957
7.827	7.003	6.897	7.643	20.719	6.236	5.824	5.837	5.516	5.315	-	47.903
73.460	69.532	83.001	44.798	43.293	50.484	50.662	43.404	50.888	34.623	38.914	8.157
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
192.657	*210.896*	*211.128*	*254.934*	*251.259*	*274.499*	*283.842*	*278.824*	*200.481*	*184.683*	*218.601*	*314.774*
35.325	40.510	40.542	43.939	36.640	38.946	37.690	47.045	38.776	27.917	35.394	36.916
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.673	1.321	400	400	3.700	8.922	13.503	10.622	-	-	-	4.505
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.374
155.659	169.065	170.186	210.595	210.918	226.631	232.650	221.156	161.705	156.766	183.207	252.979
448.079	*472.204*	*393.283*	*408.123*	*402.625*	*400.483*	*374.305*	*393.305*	*406.267*	*418.989*	*469.130*	*424.648*
168.375	195.844	119.890	137.455	144.552	140.894	120.848	143.957	162.607	174.036	182.881	130.050
608	1.423	2.041	2.311	2.389	1.401	1.668	1.186	866	1.406	1.198	1.427
48.723	47.804	46.880	46.199	43.509	105.281	105.067	102.982	97.871	98.274	140.175	175.842
178.932	175.387	174.301	171.817	161.520	101.955	102.160	100.387	101.399	101.572	101.019	106.328
51.441	51.746	50.171	50.342	50.655	50.952	44.562	44.793	43.524	43.702	43.856	11.000
22.437	*25.577*	*29.978*	*35.459*	*34.511*	*32.467*	*43.212*	*25.089*	*69.303*	*36.212*	*27.473*	*28.279*
83.038	*80.855*	*81.036*	*77.618*	*82.878*	*79.929*	*83.307*	*79.686*	*80.878*	*80.774*	*73.693*	*69.379*